

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (1750) 1983 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 1 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Slepiama žaizda negyja

Gyvas organizmas — individualus ar visuomeninis retai apsieina be žaizdų. Jį dažnai kamuoja fizinės arba moralinės žaizdos, kurios reikalingos vienokio ar kitokio tyrimo bei gydymo. Visiems žinoma jau nuo seno, kad jokia žaizda negali būti pagydyta ignoravimu, slėpimu. Jei kas bando savo žaizdą ignoruoti, jos nematyti, ja nesirūpinti, stato pavojun visą savo sveikatą, nes ignoruojama žaizda plečiasi, gilėja ir užnuodija visą organizmą. Viena tokių mūsų tautos moralinių žaizdų yra žydų naikinimas, kurin buvo įvelti ir kaikurie lietuviai. Tiesa, tasai naikinimas atėjo Lietuvon su vokiška nacių okupacija, vadovaujama rasistinės ideologijos žmonių, tačiau jie pajėgė į aną nelaimingą sukūrį įtraukti ir dalį lietuvių, nors ir nežymią. Pridėjus faktą, kad toks masiškas naikinimas įvyko Lietuvos žemėje, ir tai pirmą kartą istorijoje, darosi aišku, kad visa tai mūsų tautos gyvenime paliko gilią žaizdą. Daugybė lietuvių buvo liudininkai antihumaniškų veiksmų, plačiai palietusių visą kraštą. Vieni (maža dalis) dalyvavo antihumaniškuose veiksmuose, kerštaudami už ankstyvesnius tokius pat veiksmus iš raudonųjų pusės, kiti rizikavo savo gyvybėmis, gelbėdami nelaiminguosius žydus, tretį (dauguma) bejėgiškai stebėjo, neįgalėję būti gelbėtojais ar užtarėjais.

NUO ANOS tragedijos praėjo daugiau kaip keturi dešimtmečiai, užaugo nauja karta, bet mūsų tautai padaryta žaizda tebėra neužgyjusi. Ji yra jaučiama ir išeivijoje, ir Lietuvoje. Žaizda negyja dėl dviejų priežasčių. Visų pirma ją vis primena bei atnaujiną išlikę gyvi Lietuvos žydai ir įsikūrę laisvojo pasaulio kraštuose. Jie yra parašę daugybę knygų įvairiomis kalbomis, kuriose smulkiai atskleidžia įvykusią tragediją Lietuvoje ir kaltina ne tik vokiečius, bet ir lietuvius. Antra, žaizda negyja ir dėlto, kad lietuvių veiksniai bei visuomenės dauguma stengiasi jos nematyti, netyrinėti, kitaip tariant, ją ignoruoja, tarytum ji neegzistuoja. Kad taip yra, matyti jau vien iš šio fakto: per keturis dešimtmečius nepasirodė nė vienas lietuvių parašytas rimtas veikalas apie žydų gyvenimą bei naikinimą Lietuvoje II D. karo metais. Mūsų veiksniams nekartą buvo primintas gyvas reikalas organizuoti tokio veikalo parašymą, bet jų reakcija, deja, visuomet buvo neigiama. Per tuos praėjusius keturis dešimtmečius net niekas nesimėdžiagos rinkimo tuo klausimu. Liudininkų karta jau baigiasi — vieni išmirė, kiti artėja prie savo gyvenimo pabaigos. Veiksniai surenka gana daug lėšų, bet šiai sričiai jų nėra, nes nematyti jokios oficialios iniciatyvos šia linkme. Turbūt mūsų veikėjai tebemano, kad žaizdos ignoravimas yra geriausia laikysena.

TOKIA mūsų veiksmų tyla privedė prie to, kad ne laukti įvykiai mus užklupo nepasiruošusius. JAV-se ir iš dalies Kanadoje žydų inspiruojamos institucijos pradėjo kelti bylas, į kurias įviliami ir mūsų tautiečiai. Spauda, radijas, televizija tomis bylomis labai domisi, bet informacijas gauna iš kitataučių šaltinių. Teisėjai, kurie sprendžia tokias bylas, taip pat prokurorai, cituoja įvairius veikalus, parašytus kitataučių ir neatkleidžiančius visos tiesos. Dėlto nukentėta ne tik teisiamasis, bet ir visa lietuvių tauta, nes įvairūs žinovai pateikia lietuviams nepalankią, iškreiptą medžiagą. Prie pastarosios falsifikavimo prisideda ir okupacinė sovietų valdžia Lietuvoje, siekdama savo tikslo, būtent, sukompromituoti patriotinę išeiviją, parodyti ją nusikaltėliškoje šviesoje. Atėjo pagaliau laikas praregėti ir mūsų veiksniams, t. y. organizuoti atitinkamos medžiagos telkimą bei rimto veikalo išleidimą anglų kalba. Jame turėtų būti objektyviai nušviesta Lietuvos žydų tragedija, lietuvių vaidmuo bei jų pastangos gelbėti nelaiminguosius. Ypač apleista yra ši sritis, t. y. žydų gelbėjimo, kuriame dalyvavo šimtai lietuvių, bet pasiliko nežinomi. Žydų autoriai labai iškelia lietuvių kaltumą, bet mažai temini gelbėtojus. Tad reikia patiems lietuviams iškelti juos dokumentiniu veikalu ir parodyti pasauliui, kad jų gelbstinčios rankos buvo nemažiau svarbios, kaip ir naikinančios.

KANADOS [VYKIAI]

Laukia Trudeau pasitraukimo

Spauldoje buvo paskelbti šešių liberalų partijos parlamento narių pareiškimai, pasisakantys už P. E. Trudeau pasitraukimą ir naujo vado rinkimus. Liberalų partijos pirmininkė I. Campagnolo sprendimą paliko pačiam P. E. Trudeau, turinčiam daug nuopelnų šiai partijai, bet ir ji prastarė, kad yra liberalų, laukiančių jo atsistatydinimo, kurie dūžgia kaip bitės. Šiuos politinių pareiškimus paskelbė žinių agentūra "Canadian Press", apklaušinėjusi penkiolika parlamento narių. Oficialiai joks spaudimas pačiam P. E. Trudeau nėra daromas, bet daug kas gyvena viltimi jo 1980 m. padaryto pažado nedalyvauti sekančiuose Kanados parlamento rinkimuose. Liberalų

partijos konstitucija betgi leidžia nuomonės pakeitimą. Pasitikėjimo vadu klausimas pagal ją iškeltamas pirmajame partijos atstovų suvažiavime po parlamento rinkimų. P. E. Trudeau buvo patvirtinamas vadu 1980 m. vasarą, kai visi buvo susižavėję jo pasiekimų parlamento rinkimų laimėjimu tų metų pradžioje. Dabar, tikinčių rūpestį liberalams atnešė net 28% didesnis konservatorių populiarumas už liberalus.

Ministeris pirm. P. E. Trudeau rugpjūčio 12 d. paskelbė ministerių kabineto pertvarkymą. Iš jo buvo išjungti penki ligšioliniai ministrai ir įvesti penki nauji. Pastarieji eilėse buvo kasyklų ministerija (Nukelta į 8-tą psl.)

Svenčiausios Jėzaus Širdies šventovė Vilniuje, vadinama vizitierių šventovė, kurioje sovietai įrengė koncentracijos stovyklą kaliniams. Metalinė lenta, kurioje buvo pažymėta, kad tai architektūros paminklas, nulupta, kryžiai nuo kupolų nuimti. Ant mūrinės sienos apie šventovės ir vienuolyno ansamblių yra pastatyti stulpai, tarp kurių ištiestos spygliuotos vielos. Virš sienos iškelti bokšteliai, kuriuose KGB sargybiniai, ginkluoti rankiniais kulksvaisdžiais ir prožektoriais, saugoja nelaiminguosius. Duryš šalia vartų veda į KGB sargybos būstinę

"Prašau, papasakokite daugiau"

Amerikietis žurnalistas, lankęsis Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, patyrė didelį žmonių norą sužinoti tiesą

Vienas "The Patriot Ledger" redaktorių — Bernard Caughey su grupe amerikiečių žurnalistų pustrėčios savaitės viešėjo Sov. Sąjungoje ir Baltijos valstybėse ir grįžęs aprašė savo išpučius "The Patriot Ledger" 1983.VII.30. Juose įsiai ypač pabrėžia nepaprastą sutiktų žmonių norą patirti tiesą apie Vakarų pasaulį. Pvz. po Lenino mauzolėjaus aplankymo Maskvoje vienas amerikiečių žurnalistas praeidamas pastebi netoliese amerikiečių komunisto John Reed kapą ir primena, kad jis yra autorius knygos "Ten Days that Shook the World". Pasisakė turįs tą knygą ir tarė grupės vadovui rusui:

- Aš jau atsivežiau, bet Jūs ją tikriausiai esate skaitę.
- Taip, bet mūsų laida gali būti šiek tiek pakeista arba sutrumpinta.
- Norėtumėte ją gauti? Prašau.
- Ačiū (priėmė knygą).

Aušros Vartuose
Vilniuje amerikiečių žurnalistų grupė, tarp kitų dalykų, aplankė Aušros Vartus. Tai buvo ketvirtadienis, 11.30 v.r. Juos stebino maldininkai — darbo žmonės, gausiai susirinkę koplyčion. Vieni meldžiasi viduje, kiti keliaklupsčiom eina laiptais, kalbėdami aptrupėjusio Rožinio maldas. Lietuvių tauta esanti katalikiška. Kaikurių nuomone, 90-95% esą katalikai ir atvirai kovoja su sovietiniu ateizmu. Lietuviai nesą rusai ir nenori būti vadinami rusais. Jie jaučiasi Vakarų Europos dalimi, kalba su pasididžiavimu. Jie garsiai juokiasi išgirdę pra-

šymą papasakoti apie lietuvių futbolo komandą, nugalėjusią Maskvos futbolininkus.

Pas Laurinčiuką
Pasak amerikiečio žurnalistų, galingiausias žmogus dabarties Vilniuje ir net visoje Lietuvoje esąs vyr. "Tiesos" redaktorius Albertas Laurinčiukas. Jis iškilęs ir kompartijos hierarchijoje — esąs pavaduotojas Lietuvą valdančio organo sefo. Tai buvo matyti ir aerodrome, kur jo rankos mosto ir žodžių dėka niekas iš amerikiečių žurnalistų grupės nebuvo tikrintas ir išvengė rentgeno spindulių mašinos.

A. Laurinčiukas esąs scenos ir beletristikos veikalo autorius, gyvenęs JAV-se pustrėčių metų, sklandžiai kalbąs angliškai. Automobilu apvažiavęs JAV-bes drauge su savo žmona ir dukra. Petingas ir dailus vyras, tikras genijus, rūpestingas, malonus šeimininkas. Atsisėdęs su svečiais geria alų, linki sveikatos, taikos keldamas degtinės stiklus. Ištas valandas pasakoja įvairias istorijas. Jo tėvai buvę katalikai, bet vėliau pasitraukę, nes kunigai perbrangiai imdavę už jungtuves. Sesuo atsisakiusi katalikybės, nes negalėjusi baigti mokyklos dėl nepatenkinamo tikybės pažymio.

Pats A. Laurinčiukas tapęs netikintčiu, nes religija esanti beprasmis dalykas. "Prieš revoliuciją buržuazinė kariuomenė vertė žmones melstis. Kareiviai su šautuvais stovėjo prie jų ir liepė melstis" — aiškino A. Laurinčiukas. Anot jo, "katalikai ir katalikybė yra kvailystė (cuckoo)".

A. Laurinčiukas su faktais nesiskaito. Jis neigia istorinį faktą, kad Hitlerio ir Stalino sandėrio nepriklausomos Baltijos valstybės atiteko Sov. Sąjungai. "Tai, ką jūs vadinatė faktais, yra kvailystė (cuckoo)" — pareiškė A. Laurinčiukas.

Apie katalikus
Paklaustas apie Lietuvos katalikus, A. Laurinčiukas tarė: "Dėlto, kad matėte žmones katalikų šventovėse, sakote, jog Lietuvoje 95% gyventojų yra katalikai. Jei būtumėt apilankę ligonines, sakytumėt, jog 95% Lietuvos gyventojų yra ligoninės".

Tokia yra A.L. logika, kuri betgi Lietuvoje neveikia. Daugybė lietuvių, net jaunimo, netiki nei Laurinčiuku, nei sovietų politika. Viena jauna lietuvaitė pareiškė: "Mano tėvai yra katalikai. Jie išauklėję mane, brolius ir seseris katalikais. Mes esame katalikai. Bet pareigūnai spaudžia mus. Jie uždarinėja mūsų šventoves ir kliudo mums būti katalikais. Jie nori padaryti mus ateistais. Bet mes esame katalikai".

Kai buvo pasakyta, jog Laurinčiuko manymu, jaunimas netiki į katalikybę, lietuvaitė atsėdė: "Laurinčiukas meluoja".

Lietuviai esą "laisvi"
Amerikiečiams žurnalistams A. Laurinčiukas pasakojo, kad lietuviai dabar esą laisvi, laimingi. Amerikietis savo išpučius pažymi, esą lietuviai atrodo laimingesni, mažiau susirūpinę negu Maskvos ir Leningrado gyventojai. Lietuviai atrodo gaivesni, švaresni, la-

Pasaulio įvykiai

PASAULIO SPAUDOJE PLAČIAI NUSKAMBĖJO FILIPINŲ opozicijos vado B. Aquino nužudymas Manilos orauostyje. Daug kas įtaria, kad į atentatą yra įsivėlęs diktatoriškai Filipinus jau 18 metų valdantis prez. F. Marcos, kuriam B. Aquinas buvo pavojingiausias varžovas. F. Marcos prezidentu buvo išrinktas 1965 m. B. Aquinas senatoriumi — 1967 m. Artėjant prezidento rinkimams 1973 m., visi pergalę pranašavo B. Aquinui. Nuo galimo pralaimėjimo prez. F. Marcos išsigelbėjo karo stovio paskelbimu 1972 m., atidėjusiu prezidento rinkimus. 1977 m. B. Aquinas buvo apkaltintas vieno kaimo seniūno nužudymu 1967 m. Esą to asmens nužudymas buvo atliktas jo įsakymu. Karinis tribunolas B. Aquinui paskyrė mirties bausmę, nors jis griežtai atmetė tą kaltinimą.

Mirties bausmė betgi nebuvo įvykdyta. 1980 m. B. Aquinui buvo leista iš kalėjimo išvykti į JAV širdies operacijai. Tęsti politinės kovos Manilon jis grįžo be prez. F. Marcos sutikimo. Iš lėktuvo išėjo apsuptas karių ir civilių saugumiečių. Dėvėjo neperšaunamą liemenę, teisingai pastebėdamas, kad jokios apsaugos neturi jo galva. B. Aquiną pakirto šūvis į galvą iš užpakalio. Ten pat buvo nušautas ir atentatu apkaltintas asmuo, kuris lig šiol tebėra neatpažintas. Esą jis buvo apsirengęs orauosčio techniko uniforma, atentatui panaudojo stambaus kalibro "Magnum" revolverį. Tokia yra oficiali prez. F. Marcos režimo paskelbta versija.

Priežastys įtarimui

Lieka daug neatsakytų klausimų, metančių įtarimą prez. F. Marcos žmonėms. B. Aquinas Manilon atskrido keleiviniu lėktuvu iš Taivano, keleivių sąrašas įsirašęs kita pavarde. Jo tikroji pavardė buvo įtraukta į kito lėktuvo keleivių sąrašą. Eilinis žudikas būtu laukęs to lėktuvo, suklaidintas keleivių sąrašo, bet jis tos klaidos nepadarė. Nušautasis asmuo, apkaltintas B. Aquino nužudymu, buvo žemesnio ūgio už savo auką. Tokiu atveju nesuprantamas kulkos kelias iš pakaušio į B. Aquino kaklą. Atrodė, šūvis buvo paleistas iš augščiau ir nukreiptas žemyn. Už B. Aquino nugaros ant laiptelių stovėjo kariai ir saugumiečiai. Padarytoji žaizda įtaigoja, kad kulka buvo mažesnio kalibro už "Magnum" revolverio. Įtartinas yra ir skubus neatpažinto, bet žudiku pavadinto asmens nušovimas. Jis galėjo būti nušautas arba tik sužeistas.

45.000 dolerių

Prez. F. Marcos paskyrė \$45.000 asmeniui, kuris suteiks informaciją apie nušautą žudiką. Jis taiggi sudarė specialią komisiją atentatui ištirti. Jon bandė įjungti ir katalikų vadą kardinolą J. Siną, anksčiau kritikavusį vyriausybę dėl žmogaus teisių pažeidimų. Pastarasis atsisakė, teisindamasis, kad jo laukia konferencija Vatikane spalio mėnesį.

Sunaikins raketas?
Kompartijos vadas J. Andropovas branduolinių ginklų deryboms pasiūlė didesnę Sovietų Sąjungos nuolaidą. Seniau vidutinio nuotolio trigrailvių "SS-20" raketų skaičių jis sutikdavo sumažinti sutartos jų dalies išvežimu Sibiran. Šį kartą J. Andropovas prašeko apie tokių raketų sunaikinimą, bet jis ir toliau reikalauja teisės 162 "SS-20" raketąs palikti europinėje Sovietų Sąjungos dalyje, nes tiek vidutinio nuotolio raketų turi Prancūzija ir Britanija. Ir toliau visiškai atmetamas JAV "Pershing-2" raketų bei skraidančių bombų įvedimas V. Europon.

Šiame numeryje:

Slepiama žaizda negyja

Lietuvos žydų klausimas negali būti sprendžiamas ignoravimu

"Prašau, papasakokite daugiau"

Amerikiečio žurnalisto kelionė į Sovietų Sąjungą ir Lietuvą

"Tūkstantis Kauno vėlinių"

Užsieniečio žurnalisto išpučiai apie Kauną ir kitas vietas

Persekiojamieji kenčia, laisvieji stebi

Tradicinis įvairių tautybių suvažiavimas Vakarų Vokietijoje

Baltiečių laimėjimai Vašingtone

Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos darbai politinėje srityje

Sovietinėje mokykloje

Pagrindžio spauda apie tikinčių mokinių persekiojimą

"Aušros" stovykla prie Aušros miestelio

Sukurtinė išveijos skautų stovykla Kanados Auroroje

Tautų ir žmonių likimas

Atsako į klausimus žymūs vokiečių teologas K. Rahneris, SJ.

Okupuotos Lietuvos rašytojų kūryba

Apie profesorius Rimvydo Šilbajorio knygą "Žodis ir prasmė"

Šv. Rašto kraštuose

Kunigo profesorius Antano Rubšio kelionių knyga

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidejas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autofių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Ivairūs keliai kunigystėn

K. KAKNEVIČIUS

Pašaukimas į kunigus yra Dievo kvietimas į dvasinę tarnybą. Nėra standartinio kvietimo — jis toks įvairus, kaip ir žmonės. Štai keli pavyzdžiai.

1. Jau vaikystėje stebėdavau, kaip žmonės įvairiomis progomis kreipiasi į kunigą, ypač nelaimingais atvejais. Kunigas juos užjausdavo, paguodavo, padėdavo. Tuomet norėjau būti kunigo vietoje. Vėliau tas noras dingso, norėjau rinktis kitą gyvenimo kelią, bet maniję glūdinti artimo meilę grąžino mane į vaikystėje svajotą kelią ir tapau kunigu.

2. Kai baigiau gimnaziją, ateities kelio dar nebuvau pasirinkęs. Per vasaros atostogas patekau į tokia aplinką, kurioje mačiau besimušančius girtuoklius, suirusias bei irsitančias šeimas, gyvenimu nusiutylusius, ligonius, beviltiškai sutinkančius mirtį... Maniję kilo noras padėti tokiems žmonėms. Nuėjau pas savo tėvą ir pareiškiau, kad stoju į kunigų seminariją.

3. Buvau medicinos studentas. Vasarą turėjau praleisti ligoninėje. Joje pamačiau daugybę įvairiausių ligonių — ne tik fizinių, bet ir dvasinių, ypač pastarųjų. Pamačiau, kad jiems reikia ne tiek kūno gydytojo, kiek sielos. Apsisprendžiau tapti sielos gydytoju.

4. Baigęs gimnaziją, persikėliau į universitetą. Eidavau į pamaldas vien dėl tėvų akių. Dievas, artimo meilė, mirtis man buvo tušti žodžiai. Kartą su draugu važinėjom automobiliu. Jis vairuoja, ir automobilis lėkte lekia. Smagu tokiu greičiu važiuoti. Štai mūsų priekyje didelis sunkvežimis. Jį lenkiame. Staiga prieš mūsų akis išnyra automobilis. Trenksmas... Mano draugas vairuotojas sukiumba negyvas. Kitame automobilyje vairuotojas užmuštas; užpakalinėje sėdynėje klykia kūdikis, o jo motina, išmesta ant kelio, vaičioja. Pravažiuojantieji sustoja, bando pagelbėti. Aš esu sukrėstas, bet nesužeistas. Norėčiau padėti nelaimingiesiems, bet neturiu nei jėgų, nei drąsos, nes jaučiuosi kaltas. Šis nelaimingas įvykis padarė perversmą maniję — pamačiau gyvenimo trapumą ir reikala pagelbėti nelaimingiesiems. Ir tol nenurimau, kol neįstojau seminarijon. Tebesu teologijos studentas ir laukiu dienos, kada galėsiu tapti Dievo tarnybos žmogumi.

5. Tebesimokiau gimnazijoje. Vasaros atostogoms nuvažiuavau į Liudą. Ta vieta sušalėvė ir nusprendžiau praleisti ten visą vasarą. Kad būtų pigiau, pasiūliau patarnauti ligoniam — vežioti juos

į procesijas ir mokyklas. Pamilau tuos žmones, kupinus tikėjimo, ir pradėjau rimčiau žiūrėti į gyvenimą. Baigęs gimnaziją įstojau kunigų seminarijon.

Taigi Dievo kvietimas ateina įvairiais keliais. Kaip praityje, taip ir dabar, daug jaunuolių gauna tokį slėpinį kvietimą, tik, deja, jam nepaklūsta. Dabarties gyvenimas daugelį jaunuolių nukreipia kitais keliais. Tuo būdu atsiranda net per daug gydytojų, inžinierių, advokatų, ekonomistų..., bet per mažai kunigų. Dėlto nukentčia dvasinis visuomenės gyvenimas.

Sukaktuvininkai Vokietijoje

Vienuoliai kapuciniai T. Alfonsas Bernatonis ir T. Konstantinas Gulbinas š. m. rugpjūčio 7 d. Diebuge iškilmingai paminėjo kunigystės 40 metų sukaktį. Vysk. A. Deksnys su minėtais sukaktuvininkais ir kunigais svečiais (iš Italijos — T. Tasius Ereminas, iš JAV — kun. K. Kuzminskas, iš V. Vokietijos — kun. Br. Liubinas, kun. Just. Vaišvilas) atnaušavo šv. Mišias ir pasakė pamokslą, primindamas, kad Kristus vykdė savo pažadą būti su mumis iki pasaulio pabaigos, ypač per Kunigystės sakramentą. Vokiškai pamokslą pasakė T. Eimonas — P. Haimo, OFM Cap., nepriklausomoje Lietuvoje 12 metų dirbęs pastoracijoje ir ten buvęs sukaktuvininkų mokytoju bei auklėtoju. T. A. Bernatonio aptarnaujamų lietuvių komitetas suruošė gražų priėmimą. Dieburgo kapucinų vienuolyno valgykla vos sutalpinė visus atkistančius ir ištroškusius. Vysk. A. Deksnys pasakė trumpą kalbą ir įteikė dovanų žvakę, pabrėždamas, kad ji ir šildo, ir šviečia, nors pati tirpsta. Ragino melstis, kad atsirastų naujų pašaukimų į kunigus ir vienuolius. Buvo ir daugiau dovanų bei kalbėtojų, prie kurių linkėjimų prisidėjo visi iškilmų dalyviai, balsingai sugiedodami "Ilgiausių metų..."

Š. m. rugpjūčio 2 d. rytą, ruošdamasis eiti laikyti Mišių Obermarbache (Bavarijoje) mirė a.a. kun. Kostas Veseļskas. Velionis studijavo Eichstaette ir Romoje, kur 1948.XII.18 buvo išventintas kunigu. Rugpjūčio 5 d. po egzekvijų Jetzenorfo par. šventovėje velionis buvo palaidotas Obermarbache, kur jis pasakutinis metais gyveno. Iš lietuvių laidotuvių dalyvavo vyskupas A. Deksnys, prel. J. Aviža ir keli kunigai. Muencheno arkivyskupijai atstovavo prel. Franz Sales Mueller. K.

"Tūkstantis Kauno velnių"

Vakarų Vokietijos žurnalisto kelionė trijose Lietuvos sostinėse — Trakuose, Vilniuje ir Kaune

Neseniai Lietuvoje lankėsi V. Vokietijos korespondentas Maskvoje Leo Wielandas, kuris po to paskelbė įdomių straipsnių. Bent porą jų esame anksčiau atpašakoję. Dienraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung" liepos 28 d. paskelbė dar vieną Wielando straipsnį — "Tūkstantis Kauno velnių užrakintos Lietuvos dviejose sostinėse".

Žavintis kraštas

Lietuva — uždariausia, galbūt žavingiausia iš trijų sovietinių Baltijos respublikų, rašo Wielandas. Kitaip negu protestantų Estija ir Latvija, kraštas už Kuršių Nerijos yra katalikiškas. Jaučiamas Lenkijos artumas. Šimtas bendros sienos kilometrų pasidarė beveik neperžengiami nuo tada, kai Lenkijoje prasidėjo "netvaraka". Lietuva, maždaug tokio dydžio, kaip Danija ar Šveicarija, yra draudžiama sritis. "Čia permaži viešbučiai" — taip paprastai atsakoma į klausimą.

Aplankyti leidžiama tik dabartinę sostinę Vilnių, Kauną — sostinę tarpukario metais, ir Trakų pilį — pirmąją senosios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos sostinę. Čia kasmet matyti vis daugiau užsienio turistų. Iš Maskvos tik dvi skrydžio valandos arba naktis traukiniu. Daugelis diskretiškų turistų yra laikini sugrįžėliai, šio šimtmečio pradžios išeiviai. Jų vaikai niekad nesimokė iš sanskrito kilusios kalbos. Jų tėvynė — Čikaga, trečias savo dydžiu lietuvių miestas po Vilniaus ir Kauno.

Kitataučiai turistai

Lietuviai didžiuojasi geras savo keliais. Kiekvienam, kas iš Rytų atvyksta, asfaltas ir užlygintos duobės parodo, kur pasibaigia Rusija. Autostrada, retenybė sovietiniuose šiaurės vakaruose, veda iš Vilniaus per Kauną į Klaipėdą, buvusį Memelį. Ten, prie uostamiesčio, Baltijos pakrantės po nusisubusio naftos išsiliejimo vėl vargais negalais nuvalytos. Sovietiniai atostogautojai, čia atvykę pasimaudyti ir pieno atsigerti, gali aplankyti rašytojo Tomo Manno namelį Neringoje, nebijodami susitepti kojų. Rašytojas namelį pastatė 1929 m., gavęs Nobelio premiją, ir tris vasaras čia rašė savo "Juozapą ir jo brolius". Šiandien šis mažas Tomo Manno muzėjus prieinamas tikta sovietiniams piliečiams ir atsitiktinai ypatinų vokiečių aplankomas. Svečių knygoje įrašytos Ericho Honeckerio ir Willio Stopho pavardės.

Per nematomą sieną

Trisdešimt kilometrų į vakarus nuo Vilniaus peržengiamie nematoma seną sieną. Tarp 1919 ir 1939 m. ši siena buvo taip retai pereinama, kaip Sov. Sąjungos ir Lenkijos siena po karo stovio paskelbimo. Lenkija anuomet buvo užėmusi gerą dalį Lietuvos ir paėmusi Vilnių. Kaunas buvo nepriklausomo likučio sostinė. Dvigaustis mėlynai dažytas medis namas šalia autostrados vos pastebimas. Tai buvusi muitinė, kurios galima lengvai nepastebėti, istorinis simbolis dažnai plėšomo krašto, kuris viduramžiais buvo galinga valstybė. Viršutiniame augšte gyvena valstiečių šeima. Apatiniame įrengta suvalstybinto dvaro biblioteka.

Krašto vaizdai

Abiejoms kelių pusėms keičiasi žali Lietuvos kalneliai, ežerai, miškai, kolchozai, pramonės telkiniai. Pušynus nutraukia pievos, ganyklos, rugių laukai. Žuvėdros skraidovirš medelynų ir leidžiasi ant violetinių lubinaiš nusiųtų vilių. Kelio rodyklė rodo į Kaliningradą, kuris Rytprūsiose vadinosi Karaliaučium, arba į Sovietišką, buvusią Tilžę. Automobilii tereikėjo vos dvi valandas tiesiai pavažiuoti ligi tos vietos, kur Napoleonas ant sielio Nemuno viduryje susitikio su caru Aleksandru I.

Po karų tarp rusų ir švedų, po Lietuvos padalijimo tarp Prūsijos ir Rusijos, po Napoleono pralaimėjimo mažasis kraštas buvo vėl sujungtas po rusišką vėliava. 1807 m. liepos 7 d. Tilžėje buvo pasirašyta taika.

Palydovė pasakoją

Bet taip toli keliautojas negali prasibrauti. Jam tik "Inturisto" palydovė pasakoją apie keturias Lietuvos sritis ir jų gyventojų būdą. Augštaitija rytuose — tai Lietuvos Šveicarija, alaus gamintojų ir gėrėjų sritis. Žemaitija vakaruose ir šiaurėje turi derlingą juodžemį ir buvo kovos laukas su vokiečių riterių ordinu. Vaišingi ir nuoširdūs lietuviai pietuose. Jie visuomet turi bulvinių blynų, rūgšio pieno ir varškės. Norėtųsi su jais susipažinti. Ir pagaliau Suvalkija, pasienio kraštas prie Lenkijos, be ypatingų savybių. "Tai blogi žemaičiai, numesti už Nemuno", sako besijuokianti mergaitė ir duoda suprasti, kad ji pati iš geresnės srities kilusi.

Septynių šimtmečių miestas

Nemuno ir Neries santakoje stovi Kaunas, septynių šimtmečių senumo. Jame gyvena 400.000 žmonių, ne ką mažiau negu Vilniuje. Miesto ženklas — rotušė, "baltoji gulbė". Truputis gotikos, truputis renesanso ir kas liko — klasicizmas. Tai metrikacijos įstaiiga, lankoma balta apsirėngusių sužadėtinų. Daugumai porų, kurios čia susituokia, užtenka tik pereiti rinkos aikštę, kad paprašytų ir tikybinio palaiminimo bazilikoje. Lietuvoje tam dar skiriama didelė reikšmė. Tai buvo paskutinė Europos valstybė, priėmusi krikštą. Ji ir pasiliko krikščioniška, nepaklūsama ateistinės valstybės galybei.

Wielandas teigia, kad Kaunas užima garbingą vietą revoliucijos istorijoje. Per Kauną buvo slapta į Rusiją gabenama Lenino "Iskra". Kaunas buvo laikinai nepriklausomos Lietuvos sostinė, bet nepriklausomybė neilgai truko.

Visa Lietuva su Vilniumi buvo sovietinės kariuomenės "išlaisvinta", pasak autoriaus, 1939 m., nors iš tikrųjų tai įvyko 1940 m. birželio mėnesį. Tačiau Wielandas teisingai pastebi, kad oficialioji istoriografija pamiršta čia vieną dalyką, kad tai buvo Hitlerio ir Stalino sutarties ir Lenkijos padalijimo padarinys. Autorius cituoja 1941 m. balandžio mėnesį viename Vilniaus lenkiškame laikraštyje išspausdintą teigimą: "Po Stalino konstitucijos saule lietuvių tauta susijungė su didžiosios Sov. Sąjungos tautų šeima". Po poros mėnesių Kauną užėmė vokiečiai. Devintame forte buvo nužudyta 80.000 žmonių — lietuvių, žydų, rusų.

Naujasis Kaunas

Naujasis Kaunas turi savitą vidutinio sovietinio didmiesčio veidą, teigia Wielandas. Architektūra, gatvės, naujosios statybos kvartalai, kaip dėžutė su kubiukais. Tačiau gyvenimo lygis ir prekių pasiūla parduotuvėse regimai geresnė negu artimoje Baltarusijoje ar Rusijos federacijoje. Be to, kiti būdingi bruožai.

Pavyzdžiui, maža kavinė prie Laisvės alėjos, kuri paversta patrauklia pėsčiųjų zona. Čia galima gauti šampano, ledų, tortų. Namų šeimininkės, moksleiviai ir senesni pasivaikščioti išėję žmonės sėdi atsišalę po saulės skėčiais. Parduodami ledai jau šaltirpe. Patraukusi pečiai, pardavėja sako, kad šaldytuvas sugedo ir stato baltą padažą ant stalo. Nustebęs užsienietis priima įžulumą ir nusprendžia nevalgyti, bet, jei reikės, užmokėti. Kitaip elgiasi prie gretimio stalo jauni lietuviai. Jie reikalauja skundų knygos. Pardavėjai tai atrodo pasikėsinimas į jos mėnesinį atlyginimą, nes dėl kiekvieno įrašyto skundo sumažėja premija. Po gyvų ginčų ateina administratorius. Jis mėgina nuraminti svečius ir atkalbėti nuo skundo. Už tai jis turi iškalbėti pamoką apie "biurokratus" ir prastą aptarnavimą. Kiekvienas nelietuvius tai nesunkiai supranta. Maskvoje tokia scena būtų sunkiai įsivaizduojama, pastebi vokiečių žurnalistas. Ten nėra jokių nepatenkintų svečių. Lietuvoje tonas kitoks, sąmoningėnis, protestuojantis ir visiškai nešiuokštus.

Atnaujinamas senamiestis

Restauratoriai su pasisekimu ėmėsi atnaujinti Kauno senamiestį ir padarė garbingą pradžią. Vaistinė ir parduotuvės aplink rotušę, buvusi Hanzos kontora, gildos užėiga ir netašytų akmenų grindinys verti pasižiūrėti. Savomis lėšomis atnaujinta pusiau sugriuvusi šventovė prie rinkos aikštės. Šalia, už augsto mūro, slepiasi vienintelė Lietuvos kunigų seminarija. Dvasinė oazė valstybinės bedviybės pasaulyje.

Velnių muzėjus

Tačiau Antikristas netoli. Tūkstantis velnių apgyveno tris "Velnių muzėjus" augstus. Ir jų vis daugėja. Žmogus, kuris pradėjo šį makabrišką juoką, buvo Antanas Žmuidzinaičius, tapytojas ir bohemikas. Savo privatų rinkinį jis pradėjo dar 1906 m. Išėjo taip: vienas Kauno kunigas, geriausias Antano draugas, netekęs vilties prisivilioti menininką į savo šventovę, perlaūžė medžio skulptūrą, kuri vaizdavo šventąjį Antaną su velniu. Šventąjį kunigas sau pasiliko, o velnią padovanojo savo bičiuliui gimtadienio proga. Ir taip pažadino rinkinio užmojį.

Daug yra lietuviškų pasakų apie velnią. Kartais jis pasiverčia vargūnų žmonių draugu. Vienas įrašas muzėjuje velnią vadina "absurdišku ir komišku tvariniu, kurį žmogus dažnai apgauna". Dauguma medinių, stiklinių, metalinių, žiestinių velnių visiškai nesukelia baimės.

Daugeriopu pavidalu pasirodo valstybės priešais numeris pirmas realaus socializmo šalyje, būtent, velnias alkoholis. Jis degtine suvedžioja valstietį. Velniaiškai išsišiepęs jis moja su degtinės buteliu. Pasigėręs valstietis stebisi, kodėl nebegali atsistoti; pagaliau supranta, kad jam ant sprando velnias sėdi.

Velnias — žmogus

Yra ir velnias žmogus. Medžio raiziniuose mėgajamasi vytingomis situacijomis. Abejotino elgesio vienuolės atvaizdas gautas iš Vokietijos. Tai viena juodųjų dovanų, kurios iš daugelio šalių pasiekia Kauną. Amerikietiškas velnias su užrašu ant pilvo linki "pragariškai gražios dienos". Atomis velnias rodo Liuciferį kaip vandenilio bombos draugą. Tarp kaukių, raganų ir ozių varinis velnias smuikuoja — iki gaidys sugiedos pirmą kartą.

Yra gundančių, gerai atrodančių kipsų šiame retenybių rinkinyje. Po ilgomis garbanomis slepiasi du visai maži ragai. Lietuvaitės, suprantama, atsargumo dėlei pirmą perbraukia ranka per plaukus savo mylimajam ir tik po to leidžiasi pabučiuojamos. Auksotojai tarp Mechiko ir Minsko padarė ypatingą velnių atranką. Kiekvienas yra pašauktas paremti originaliausių iš visų Sov. Sąjungos ateizmo muzėjų nauju nelabuoju.

Prierašas

Prie straipsnio pridėtas toks prierašas. Draudžiamoje Lietuvos srityje užsienio turistams prieinami Vilniaus, Kauno ir Trakų miestai. Dienos išvykas iš Vilniaus į Kauną (šimtas kilometrų) arba į Trakų pilį (30 kilometrų) organizuoja valstybinis — sovietinis "Inturisto" kelionių biuras. Pernakvoti Kaune nelaidžiama. Privaloma išsinešioti automobilį su vairuotoju ir kelionės palydovu, o už tai šiuo metu reikia mokėti 93 rublius, maždaug 340 V. Vokietijos markių. Imama ne rubliais, bet Vakarų pinigais — markėmis, doleriais, frankais. Prieimami euročėkiai ir tarptautinės kredito kortelės.

Korespondentas priduria, kad keliaujančiam į Lietuvą vokiečiui turistui labai praveria kelionėje pasiskaityti Georgo von Raucha "Baltijos valstybių istoriją", išleista pigių kišeninių knygų serijoje. Lmb.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų nekaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

PADĖKA

š. m. liepos 19 d. po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su mumis mūsų mylima žmona, mama ir močiutė

A+ BRONĖ KARASEVIČIENĖ

Nuoširdžiai dėkojame kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, kun. Liudui Januškaui, OFM, už maldas laidotuvių namuose ir atnašautas iškilmingas Mišias.

Ačiū kun. A. Grausliui už turiningą pamokslą. Dėkingi esame solistui V. Verikačiui už giedojimą Mišių metu.

Reiškiamo gilią padėką visiems lankusiems velionę laidotuvių namuose, palydėjusiems į kapines ir užprašiusiems šv. Mišias.

Nuoširdus ačiū už gėles, mirusios vardu padariusiems įnašus į Tautos Fondą ir aukojusiems spaudai.

Dėkojame už pareikštas užuojautas asmeniškai ir spaudoje.

Nuoširdžiai esame dėkingi karsto nešėjams.

Ačiū šeiminkėms už pusryčius ir visoms ponios už pyragus.

Dar kartą ačiū visiems —

vyras Viktoras
sūnus Rimas su šeima

A+ IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

jo žmonai LINAL, sūnui ALGIUI su žmona, dukroms — RŪTAI su šeima, VIDAI ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiai užuojautą —

Petkevičių šeima
Krilavičių šeima

A+ IGNUI JUZUKONIUI

mirus,

žmoną LINĄ, sūnų ALGĮ su žmona, dukras — RŪTĄ su šeima, VIDĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Albinas ir Gerda
Tarvydai

A+ BRONIUI SLIŽIUI

mirus,

jo žmoną ELFRIDĄ, sūnų POVIŁĄ ir visus artimuosius giliai užjaučiame —

Toronto Kunigaikštienės Birutės
draugovės skautės

A+ broliui šauliui BRONIUI SLIŽIUI

mirus, jo žmoną FRIDĄ, sūnų POVIŁĄ-EIMUTĮ bei visus artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdim —

DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone

A+ JUOZUI VYŠNIAUSKUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių LIUDĄ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame —

"North Sylva Co. Ltd."
bendradarbiai

A+ JUOZUI RIMKUI

mirus,

brolių šaulių PRANĄ RIMKŲ, žmoną šaulę ONUTĘ ir sesutę MARIJĄ PUSDEŠRIENĘ bei jos vyrą skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUSTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Persekiojamieji kenčia, laisvieji stebi

Tarptautinis persekiojamų tikinčiųjų užtarėjų kongresas

Persekiojamos Bendrijos kongresas V. Vokietijoje, Koenigsteine, turi jau 30 su viršum metų tradiciją. Šiemet jis prasidėjo rugpjūčio 3 d. su jaunimo diena. Paskaitose ir diskusijų rateliuose buvo gyldeamos informacijos ir manipuliacijos problemos. Su ypatingu dėmesiu nagrinėtas klausimas, iš kur sočių kraštų jaunimas gauna informacijas apie trečiąją pasaulį. Viena būrelyje ukrainietis Rytų apeigų kunigas dr. Husar kalbėjo apie užmirštus krikščionis ir klausė, kodėl tikinčiųjų persekiojimas komunistų valdomuose Rytų kraštuose. Vakaru pasaulyje nutylimas.

Pagrindinė kongreso dalis prasidėjo rugpjūčio 4 d. Atidarymo žodį tarė naujasis V. Vokietijos vyskupas konferencijos įgaliojimus pabėgėlių ir deportuotųjų pastoracijai Limburgo vyskupas pagalbininkas Gerhard Pieschl.

Kur tavo brolis?

V. Berlyno senatorė dr. H. R. Laurien savo kalboje sustojo prie pagrindinės kongreso temos: "Kur yra tavo brolis Abelis?" Brolžudybės atpasakojimas Sv. Rašte iškelias bendruomeninę, socialinę nuodėmės pusę, todėl tas klausimas iškyla ir mums. Tačiau esą neįmanoma nesiskaityti su mūsų dienų ūkinio ir visuomeninio gyvenimo sąlygomis, kuriose dabar žmonės gyvena ir kenčia. Todėl tie, kurie ir besipriešinančius demokratiskai priimtiems sprendimams laiko kankiniais (jie nieku ne rizikuoja), tyčiojasi iš tų, kurie vykdo pasipriešinimą totalistiniams režimams, rizikuodami savo laisve ir gyvybe. Į vargą patekęs artimas V. Vokietijos visuomenėje nelikęs be dėmesio. Tai ypač parodžiūsi gausi pagalba Lenkijai.

Senatorė neaplenkė nė V. Vokietijoje stipriai diskutuojamos gynybos politikos Rytų — Vakurų įtampos lauke. Mes negalime užmiršti, kad ši taikos išlaikymo siekianti gynybos politika kaip tik mums ir duoda galimybę ištiesti pagalbos ranką tiems broliams ir seserims, kurie daugelyje neteisiskai valdomų pasaulio kraštų kenčia priepaūda.

Mąstymui apie 1 šv. Jono laišką, kuriame taip stipriai pabrėžiama artimo meilė, vadovau ketvirtadienį per vakarines pamaldas ir penktadienio bei šeštadienio rytą per šv. Mišias prel. J. Haltmayer.

Pagalba persekiojamiems

VIII.5 kalbėjo kun. dr. Herbertas Gillesen, V. Berlyno Sv. Dominiko parapijos vikaras. Kongrese jis jau ir seniau yra pasireiškęs. Yra baigęs filosofijos studijas ir dirbo V. Berlyno universitete asistentu. Tik vėliau jis tapo kunigu. Todėl dalyviai su ypatingu dėmesiu sekė jo mintis.

Jis apžvelgė kuriuose kraštuose krikščionys persekiojami ir nurodė, kad yra galimybių jiems padėti. Pirmiausia malda. Čia jis priminė slovakų katalikų jaunimo laiške Vokietijos katalikų jaunimo sąjungai 1982 m. išreikštą prašymą: "Neužmirškite mūsų, melskitės už mus, pasninkaukite už mus. Mes kovojame pirmose linijose!"

Svarbi esanti ir medžiaginė šalpa, ir asmeniniai ryšiai, ir informacija. Prahos kardinolas Tomašek kartą pasakęs: "Tegu žymesni žmonės pas jus kelia balsą. Pastoviai, gar-

siai, aiškiai. Nereikia gandy, kas neįrodyta. Užtenka žiaurių faktų, kurių yra per daug". Krikščioniško solidarumo su persekiojamais broliais didžiausi priešai laisvame pasaulyje esą praktiškas materializmas, tikėjimo krizė ir dorovinis nuosmukis.

Berlyno vyskupijos pasauliečių tarybos pirm. dr. J. Meyer Wilmes nagrinėjo užsieniečių darbininkų ir beglobių integracijos problemą, kuri ypač aktuali V. Berlyne.

Tautų vakaras

Prie įspūdingiausio kongreso renginių priklauso penktadienio vakaro maldos valanda už persekiojamus krikščionis įvairiuose kraštuose. Sukalbėjus maldą už kurią nors tautą, ant altoriaus laiptų uždegama nauja žvakė. Daugelio tautų atstovai po vokiškos invokacijos trumpai pasimeldė gimtąja savo kalba. Trys lietuviai kunigai ir du pasauliečiai sukalbėjo "Sveika Marija", būrys latvių — "Tēve mūsu", taipgi būrelis estų. Gražiai pasirodė slovenai, ukrainiečiai ir stipri grupė iš Turkijos emigravusių chaldėjiečių krikščionių, sugiedodami po giesmę. Jei kurios tautos atstovų nebuvo, tai po invokacijos bendrai buvo kalbama lotyniškai "Ave Maria".

Po Helsinkio akto

Du svarbūs referatai dar buvo šeštadienio rytą.

Dr. W. Grycz apžvelgė krikščionių padėtį 8 metams praėjus po Helsinkio susitarimų. Kai didžiosios valstybės pradėjusios stiprias diskusijas dėl raketų ir apsiginklavimo, tai dėmesys žmogaus teisėms sumažėjęs. Nors Lenkija Rytų bloke sudaranti nepaprastą įimtį, bet ir ten nesą tikros religijos laisvės vakarietiška to žodžio prasme. Ir po 8 metų nuo Helsinkio akto komunistų valdomuose kraštuose religija persekiojama. Tuo galįs kiekvienas įsitikinti paskaitėjęs pranešimus apie tikinčiųjų būklę Lenkijoje, Sov. Sąjungoje, Lietuvoje, Ąekoslovakijoje, vad. demokratiniuose Vokietijoje, Albanijoje ir V. Ukrainoje.

Kaikurie reiškiniai, kaip antai padidintas kandidatų i kunigus skaičius Baltijos kraštuose, rodo gerėjimo tendenciją, bet susidorojimas su kunigais Svarinsku ir Tamkevičium Lietuvoje aiškiai primena, kad persekiojimas nepasibaigė.

Vakariečių kritika dėl religijos persekiojimo sąžvaldytuose kraštuose kompartija guviai atremianti tvirtinimu, kad tai esąs kišimasis i tų kraštų vidaus reikalus. (Pvz. žiūr. Rytų Vokietijoje išleistą brošiūrą "Wenn du den Frieden willst").

Baigdamas paskaitininkas priminė, kad neužtenka demonstruoti tik už taiką, privatu reikalauti ir žmogaus teisių, nes be jų neįmanoma ir pastovi taika. Todėl visi, kurie reikalauja žmogaus teisių, siekia ir taikos.

Trečiajame pasaulyje

Dar stipresnį atgarsį kongrese rado dr. R. Grulicho referatas: "Bendrija ir komunizmas trečiajame pasaulyje". Vietnamo, Etiopijos ir Nikaragvos pavyzdžiais paskaitininkas nušvietė, kad žmogaus teisių pažeidimai tuose kraštuose pasidarė dar gausesni ir šurpesni nei anksčiau, kai valdė Diem, Haile Selassie ir Somoza. Pasiremdamas žinio-

mis iš vietnamiečių sąjungos V. Vokietijoje bei kitų patikimų šaltinių, paskaitininkas pranešė, kad Vietname nuo 1975 m. yra suimta apie 200 katalikų kunigų. 134-ių žinomų kalnimo vietovės. Žinomos 14-os dvasiškų pavardės, kurie lageriuose jau žuvo. Nuo 1975 m. tik 5 klierikai galėjo būti įšventinti kunigais. Š. Vietname iš 60 kandidatų tik 4 gavę leidimą įstoti i kunigų seminariją. Hanojaus kardinolas vis dar tebesą kalėjime, o teismai prieš kunigus daugėja.

Ypatingai žiauriai persekiojami krikščionys Etiopijoje. Kai 1977 m. vasario mėn. komunistai suruošė perversmą, valdžią paėmė plk. Mengistu. 1978 m. apie 3000 komunistų būdėlių sostinėje Addis Abeboje kas naktį išžudydavę po šimtą iki pusantro šimto žmonių. Tikėjimo persekiojimas Etiopijoje vyksta ir toliau.

Vakarų pasiekė 29 punktų programa, pagal kurią Etiopijoje "krikščionių Bendrija bus arba sunaikinta, arba valstybės kontrolė". Programos tekstą paskelbė "Frankfurter Allgemeine Zeitung" 1982.X.7 ir pakartojo "Glaube in der 2 Welt" 1982.XI.15 19 nr. Kadangi tos programos vykdymo pavyzdžių netrūksta "LKB Kronikoje", tai čia užtenka priminti, kad tiek Etiopijos, tiek Lietuvos ateistų "išminties" šaltinis yra vienas ir tas pats. Su tuo skirtumu, kad Etiopijos Saugumo viršininkas nėra rusas, o generalas iš komunistinės Vokietijos.

Pagaliau paskaitininkas priminė, kaip naujoji sandinistų valdžia žiauriai naikina iki šiol dar išlikusias Miskito, Sumo ir Rama indėnų gimines Nikaragvoje. Palei Honduro sieną 1982 m. sausio ir vasario mėn. sandinistai sunaikinę 49 kaimus, sugriaudami per 400 namų. Pvz. Tulnibilos vietovėje paliegaliai ir ligonys buvę suvaryti i šventovę, kuri po to buvo padegta. 13 žmonių sudėję. 614 asmenų (pusę gyventojų vietovės, vadinamos Musawas) 1982 m. lapkričio mėn. perbėgo per sieną i Honduro valstybę. Čia indėnų taryba paskelbusi pranešimą, kuriame sakoma: "Dievas, visagalis Sutvėrėjas, tegu sujūdina širdis visų, kurių rankose yra sustabdyti Miskito, Sumo ir Rama indėnų giminių išnaikinimą prie Atlanto krantų Nikaragvos valstybėje".

Paskaitininkas su sarkazmu priminė, kad Nikaragvos sandinistų valdžioj vis dar tebesėdi keli katalikų kunigai.

Nežiūrint žiaurių tikrovės, baigė paskaitininkas, demonstracijos dėl Vietnamo pranyko, kalbos apie Etiopijos atsilikimą nutilo, o sandinistų revoliucijos skelbėjas kun. Ernesto Cardenal V. Vokietijoje neseniai gavęs vokiečių knygų prekybos taikos premiją. ...

VIII.7, sekmadienio rytą, 7.30 v., iškilminga Sumą laikė ukrainiečių Rytų apeigų kat. vyskupas dr. Platonas Kornyljak, giedant Teodozijaus chorui i Kevelaero.

Sustiprinti solidarumą

Baigiamasis kongreso žodis ir šiemet priklausė garsiam premonstratiečių vienuolijos kunigui Werenfriedui van Straaten. Nors atstataidinęs ir ligonis, jis ir toliau likęs elgetaujančiu šaukliu, aiškiai primenančiu milijonus tikėjimo brolių, kurie neša karčią Nukryžiuotojo didybę. Šitie vieniši, diskriminuojami, netekę duonos, kankinami, psichiatrinėse ligoninėse prievartaujami, nepripažinti, iš pasalų puldinėjami, supančioti, prispausti ir mirčiai išduoti krikščionys kaip tik esą pasaulio "neregimi išganytojai". "Kryžius, kurį jie neša, yra jų išganymas" — sušuko T. Werenfriedas, gausiems klausytojams plojant. "Vargas mums", — tęsė jis toliau, — "jeigu mūsų solidarumas su broliais liks bevaisis dėl mūsų praktinio materializmo, susilpnėjusio tikėjimo, kuris nori kryžių nudisukuoti i pašalį, arba dėl dorovinio nuosmukio, kuris kliudo sudėti pajuntamų aukų ar net rizikuoti gyvybe dėl tų mūsų brolių ir seserų, kurie kovoja prieš blogį pirmose linijose ir laukia iš mūsų solidarumo tiesoje ir meilėje". Ks.

Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos pirm. latvis VALDIS V. PAVLOVSKIS pokalbyje su JAV ambasadorės JEANNE J. KIRKPATRICK patareju CARL GERSHMAN sovietų okupuotų Baltijos valstybių klausimu

Baltiečių laimėjimai Vašingtone

JONAS MATULAITIS

Amerikos Baltiečių Laisvės Lyga, 1983 m. birželio mėnesį JAV kongrese laimėjusi "Baltų Laisvės Dienos" rezoliuciją ir suorganizavusi Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone iškilmingą prez. Reagano jos paskelbimo pasirašymą, liepos mėnesį pasiekė naują istorinės reikšmės laimėjimą: Amerikos prezidentas per JAV ambasadorę Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick pasiuntė raštą Jungtinių Tautų nariams, painformuodamas, kad JAV nepripažįsta Baltijos valstybių okupacijos bei prievartinio jų įjungimo i Sovietų Sąjungą. Pūkiai suredaguotame rašte nurodomos ir to nepripažinimo priežastys.

Kaip visa tai įvyko?

Baltiečių Laisvės Lygos atstovai birželio 13 d. Baltuosiuose Rūmuose buvo priimti Tautinės Saugumo Tarybos direktoriaus Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos reikalams dr. John Lencowski, kuriam buvo įteiktas prezidentui adresuotas memorandumas. Memorandume buvo pateiktas kaikanios rekomendacijos Baltijos valstybių reikalui. Viena rekomendacijų buvo tokia: prezidentas per JAV ambasadorę Jungtinėse Tautose kasmet oficialiai painformuoja visus JT narius, kad nepripažįsta Baltijos valstybių okupacijos. Tuo siekiama, kad okupacijos nepripažinimo politika JAV-bės perkeltų i tarptautinį forumą.

Baltiečių Laisvės Lygos pirm. Valdis Pavlovskis liepos 21 d. kartu su lygos direktorių tarybos nare Daiva Keziene buvo priimti JAV ambasadoje Jungtinėse Tautose ir visą tą reikalą aptarė su Carl Gershman, ambasadorės patarėju ir JAV atstovu Jungtinių Tautų dekolonizacijos komiteje. Gavęs jo palankų pritarimą, V. Pavlovskis sekančią dieną nuvyko i Vašingtoną ir tarėsi su atitinkamais Baltų Rūmų bei valstybės departamento pareigūnais. Toks pat palankumas rastas ir čia. Tos akcijos dėka ir atsirado šis istorinės reikšmės JAV prezidento pareiškimas Jung-

tinėms Tautoms. Savo lydraštyje Jungtinių Tautų generalinio sekretoriui Javier Perez de Cuellar JAV ambasadorė įsakmiai pabrėžia, kad tas prezidento pareiškimas būtų priimtas kaip "oficialus Jungtinių Tautų visumos dokumentas" ir išsiuntinėtas visiems JT nariams. Tame rašte taip pat nurodoma, kad rudenio susirinkianti 38-ji JT visumos sesija diskutuos laisvo žmonių apsisprendimo teise ir skubotą nepriklausomybės gavimą. Tie "žmonės" kaip tik ir yra pavergtųjų Baltijos valstybių gyventojai.

Baltiečių Laisvės Lyga kovai už Baltijos valstybių laisvę pasirinko naujus ir, kaip matome, sėkmingus kelius.

"TŽ" 1983 m. liepos 21 nr. iškilmes Vašingtone, skelbiant Baltiečių Laisvės Dieną, gražiai aprašė ten dalyvavusi Kanados lietuvaitė Danutė Skukauskaitė. Baltiesiems Rūmams kviestinų asmenų sąrašą pateikė Baltiečių Laisvės Lyga. Kadangi nebuvo galima i kviestinų asmenų sąrašus įtraukti kitose valstybėse gyvenančių žmonių, tai Kanados bendruomenininkai kreipėsi i mane, prašydami pakviesti D. Skukauskaitę, kuri šią vasarą gyvena ir dirba Vašingtone. Tai ir buvo padaryta. Tik reikia apgailestauti, kad ji savo straipsnyje neviską aprašė. Ji pvz. nutylėjo, kad istorinį įvykį Baltuosiuose Rūmuose sunkiu, ilgą bei ištvėrimą darbą suorganizavo Amerikos Baltiečių Laisvės Lyga ir kad ji pati tos Lygos dėka i tas iškilmes pateko. Straipsnį puošia jos daryta kalbančio prezidento Reagano nuotrauka. Šalia prezidento stovi Baltiečių Laisvės Lygos pirm. Valdis Pavlovskis, bet jis aprašyme nepaminėtas. Juk jis buvo vienintelis baltietis, kuris stovėjo pakloje su kongresmanais ir senatoriais ir, pasiėgęs iškilmėms, oficialiai prezidentui padėkojo.

Viso to neminėčiau, jei Kanadoje nebūtų lietuvių, kurie Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos darbus remia. Jie turi žinoti, kad jų aukos neina veltui.

Nuoširdžiam Tautos Fondo rėmėjui, tėvynės mylėtojai

A+
STASIUI MERKELIUI
mirus,

jo žmonai NATALIJAI, sesutei M. JONAITIENEI Lietuvoje, giminėms — V. S. MICKEVIČIAM, J. MILERIUI, B. ŠTOŠKUNIENEI, V. PLUKUI jų šeimoms bei artimiesiems Tautos Fondo vardu reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

A. a. Stasio Merklio atminimui įamžinti Lietuvos Laisvės lžde aukojo Tautos Fondui: Velionies našlė Natalija Merklienė \$1000; V. S. Mickevičiai \$100; J. J. Ignatavičiai \$40; dr. A. D. Barkauskai \$25; B. J. Aukštaičiai \$25; G. A. Stankai \$20; A. P. Dranginiai \$10.

Stasys Merkellis gimė 1910 m. spalio 25 d. Šiluvos vls., Raseinių aps. Buvo Lietuvos žemaitijos sūnus. Pačiame savo amžiaus gerume 1944 m. karo audros buvo išblokštas iš gimtojo krašto. Keliuodamas svetimų kraštų keliais, nepamiršo ir savo tėvynės Lietuvos. Nuoširdžiai rėmė jos laisvės kovą. Jo minties ir savo valios skatinama velionies našlė Natalija, giminės bei artimieji įamžinio velionį Stasį Lietuvos Laisvės lžde, kad dalyvaudų tas amžių karys kovoje už tėvynės laisvę.

Mielas Stasy, mes prašome Visagalį Visatos Kūrėją suteikti Tau amžinosios tėviškos buveinę amžinybėje. Ilseksi ramybėje, lietuvių tautos sūnau!

Už aukas velionies pagerbimui nuoširdžiai dėkojame —

Tautos Fondo Toronto atstovybė

Torontas 1983 m. birželio 2 d.

Sovietinėje mokykloje

Mokinių grumtynės su partiniais mokytojais, saugumiečiais ir milicininkais, persekiojantais tikinčiosius. Faktai, paimti iš "LKB Kronikos" 58 nr.

Lazdijai. 1983 m. balandžio 1 d. 76 Lazdijų rajono jaunimo atstovai parašė LTSR prokurori tokio turinio pareiškimą: "1983 m. kovo 20 d. grįžtant iš rekolekcijų i savo parapiją, buvo milicijos sulaikytas Šlavantų kunigas J. ZDEBSKIS.

Nesulaukę šv. Mišioms, grupė tikinčiųjų išvyko kunigo įieškoti. Pastebėję prie Lazdijų VR skyriaus kunigo automobilį, tikintieji subruzdėjo i miliciją ir reikalavo paleisti, de ja, jau nebe pirmą kartą grubiai šantažuojamą, sulaikomą ir persekiojamą kunigą.

Tačiau milicija ir Saugumas įsakė visiems skubiai išsiskirstyti, ir buvo suimti keli asmenys, jų tarpe Leipalingio vidurinės mokyklos mokytojas A. Grigas už tariamą viešosios tvarkos pažeidimą.

Kuniga J. ZDEBSKĮ mes pažįstame kaip kilnų, drąsų didelės dvasios ir aukos kunigą, o mokytoją A. GRIGĄ, kaip taurų, reiklų, teisų ir nevaidmainį. Nors mokytojav, tačiau sekmadieniais visada išklausydavo šv. Mišias, neretai net ir savo parapijos bažnyčioje.

Todėl Lazdijų raj. švietimo skyriaus ir Saugumo buvo diskriminuojamas, kaltinamas neidėjįška, nemoksliška pozicija, nekryptingų materialistinės pasaulėžiūros ugdymu ir dažnai prievartaujamas savo noru parašyti pareiškima, atsisakant dirbti mokytoju.

Mūsų manymu, Lazdijų raj. Saugumui mokytoją A. GRIGĄ atvykimas kovo 20 d. su kitais tikinčiais vaduoti kun. J. ZDEBSKIO buvo gera asmeninė paskata ir pretekstas jį sulaikyti ir nubausti už tariamą viešosios tvarkos pažeidimą, kad būtų galima kaip "pavojingiausią bacilą" pašalinti iš Leipalingio vidurinės mokyklos.

Tai patvirtina 1983 m. kovo 29 d. Lazdijų rajoninio laikraščio neetatinio bendradarbio A. PETRAČIO straipsnio "Blogas pedagogo pavyzdys" išpuolis prieš mokytoją A. GRIGĄ. Cituojame: "... prie rajono vidaus reikalų skyriaus A. GRIGAS elgėsi įžūliai, triukšmavo, neklausė milicijos darbuotojų, kurstė kitus neklausyti teisėtų milicijos darbuotojų reikalavimų. Rajono liaudies teismas už piktybišką milicijos pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą A. GRIGĄ nubaudė 15 parų arešto".

Deja, visi esantys tvirtina visai ką kita. A. GRIGAS elgėsi taktiškai ir ramiai paaiškinęs, jog jie nepasitrauks, kol nepaleis kunigo J. ZDEBSKIO, ir kad tikinčiųjų pareiga užstoti ir ginti savo kunigą. Todėl Lazdijų rajono milicijos ir Saugumo darbuotojai turėtų būti patraukti baudžiamon atsakomybėn pagal LTSR BPK 186 str.

Išleidžiant mokinius, saugumietis įspėjo, jog pasibaimėnėn pagal LTSR BPK 186 str.

už neteisėtą asmenybės įtariamą ir sulaikymą.

Pagaliau jie tikriausiai nežino ar neprisiminė, kad visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, kurią saugoti ir gerbti pasižadėjo ir Tarybų Sąjungos vadovai, 19 straipsnyje rašoma, jog "žmogus turi teisę i įsitikinimų ir jų išreiškimų laisvę", t.y. teisę laisvai reikšti savo mintis ir sprendimus žodžiu bei raštu. O taip pat dar mokyklos suole įkalta TSRS konstitucijos 57 str., kur teigiama, kad "gerbti piliečių asmenybę, saugoti jų teises ir laisves — visų valstybės organų, visuomeninių organizacijų ir pareigūnų pareiga".

Lietuvos TSR prokurore, mes reikalaujame nutraukti melu ir smurtu pagrįstą nekaltų žmonių šantažavimą, išlaisvinti kun. A. SVARINSKĄ, neileisti kun. J. ZDEBSKIO ir kitų drąsių, uolių ir pasiaukojusių kunigų, tuoj pat paleisti mokytoją A. GRIGĄ ir netrukdyti jam mokytojo darbo.

Šito reikalaujame ne tik mes vieni. Tai yra visos Lietuvos tikinčiųjų ir jaunimo vieningas šauksmas nutraukti bedievių aršius išpuolius prieš tikinčiuosius".

1983 m. Didysis Penktadienis 76 parašai Lazdijų raj. jaunimas * * *

Kapčiamiestis (Lazdijų raj.) 1983 m. kovo 29 d. grupelė moksleivių nuvyko i Lazdijų vidaus reikalų skyrių aplankyti neteisėingai areštuoto Leipalingio vid. mokyklos mokyto. A. GRIGO.

Jaunuoliams paklausus, ar negalima būtų pamatyti mokytojo, budintis milicininkas STRAVINSKAS, net neparodė savo dokumentų, reikalavo atvykusius pasisakyti savo pavardes, o kai jie atsisakė patenkinti milicininko smalsumą, pareigūnas ėmė šaukti ir bjauriausiai juos įžeidinėti. Pagaliau milicininkas pakvietė vaikų kambario inspektore i daugiau pareigūnų. I kabinetą įsiveržė įtūžusi kažkokia rusė ir pradėjo plūsti bjauriausiais žodžiais, grūmotic kumsčiais ir pan. Išbąrtą jaunimą keturi pareigūnai nuvedė i saugumiečių kabinetą. Nepilnamečių reikalų inspektore pasakė mokinių pavardes ir reikalavo pasirašyti, tačiau šie nesutiko. Saugumietis ORLOVAS rusiškai paklausė, ar jie pasirašė po velykiniu sveikinimu, adresuotu mokyto. A. GRIGUI. Mokiniai nustebo, — kaip galėjo laiškas, adresuotast mokyto. A. GRIGUI, patekti saugumiečiams. Po tardymo čekistas griežtai pareikalavo jaunimą pasirašyti, bet jie atsisakė.

Išleidžiant mokinius, saugumietis įspėjo, jog pasibaimėnėn pagal LTSR BPK 186 str.

"Aušros" šimtmečio parodoje, surengtoje Broniaus Kviklio Čikagoje. Kairėje — pats BR. KVIKLYS, dešinėje — VINCENT GAWRON, lenkas, atnešęs parodon Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kariuomenės uniforminę kepurę ir kardą Nuotr. V. Bacevičiaus

Otavos burmistrės pavaduotoja JACQUELIN HOLZMAN sveikina V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovus prie Kanados parlamento rūmų. Jos kairėje — JULIA MITALAITIS ir VIDA BALSEVIČIUTE, Otavos lietuvių jaunimo atstovės kongrese Nuotr. J. V. Danio

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NEUŽTENKA POPIERIAUS

"Komjaunimo Tiesos" redakcija liepos 23 d. atspausdino iš Panevėžio rajono gautą skaitytojos Elvyros Gludnikaitės laišką: "Komjaunimo tiesos" pirmajame puslapyje juodu ant balto parašyta, kad laikraštis leidžiamas kasdien, išskyrus sekmadienį ir pirmadienį. Kodėl liepos 14 d. numerio ketvirtajame puslapyje nurodyta, kad kitas "Komjaunimo tiesos" numeris išeis liepos 16 d.? Beje, tai ne pirmas kartas, kai vidury savaitės neįsėina laikraštis. Ką veikia laikraščio darbuotojai? O gal jie neturi apie ką rašyti?" Susidariusią spragą redakcija teisingai popieriaus trūkumu: "Norime paaiškinti, kad laikraštis leidžiamas pagal planą. Per metus turi išeiti 250 numerių. Tokiam kiekiui numerių yra išskirta popieriaus, už tokį skaičių moka ir prenumeratoriai. Tikriausiai pastebėjote, kad kai kada — svarbių valstybinių įvykių bei švenčių dienomis laikraštis leidžiamas sekmadienį, t. y. tada, kai pagal planą tai nenumatyta. Suprantama, vėliau reikia išlyginti balansą, todėl laikraštis neleidžiamas. Retkarčiais neįsėina ne tik "Komjaunimo tiesa", bet ir "Tiesa", "Sovetskaja Litva" ir kiti laikraščiai. Žurnalistai ir redakcijos techniniai personalas tą dieną dirba — ruošia medžiagą kitiems numeriams". Įsidėmėkite, kad normalus laikraščio numeris turi tik keturis puslapius. Popieriaus atsargas išsėmia ne tik specialios laidos, bet ir puslapių skaičiaus padvigubinimas, kai reikia paskelbti sieksines kompartijos vadų kalbas. Kanadoje niekas popieriaus paskirstymo laikraščiams neplanuoja ir neatlieka. Dienraščio numeriai turi šimtą ar net ir daugiau puslapių. Laikraščio popieriaus betgi niekad nepritrūksta, daug jo kasmet eksportuojama į JAV ir kitas šalis. Matyt, to popieriaus reikėtų įsivežti, o "Komjaunimo Tiesai" bei kitiems sovietų okupuotos Lietuvos laikraščiams. Tada skaitytojams netektų sukli galvos, ką nepasirodžiusio numerio dieną veikia techninis redakcijų personalas.

TRISDEŠIMT TELEFONŲ

Sunkiau būtų atsakyti į E. Gludnikaitės laiško klausimą: "O gal jie neturi apie ką rašyti?" Nors "Komjaunimo Tiesos" normalus numeris turi vos keturis puslapius, dykduonių būri atskleidžia paskutiniame numeryje duodami trisdešimties telefonų numeriai, skirti: 1. redaktoriui, 2. redaktoriaus pavaduotojams, 3. atsakingajam sekretoriui, 4. jo pavaduotojams, 5. komjaunimo organizacijų ir ideologinio auklėjimo skyriui, 6. darbininkų ir kaimo jaunimo skyriui, 7. moksleivių ir studentų skyriui, 8. kultūros skyriui, 9. laiško ir masinio darbo skyriui, 10. sporto ir gynybinio masinio darbo skyriui, 11. naujienų ir užsienio informacijos skyriui, 12. faktinei redakcijai, 13. budinčiam redaktoriui, 14. išleidėjams ir telegrafistams, 15. vertėjams, 16. stilistui, 17.

mašininkams, 18. laboratorijai, 19. bibliotekai, 20. korektūrai ir 21. skelbimų skyriui. Atrodo, skaitytoja E. Gludnikaitė yra teisi: toks dykduonių būrys net ir normaliomis darbo dienomis neįsėina turi apie ką rašyti. Beje, šie duomenys yra paimti iš "Komjaunimo Tiesos" rugpjūčio 3, trečiadienio, laidos. Prie jų pridėta pastaba, kad sekantis "KT" numeris išeis rugpjūčio 5, penktadienį. Skaitytoja E. Gludnikaitė ir vėl nesulaukė rugpjūčio 4, ketvirtadienį, turėjusios pasirodyti "Komjaunimo Tiesos".

ANILIONIO ATSAKYMAS

Religinius reikalus tvarkančias Maskvos atstovas P. Anilionis "Valstiečių Laikraščio" liepos 12 d. laidoje atsiliepė į G. Sedukienės laišką, liečiantį dukros paruošimą pirmajai Komunijai. Ji norėjo žinoti, kas jai galėtų padėti ir kodėl tokios pagalbos nesusiteikia mokykla. Atsakymui P. Anilionis pasirinko jokių kompromisų nedarantį antrąjį laišką. "Tik tėvai, ir tik savo vaikus". Esą mokykla 50-tuoju konstitucijos straipsniu yra atskirta nuo bažnyčios, pastarajai neleidžiama kištis į švietimo reikalus. Vienas pagrindinių liaudies švietimo principų — mokykloje pasaulietiškas be religijos įtakos: "Todėl tarybinėse kultūros įstatymuose nurodoma, kad mokyti vaikus religijos galima tik privačiai, tai yra šeimoje. Mokyti vaikus religijos gali tik tėvai ir tik savo vaikus..." Pasak P. Anilionio, šiam tikslui liturginė Lietuvos katalikų vyskupų konferencijos komisija 1980 m. 60.000 egz. tiražu išleido trumpą katekizmą, kuris gaunamas pas religinių bendruomenių dvasininkus. P. Anilionis ne neprasitaria, kad tas trejų metų leidinys turėjo juokinti, kurį mažą tirą, kuris seniai yra išsėtas, bet jis drįsta pridėti perspėjantį pastabą: "Organizuota nepilnamečių mokykla religijos būreliuose ir bet kokiomis kitomis formomis tarybiniai kultūros įstatymai kvalifikuoja kaip kišimasis į valstybės reikalus ir įstatymo pažeidimas". Iš šios pastabos matyti, kad religijos mokymas draudžiamas net ir kuni-gams šventovėse. Savo nepilnamečių vaikus religijos įstatymai mokyti tėvai šeimoje. Taip religijos laisvę sovietų okupuotoje Lietuvoje supranta Maskvai tarnaujantis įgaliotinis P. Anilionis.

UŽTERŠTA NERIS

Širvintietis mokytojas Vytautas Zaremba "Tiesos" birželio 30 d. laidoje pasakoja liūdnu ekskursijos įspūdžius: "Gegužės pabaigoje su grupe mokinių išvykome į turistinį žygį. Apistojome ant gražaus Neries kranto ties senąja Kernave. Vietovai žid nusiaubė gražus. Ilgai juo grožėjomės. Bet kai nuėjome nusiprausti — nustebome: Nerimie plaukė kažkokios riebalai, lyg naftos produktų dėmės. Teko išgyventi šulinių nešties vandens ir juo naudotis. Vietiniai gyventojai pasakojo, kad Neries upėje čia vanduo nešvarus jau seniai. Tuo ir patys įsitikinome. Kas jį čia teršia?" V. Kst.

Jaunimo kongreso užbaigos iškilmėse Montrealyje dalyvavo ir seniau buvę jauni tautiečiai. Iš kairės: dr. HENRIKAS NAGYS, II PLD rengti komiteto pirm. dr. ANTONAS RAZMA, seselė MICHAELĖ, KLB vicepirm. J. V. DANYŠ. Jie gerėjosi jaunimo koncertu

HAMILTON ONT

Į XII-TĄ KLB KRAŠTO TARYBĄ mūsų apylinkės kandidatuoja: R. Bagdonienė, G. Breichmanienė, K. Deksnys, B. Grajauskas, Alf. Juozapavičius, P. Kanopa, dr. V. Kvedaras, J. Kristolaitis, Alf. Patamsis, J. Pleinys, V. Sakas, L. Skripkute, V. Stanevičienė, J. Stankus, D. Stukas.

Į Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą kandidatuoja: Aušrotaitė Kristina, Bilevičius Raimundas, Ciparytė Dana, Ciparytė Ramona, Krivinskaitė Angelė, Mačytė Loretta, Pleinytė Aušra, Pleinytė Ramunė, Rukšėnaitė Elytė, Povilauskaitė Renata.

Hamiltono apylinkė yra leista išsiritinti 8 atstovus į KLB krašto tarybą ir 5 jaunimo atstovus į Jaunimo Sąjungos tarybą.

Pagal KLB vyriausios rinkiminės komisijos potvarkį, rinkimai Hamiltono, kaip ir visoje Kanadoje, įvyks š. m. rugpjūčio 25, sekmadienį. Tą sekmadienį visi Hamiltono apylinkės lietuviai yra prašomi būtinai dalyvauti rinkimuose, kurie vyks Jaunimo Centro salėje nuo 8 v. r. ligi 1 v.p.p. Apylinkės rinkiminė komisija sudaro K. Mileris, pirm., B. Pakalniškis, K. Mikšys ir L. Lukavičiūtė.

VYSK. VALANČIAUS MOKYKLA mokslo metus pradės rugpjūčio 17 d. tose pačiose patalpose ir ta pačia tvarka. Lituanistiniai kursai, kurie šiemet persikelia į St. Mary's mokyklos patalpas prie McMaster universiteto, darbą pradės rugpjūčio 13 d., taip pat antradienių vakarais 5-8 v.v. Mokyklai šiemet yra reikalingas vienas naujas mokytojas. Taip pat iš anksto reikia žinoti skaičių norinčių lankyti lietuviškai nekalbančių klase. Informacijų teirautis pas mokyklos ved. V. Stanevičienę tel. 627-6024.

AV PARAPIJOS CHORAS su rugpjūčio 10 d. sekmadieniu vėl pradeda giedojimą mūsų šventovėje. Choro repetitijos vyks įprastą tvarka, t.y. ketvirtadienį vakarais 7.30. Pirmoji sezono repetitija įvyks rugpjūčio 8 d. tose pačiose par. salės patalpose. Choro vadovuas muz. D. Deksnys-Powell. Turintieji balsus prašomi įsijungti ir padidinti mūsų giesmininkų skaičių.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS moterų tradicinė vasaros gegužinė ir šiemet buvo surengta už Kaledonijos Giedraičio medžiotojų-žūklautojų klubo stovyklavietėje. Į ją buvo atvykęs iš Montrelio rinktinės pirm. J. Šiaučulis ir daug svečių iš Hamiltono ir kitų tolimų vietovių.

DVI OPERACIJOS, ligai susikomplicavus, atlaikė KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Deksnys. Taip pat sunkią operaciją turėjo Vl. Skvereckas. J. Stonkui padaryta akies operacija.

AV ŠVENTOVES REMONTAI tęsiasi. Remontuojamas šventovės bokštas, sienos ir zakristija. Taip pat perdažomas ir gražinamas Jaunimo Centras.

MARIJUS IR FELICIJA GU-DINSKAI susilaukė antrojo sūnaus. Rugpjūčio 21 d. naujagimis AV šventovėje buvo pakrikštytas Do-mo-Kazimiero vardu. Krikšto tėvais buvo Viktoras Radvilas iš Cikagos ir Dalia Trumpickienė iš Hamiltono. Romui ir Zuzanai Riekiams rugpjūčio 11 d. gimė sūnus.

IŠ LIETUVOS šią vasarą Hamiltone viešėjo J. Palmerio, Alg. Aušroto, A. Mačiulaitienės ir dr. Alg. Saunorio giminės.

LIETUVA trijų savaitių viešnagėn yra išvykęs inž. Laimutis Bakšys su dukra ir motina. Neseniai ten viešėjo sugrįžę J. Butkevičius ir M. Petkevičienė.

PENSININKŲ SKAIČIUS pas mus didėja. Į pensiją išėjo Vyt. Leparskas, daugiau kaip trisdešimt metų dirbęs Fordo įmonėje. Vėl du tautiečiai pasitraukė iš "Stelco" — J. Staras ir J. Romikaitis. Nebedaug bėra likę lietuvių, dirbančių šioje plieno gamybos įmonėje, kuri buvo pati didžiausia Hamiltono lietuvių darbovietė, savo laiką mokėjusi geriausių atlyginimų. Šiandien

ten pradėję dirbti jaunieji lietuviai daugiausia turi gamybos prižiūrėtojų darbus.

RŪTA VAITONYTĖ, jauniausia P. M. Vaitonių dukra, rugpjūčio 20 d. ištekojo už Anthony O'Grady. Santuoka palaimino par. klebonas kun. J. Liauba AV šventovėje. Jungtinių pokylis įvyko Jaunimo Centre. K. M.

GIEDRAIČIO ŽUVAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS kviečia visus į rugpjūčio 11 d. ruošiamą gegužinę klubo šaukdykų už Kaledonijos. Pradžią — 12 v. Įdomi programa: įvairūs premijoti šaudymai, meškeriojimas, loterija ir kitos linksmybės. Bus muzika ir užkandžiai. Valdyba

KLB ŠALPOS FONDO Hamiltono skyriaus komitetas, kaip kiekvienais metais, skelbia spalio mėnesį šalpos mėnesiu. Komiteto nariai su aukų rinkėjų talpa aplankys visus tautiečius, gyvenančius Hamiltone ir jo apylinkėse. Komitetas prašo visus tautiečius būti duosniais, neatsisakyti paaudoti vieną kitą dolerį šalpos reikalams. Pernai Šalpos Fondo vajaus buvo labai sėkmingas, surinkta — per 2000 dol. Iš surinktų pinigų komitetas pasiuntė Suvalkų trikampio lietuviams siuntinių. Taip pat pasiūta drabužių siuntinių Punsko gimnazijos lietuviams mokiniais, kurių adresus komitetas gauna iš V. Vokietijos veikiančios "Labdaros" organizacijos. Komitetas pinigine auka parėmė Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje ir šeštadienį Hamiltono mokyklą. Todėl ir šiais metais Šalpos Fondo komitetas prašo visus tautiečius parodyti artimo meilę, gerą širdį savo broliams ir sesėms, kurie yra reikalingi mūsų paramos.

Šalpos Fondo komitetas visada vau užbaigia kultūriniu vakaru. Šiemet toks vakaras įvyks lapkričio 5 d. Jaunimo Centre. Šiuo metu yra sudaroma šio vakaro programa, kuri bus įdomi, linksmi ir jaunatviška. Taip pat bus sutiktuves lietuvių abiturientų, baigusių XII gimnazijos klase. Visi abiturientai yra kviečiami užsiregistruoti pas J. Pleinį telefonu 549-5372. Komitetas kviečia visus tautiečius iš anksto ruošti dalyvauti šiame Šalpos Fondo vajaus užbaigimo balijue.

CHORAS "AIDAS" po vasaros atostogų savo veiklą pradės rugpjūčio 11 d., sekmadienį, po 10.30 v. pamaldų parapijos salėje. Pirmąją repetitiją visos choristės renkasi 11.45 v. "Aidas" yra pakviestas dainuoti Kanados Lietuvių Dienos koncerte spalio 9 d. Londone. Būtinai reikia pasirodžiai šiam koncertui. Visos buvusios choristės kviečiamos atvykti į šią pirmąją repetitiją, laukiamos ir naujos.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaupas 7 1/2%
kasdienines palūkanas už santaupas 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Auksinė prel. dr. Vytauto Balčiūno kunigystės sukaktis paminėta liepos 23-24 d. N. Pr. Marijos seselių vienuolyno sodyboje Putname, Conn. Pirmasis minėjimas liepos 23 d. buvo labiau uždaro pobūdžio. Jame dalyvavo trys sukaitytininko broliai, vienas jų atvykęs iš Australijos, kiti giminės, būrelis putnamiečių. Padėkos Mišias prel. V. Balčiūnas koncelebravo su seselių vienuolyno kapelionu kun. V. Cukuru ir Arkiv. J. Matulaičio namų kapelionu kun. R. Krasausku. Skaitymus atliko broliai D. ir N. Balčiūnai. Platesnis paminėjimas įvyko liepos 24 d. seselių surengtoje lietuvių susitarinimo šventėje. Čia prel. V. Balčiūni Mišias teko koncelebruoti su keturiolikiu kunigu. Prel. V. Balčiūnas yra gimęs 1910 m. lapkričio 21 d., moksloje ejęs Kauno kunigų seminarijoje ir Vytauto D. universitete, kunigų įšventintas 1933 m. liepos 23 d. Buvo paskirtas Panevėžio parapijos ir kalėjimo kapelionu, 1935 m. — Pasvalio progimnazijos kapelionu, 1940 m. — dėstytoju Kauno kunigų seminarijoje ir klierikų dvasios tėvu. Su dalmi seminarijos auklėtinių pasitraukė Vokietijon 1944 m., rūpinosi lietuviams klierikais kunigų seminarijoje Eichstaette. Nuo 1945 m. gyveno Romoje, eidamas Šv. Kazimiero kolegijos dvasios tėvo pareigas ir pats gilindamas studijas, kurias vainikavo teologijos doktoratū. Atvykęs į JAV, įsteigė leidyklą "Krikščionis gyvenime" ir jai vadovauja. Nuo 1967 m. leidykla išleido daug šios serijos veikalų. Sukaktuvininkas taipgi telkė lešas Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos leidiniams, rūpinosi ALKOS archyvo atnaujinimu, prisidėjo prie lietuviško mišiolio paruošimo, bendradarbiauja spaudoje, veda kolektyvijas vienuolynuose ir lietuvių parapijose.

Lituanistikos katedros steigimu Ilinojau universitete Čikagoje lig šiol rūpinosi PLB valdyba, šiam tikslui įsteigusi specialų PLB fondą. PLB seime buvo padaryta kaikiurių pakeitimų. Fondas ir toliau lieka teisiškai atsakingas už katedros įsteigimą, tačiau lešų telkimas buvo perduotas JAV LB krašto valdybai. Vykdydama šį seimo nutarimą, valdyba vadovu anksčiau sudarytam lešų telkimo komitetui paskyrė savo švietimo tarybos pirm. Joną Kavaliūną. Kadangi iki pradinio \$200.000 su-telkimo šį rudenį yra nedaug laiko, savo talką pažadėjo ir naujoji PLB valdyba.

VENECUELA Venecuelos Lietuvių Jaunimo Sąjunga išleido savo informacinio biuletenio 6 nr., skirtą š. m. rugpjūčio mėnesiui, redaguotą S. Mažeikienės ir L. Rosales-Statkaus. Pirmasis puslapis skirtas Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą penkiasdešimtmečiui. Lietuviai kviečiami dalyvauti šios sukakties minimeje rugpjūčio 7 d. Programą šiam jau įvykusiam minėjimui buvo paruošęs inž. A. Šulcas, o ją atliko Karako lietuvių jaunimas. Kituose puslapiuose rašoma, kad iš Vasario 16 gimnazijos grįžo Silvija Sidoravičiūtė, turėjusi PLB valdybos parūpintą stipendiją. Medicinos studijas baigė dvi gydytojos — Tania Kriščiūnaitė ir Joana Ignatavičiūtė-Rodriguez, priklausiančios Karako tautinių šokių grupei. Juokaujama, kad dabar šokejai nebijos nusilaužti ar susižeisti kojų, nes turės dvi gražias ir jaunas gydytojas. Biuletenis išleistas lietuvių ir ispanų kalbomis.

Brazilija

Po didelio lietaus V. Madalenos rajone prie Sao, Paulo žemės slinkitės užsrauvo kelis namus. Viename name žuvo Ona Meškauskienė, jos dukra Vera-Liucija Meškauskaitė-Mani su vaikais ir tarnaitė su dukra. Ugnėgesiai dirbo dvi dienas, kol buvo surasti žuvusiųjų lavonai.

Urugvajus

Urugvajaus lietuviai turi dvi radijo valandėles: 1951 m. rugpjūčio 5 d. įsteigtą lietuvių katalikų valandėlę ir jaunesnę "Gintaro žemės panoramą", kurią rūpinasi Kultūros Draugija. Seniau tų valandelių išlaikymas nesudarė problemos — būdavo gaunama pakankamai aukų įsigyti naujos plokštelės bei kitiems reikmenims. Bloga ekonominė Urugvajaus būklė dabar yra palietusi ir lietuvių. Vyresnės kartos lietuviai beveik visi yra pensininkai, turintys ribotas ir vis dėl infliacijos menkėjančias pajamas.

Kasdien mažėja ir klausytojų skaičius. Urugvajaus lietuvių katalikų sekmadienio biuletenis "Žinios" klausia skaitytojus, kaip ilgai lietuvių galės išlaikyti tas dvi lietuviškas radijo valandėles?

Australija

Lituanistinė Adelaidės mokykla gavo \$1.380 iš Australijos mokyklų komisijos. Etninių mokyklų paramai šiemet teko \$3 milijonai. Dalis pinigų yra paskirta mokytojų atlyginimams, patalpų nuomai, mokslo reikmenų įsigijimui. Po \$30 pridedama kiekvienam mokiniui.

ALB Newcastlle apylinkė išrinko naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. Stasys Žukas, vicepirm. Zina Zakarskienė, sekr. Rokas Lapinskas, izd. Algis Bajelis, narė kultūriniam reikalams Birutė Gasparienė, narė ryšiams su etninėmis institucijomis Violeta Lizdenytė-Walsh. Kontrolės komisijon įsijungė — Alfonsas Bajelis, Juozas Česnaitis ir Motiejus Šeškus.

Vokietija

Lietuviškųjų studijų savaitės proga Augsburgėje susitiko Europos LB kraštų valdybos pirmininkai ir iš JAV atvykęs "Pasaulio Lietuvių" red. B. Nainys. Pastarasis kalbėjo apie seime išrinktą naują PLB valdybą, atskleidė pagrindinius veiklos planus. Pranešimus apie LB veiklą V. Europoje padarė: Šveicarijoje — pirm. dr. A. Kušlys, Britanijoje — J. Alkis, Vokietijoje — pirm. V. Damijonaitis, Austrijoje — J. Naudžiūnaitis-Joerg, Olandijoje — I. Kaplanas, Švedijoje — A. Balandaitė-Broeland, Prancūzijoje — pirm. J. Tomkus ir kun. J. Petrošius. Šveicarijos lietuvių veiklai daug įtakos turi atskiri asmenys, ypač dr. A. Gerutis. Vasario 16 minėjimai rengiami kartu su latvių ir estų nepriklausomybės minėjimais. Britanijoje pagrindinis dėmesys buvo skirtas Europos parlamento Strasbūrgėje priimtai rezoliucijai Baltijos valstybių klausimu. Bendradarbiaujama su Lietuvos atstovybe, D. Britanijos Lietuvių Sąjunga. Austrijos sostinėje Vienoje yra kelios lietuvių šeimos. Atvyksta ekskursantų iš okupuotos Lietuvos, kurie dažniausiai kreipiasi į J. Naudžiūnaitis-Joerg. Švedijos lietuvių susirenka Stockholme tik Vasario 16 minėjimams. Tai mažas apie 50 asmenų būrelis. Nesistengiamas pritraukti daugiau tautiečių iš kitų vietovių. Olandijoje didžiausia problema sudaro mišrios šeimos, bet moterys mielai susirenka, dainuoja lietuviškai. Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba nėra nei universitete, nei bibliotekoje. Ją PLB valdybos vardu pažadėjo atsiųsti B. Nainys. Prancūzijoje daugia lietuvių tėra Parjūzėje ir Lijone. Prieškariniai ateiviai jau tampa pensininkais, miršta. Pokariniai ateiviai taip pat artėja prie pensininkų amžiaus. Lietuviškon veiklon talkininkais įsijungia prancūzai, dažnai prašantys medžiagos aktualiais Lietuvos klausimais.

Platesnį pranešimą apie Vokietijos lietuvių padarę LB pirm. V. Damijonaitis, tarybos narys J. K. Valiūnas, dr. K. Čeginskas ir K. Baronas. Kalbama, kad yra apie 10.000 lietuvių, tačiau VLB nariais yra užsiregistravę tik apie 1.000. Surengiamos kelios šventės, pagrindinis Vasario 16 minėjimas Romuioje, vaikų vasaros stovykla, šiemet susilaukusi 22 dalyvių. Kai Bonnoje buvo rengiamas demonstracijos L. Brežnevo apsilankymo proga, buvo gauta grasinimu telefonu, kad Vasario 16 moksleiviams nebus leista apsilankyti sovietų okupuotoje Lietuvoje, jeigu jie dalyvaus demonstracijoje. Įsijungimo lietuviškon veiklon vengia ir kaikiurie kiti tautiečiai, norintys aplankyti giminės Lietuvoje. Vasario 16 gimnazija šiems mokslo metams jau užregistravo 10 naujų mokinių. Nuo 1980 m. veikia Vokietijos Lietuvių Kultūros Institutas, turintis savo biblioteką, kuri bus įjungta į Heidelbergo universiteto katalogą. Bibliotekai apie 2.000 knygų buvo gauta iš vėlonies dr. J. Griniaus palikimo. Sąsiuviniais leidžiamas mažųjų rašinių serija, skaitomos paskaitos narių suvažiavimuose. Naujam kryžiui buvusioje Augsburgės stovykloje jau surinkta pakankamai lešų. Kryžiaus pašventinimą sekančiais metais Vokietijos lietuvių sielovada ir VLB valdyba, pasak K. Barono, galėtų susieti su 600 metų krikščionybės sukaktimi Lietuvoje (turbūt su šv. Kazimiero 500 mirties sukaktimi, nes krikščionybės 600 m. sukaktis Lietuvoje bus minima 1987 m.).

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

Spalio 6 Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos.

Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

(Kelionių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Sukautuvinį skautų stovyklos laužą prie Auroros miestelio uždega "Aušros" stovyklos viršininkas s. fil. SIGITAS MIKNAITIS ir brolijos stovyklos "Varpas" viršininkas s. VYTAUTAS VIDUGIRIS. Nuotr. T. Gaidelytės

"Aušros" stovykla prie Aušros miestelio

Per 800 stovyklautojų sukautuvinėje skautų stovykloje

Po II-jo Pasaulio Lietuvių Dienų, dainų šventės ir V-tojo PL Jaunimo Kongreso liepos 31 — rugpjūčio 13 d.d. Auroroj (Aušroj), Ont., įvyko sukautuvinė skautų stovykla, pavadinama "Aušros" vardu, prisimenant svarbųjį šimtmetį.

Kryžių kalnas

Suvažiavo virš 800 stovyklautojų iš Kanados, JAV, Anglijos, Australijos ir Brazilijos. Stovykla oficialiai buvo atidaryta rugpjūčio 1 d. Prie vėliavų pakėlimą 7 v.r. vienei ir pavieniai vadovai sunėšė namie ar čia padirbtus kryžius, koplyteles ir padarė įspūdingą kryžių kalną, be žodžių išreikšdami mintį, kad Lietuva yra kryžių kraštas, neramus ir kovojančias dėl žmogaus teisių bei religinės laisvės.

V.s. kun. J. Vaišnys, SJ, palaimino stovyklos kryžių kalną, giedant giesmes. Po to buvo pakeltos vėliavos, perskaityti stovyklos virš. v.s. fil. Sigitas Miknaitis išsakymai, pasveikinti gausūs skautų-čių vienetai.

Rugpjūčio 2-oji buvo lietuviškų parapijų diena. Įspūdinga eiseną su keliadesimties vėliavų, trimis kunigais, nešančiais šv. Komuniją, su gėlių barstymu ir giesmėmis jautriai priminė Lietuvą.

Isikūrimas ir užsiėmimai

Pirmosios dienos buvo lietingos ir labai šiltos. Įdomu tai, kad visuomet lyti sustodavo, kai reikėdavo pradėti vykdyti kokią platesnę programos dalį. Niekas nedrįso tvirtinti, kad visa tai tvarko įspūdingasis kryžių kalnas, bet gal ne vienas apie tai pagalvojo.

65 metų pionierių patirtimi pasinaudodamos, 16 pastovyklių per vieną dieną susitvarkė, pasipuošė ir išskėlė savo gaires. Tolimiausiame pušyno kampe prityrę skautai pagarsėjo savo didingais ir įdomiais vartais.

Įvairūs buvo įsirengimai, įvairūs ir kasdieninės programos. Brolija stovyklavo šakomis (pagal kaklaraiščių spalvą), seserija įsikūrė natūraliais rajonais. Dėl to nevienodumo programų vadovai turėjo daugiau pasitempti.

Šalia nuolatinių užsiėmimų buvo ruošiamasi sukautuviniam savaitgaliui, kuris, gražiam orui esant, sutraukė labai daug svečių.

Sveikinimai ir paradas

Rugpjūčio 6, šeštadienį, įvyko vadovų-vių pobūvis — priėmimas, kuriame sveikino ukrainiečių, latvių, vengrų, estų ir kanadiečių skautų atstovai. PLB vardu kalbėjo s. fil. dr. T. Remeikis, VLIKO — s. V. Jokūbaitis, Anglijos — v.s. B. Zinkus. Pasveikino ir pirmasis Lietuvos vyr. skautininkas v.s. V. Šenbergas, 85 m. veteranas, jautęs pareigą nors kelias dienas pastovyklauti su sesėmis ir broliais. Po sveikinimų pasikeitė dovanomis, o kanadiečiams skautininkams H. Hird, R. Hockings, D. Potter ir K. Cooper įteikta dail. J. Dagio skulptūra "Baden-Powell'is" kaip dėkingumo ženklas už pagalbą, rengiant šią stovyklą. Po to įvyko paradas. Iškilmių metu apdovanoti Geležinio Vilko ordinu v.s. L. Milukienė, v.s. fil. V. Varnas

ir v.s. B. Žalys; Padėkos ordinu su rėmėjo kaspinu — St. Kuzmas; Padėkos ordinu — v.s. K. Nenortas; Lelijos ordinu — v.s. kun. P. Dauknyš, s. S. Gedgaudienė ir v.s. K. Matonis. Vakare sukautuvinį laužą uždegė VI-tosios tautinės stovyklos viršininkė v.s. L. Milukienė, šios stovyklos virš. v.s. fil. S. Miknaitis ir Kanados rajono vadovas v.s. Č. Senkevičius.

Sekmadienio iškilmės

Sekmadienis pradėtas iškilmingu vėliavų iškilimu, kurio metu apdovanoti šios stovyklos rengimo skilties nariai — "Už nuopelnus" žymeniu — ps. Algis Senkus ir ps. Marius Rusinas, "Tėvynės sūnaus" žymeniu — v. vl. Martynas Yčas. Įspūdingos buvo pamaldos, kuriose dalyvavo keli šimtai svečių. Keturi kunigai — A. Simanavičius, J. Vaišnys, P. Baltakis ir St. Kulbis atnašavo šv. Mišias, o pamokslą pasakė ev. kun. dr. E. Gerulis. Vienetų žygiavimas, dainos ir maršų muzika sakytė sakė, kad tai didelė šventė, ir ne vienas iš vyresniųjų komentavo bei džiaugėsi tvarkingo jaunimo gausumu.

"Aušros" sukaktis

Popietė buvo skirta pastovyklių lankymui, "Aušros" ir "Skautų Aido" sukaktį minėjimui. Vadovų ir svečių sueigoj paskaitė apie "Aušrą" skaitė kun. dr. P. Gaida, o "Skautų Aido" trumpą chronologinę apybraižą pateikė v.s. Č. Senkevičius.

Torontiškes "Sk. Aido" skilties vadovė s. B. Abromaitienė, talkinama darbščios rėmėjos O. Indrelienės, išvardinus kitus tos skilties narius ir perskaitė sveikinimą, "Sk. Aido" įteikė \$1000 auką, kurią priėmė administratorė v.s. M. Jonikienė. Po to stovyklautojų sveikino gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas ir JAV krašto valdybos pirm. dr. A. Butkus.

Pasikeitus gausiomis dovanėlėmis, svečiai ir vadovai pabendraavo prie vaišių stalo.

Antroji savaitė

Antrąją savaitę besidominieji aplankė Niagaros krioklį, kiti susipažino su apylinkėmis, jūrų skautai turėjo savo užsiėmimus apylinkės ežeruose. Bendrinėje programoje pirmavo skautorama, "Sodžius", "Senpilė" ir derliaus šventė. Šiems užsiėmimams vadovavo v.s. L. Rugienienė.

Anglijos atstovai v.s. B. Zinkus ir s. I. Gerdžiūnienė, lydimi St. Kuzmo, buvo priimti Auroros burmistro, kuriam, pagal anglų paprotį, įteiktas Derby miesto burmistrės sveikinimas ir dovanėlė. Priėmė dalyvavo spaudos atstovai.

V. s. I. Kerelienė organizavo ir tvarkė vadovų-vių vakarones su programom ir vaišėm. Jų tikslas — arčiau pabendrauti ir susipažinti, nes kitu laiku vadovai visą laiką būdavo užimti.

Politikų sveikinimai

"Spinduliai", 8 psl. stovyklos laikraštėlis, redaguotas s. B. Kidolienės ir ofsetu spausdintas kasdien stovyklautojams pateikė pluoštus sveikinimų, stovyklos gyvenimo nuotraukų, piešinių, reportažų ir šypsenų.

Pažymėtina, kad stovyklą sveikino gen. Kanados gubernatorius E. Schreyer, ministras pirm. P. E. Trudeau ir JAV prezidentas Ronald Reagan. Pastarojo sveikinimas perskaitytas iškilmių metu. "The Toronto Star" rugpjūčio 9 d. laidoje korespondentė F. Gilchrist gana plačiai aprašė stovyklą, pailiustruodama septyniomis A. Levens-ton nuotraukomis.

Vadovai ir darbuotojai

Stovyklai vadovavo LSS tarybos pirmiosios pirm. v.s. fil. S. Miknaitis, pav. v.s. J. Paronis; seserijai — v.s. fil. D. Eidukienė, brolijai — v.s. fil. V. Vidugiris, akademikams — ps. fil. dr. D. Petreikytė, bendrajam stov. — v.s. fil. P. Molis. Dvasios vadovai — v.s. kun. St. Kulbis, SJ, v.s. kun. J. Vaišnys, SJ, s. kun. P. Baltakis, OFM, s. kun. A. Simanavičius, OFM, kun. dr. E. Gerulis ir seselė s. Ignė Marijošūtė. Pastaroji šalia religinės programos savo patirtimi labai daug prisidėjo prie bendrinio programų paruošimo ir vadovavimo.

Stovyklavietės paruošimą, transportą, maitinimą ir ryšius tvarkė paruošimo komitetas — M. Yčas, M. Rusinas, St. Kuzmas, O. Balsienė, K. Batūra (vadovavo A. Senkus).

Administraciją tvarkė M. Yčas, kuriam talkino sk. vyčiai A. Gvildys, P. Petrauskas, P. Sukauskas, P. Karosas ir sesė A. Krivinskaitė. Paruošimo virš. — Č. Senkevičius.

Stovykla praėjo sėkmingai. Rengėjų atliktas didelis darbas sudarė sąlygas lietuviškam jaunimui suartėti, jungtis, vieningai dirbti ir galvoti, panaudojant skautišką metodą, tęsiant gražias religines bei tautines tradicijas. Č.S.

• Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sekla dirvon, kuri su laiku prazysta gėlių žiedais

Sukautuvinėje skautų stovykloje Woodland Trails Camp prie Auroros miestelio Kanadoje vyr. sk. VIDA SENKUVIENĖ su sesėmis puošia seserijai aikštę. Nuotr. T. Gaidelytės

Kaltės bei atsakomybės jėškant

DR. STASYS SEREIKA

"Tėviškes Žiburiuose" yra daug straipsnių pasirodę lietuvių ir žydų klausimu, ypač apie 1941 metus. Kas tais metais atsitiko, mes visi labai gerai žinom, bet nenorim prisiminti, nes tų baisių įvykių šešėlis mus lydi iki šios dienos. Juk 1941 m. buvo beveik visi Lietuvos žydai sunaikinti. Tai reiškia, jog mūsų gimtojo krašto ribose įvyko žydų tautos genocidas.

Neišvengiamai kyla klausimas, kas yra kaltas. Visi mūsų autoriai, kurie šiuo klausimu iki šiol yra rašę, apsiriboja savo, t.y. lietuvių tautos, nekaltumo įrodymais ir visą kaltę meta tuometinei Hitlerio valdomai Vokietijai, naciams ir esesininkams. Tuo tarpu likę gyvi žydai yra kitos nuomonės ir pirmoje eilėje kaltina lietuvių dėl žydų žudymo 1941 m.

Kaltės sąvoka yra sudėtinga ir, mano žiniomis, iki šiol mūsų tarpe nėra nagrinėta. Vokiečių filosofas Karl Jaspers kaltę klasifikuoja į 4 grupes.

1. **Kriminalinė kaltė**, jei yra nusikaltimas prieš galiojančius demokratinius įstatymus. Ar tikrai yra įvykęs nusikaltimas ir kaip jis bus baudžiamas, nusprendžia teismas.

2. **Politinė kaltė**. Šios kaltės sąvoka žmėnomas, kurie kada nors gyveno ar vis dar tebegyvena diktatūroje, yra lengvai suprantama. Kiekviena diktatūra nėra legali ir savo esmėje prieštarauja demokratiniams įstatymams. Todėl jos išleisti įstatymai labai dažnai būna kriminalinio pobūdžio. Per juos tampa kalti ne vien valdžios organai, bet ir žmonės, kurie šituos įstatymus vykdo. Negalima pasisieinti: "Tai buvo įsakymas. Aš kitaip negalėjau daryti. Jei nebūčiau įvykdęs, mane būtų sušaudę". Nusikaltimas savo esmėje su ar be valstybinių instancijų nesikeičia. Valstybinės — diktatūrinės instancijos šiuo atveju yra taip stiprios, kad jos nusprendžia pavienio žmogaus ar net ištisų tautų likimą.

3. **Moralinė kaltė** yra subjektyvi. Jos negali nustatyti teismai arba kiti valstybiniai organai. Tai yra tai, ką mes jau-

čiam. Jei lietuviai ką blogo darė, mes galim taip pat jaustis už juos atsakingi, nes priklausom vienai tautai.

Moralinės kaltės vertinimas yra labai skirtingas: tai, kas vienam atrodo esąs nusikaltimas, kitam gali būti smulkmena, apie kurią net neverta kalbėti, nes visa tai yra neapčiuopiama — kaltės niekas nemato ir negali įrodyti. Teisėjas yra vien mūsų sąžinė.

4. **Metafizinė kaltė** yra taip pat neapčiuopiama ir dažnai sunkiai suprantama. Jos šaknys yra ne tautinis, bet vien žmogiškas solidarumas su kiekvienu kenčiančiu ar žudomu. Šis solidarumas jungia visus žmones be jokio skirtumo ir išimties. Nesvarbu kokios tautybės — lietuvis ar žydas. Ir jei atsitinka nusikaltimas mūsų akivaizdoj, ir mes nieko nedarom jam sukliudyti, tampam taip pat kalti. Vyriausia instancija kaltei ar nekaltumui nuspręsti yra Dievas.

Kolektyvinės kaltės klausimas teisiniu požiūriu yra antraeilis ir galbūt beprasmiškas, nes už nusikaltimą gali būti baudžiamas tik pavienis nusikaltėlis, jų sambūris ar organizacija. Visą tautą kaltinti yra neteisinga, nes tada būtų apkaltinama ir likusioji tautos dalis, kuri prieštaravo minėtiems kriminaliniams ar politiniams nusikaltimams.

Teologiniu požiūriu kolektyvinė kaltė yra žinoma iš Senojo Testamento. Apie tai jau esu rašęs. 1941 m. yra įvykęs nežmoniškas nusikaltimas. Kad reikia nusikaltėlius bausti, savaime suprantama. Politinė atsakomybė yra taip pat kaltė. Visi iki šiol "Tėviškes Žiburiuose" lietuvių ir žydų klausimu rašę autoriai nagrinėjo vien kriminalinę bei politinę mūsų tautos kaltę ir didele dalim ją paneigė. Kaikurie net puolė mus, kaltindami žydus ir įjieskodami kitų politiškai motyvuotų nusikaltėlių. Tai nedora.

Aš nenoriu tikėti, kad mūsų tautoje nebūtų sąžinės ir Dievo jausmo. Todėl negaliu suprasti, kodėl nei vienas iki šiol rašiusių autorių nekaltbėjo apie moralinę mūsų kaltę. Manau, kad laikas ir apie tai pagalvoti.

Novelės ir eilėraščių konkursas

Jaunųjų lietuvių rašytojų novelės ir eilėraščių konkursas. Novelės premijos — \$600 ir \$400, eilėraščių — \$500. Konkursą skelbia JAV LB kultūros taryba. Premijų mecenatas — Lietuvių Fondas

1. Konkurso dalyvių amžius — nuo 18 iki 35 metų. 2. Konkursiniai kūriniai atsiunčiami iki 1983 m. gruodžio 31 dienos šiuo adresu: Jaunųjų rašytojų konkursas, 4249 Lambert Rd. So., Euclid, Ohio 44121. 3. Konkursiniai kūriniai rašomi lietuvių kalba mašinėle arba gerai išskaitomu rankraščiu. Eilėraščių reikia atsiųsti po penkis. 3. Kūriniai pasirašomi

slapyvardžiu, pažymint amžių, pvz. Liepa, 32. Slapyvardis su adresu užrašomas ant užlipinto voko, kuriame įdėta tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. 5. Vertintojų komisija visa iš Klevelando: Juozas Stempužis (tel.: 1-216-382-9268), Dalia Stanišienė ir Vacys Kavaliūnas. 6. Konkursiniai rankraščiai nebus grąžinami. Autoriai pasilieka nuorašus. 7. Novelės temą laisvai pasirenka pats autorius. Jos ilgis — iki 20 puslapių. 8. Premijuotieji kūriniai tampa JAV LB kultūros tarybos nuosavybe.

JAV LB kultūros taryba

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Lietuvių bendruomenės išvyka į šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimo iškilmes Romoje 1984 metais

Tiesioginiai skridimai į Romą:

išskrendama 1984 m. vasario 28 d. iš Toronto ir Montrealio, grįžtama kovo 6 arba 13 dienomis

KELIONĖS KAINA	Vienai savaitei	Dviem savaitėm
Torontas/Montrealis	\$995.00	\$1227.00

(Kaina asmeniui gyvenant dviese kambaryje — Amerikos doleriais)

Galima praleisti vieną arba dvi savaites Romoje

Asmenys, kurie po iškilmių norės dar atskirai keliauti Europoje, galės ta progą pasinaudoti. Bus galima parsikristi iš Romos ir vėliau už tą pačią kainą, iš anksto nustačius grįžimo datą. Norintiems bus parūpinti traukinio kuponai (Eurailpass).

Pasinaudokite šia progą su lietuvių ekskursija aplankyti "amžinąjį miestą" Romą ir dalyvauti šv. Kazimiero iškilmėse šv. Petro bazilikoje!!!

Dėl smulkesnės informacijos ir registracijos prašome kreiptis:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643, USA

Tel. (312) 238-9787

Sovietinėje mokykloje

(Atkelta iš 3-čio psl.)

gus mokinių atostogoms, į mokyklą atvažiuos jų atstovai.

* * *

1983 m. balandžio 1 d. Kapčiamiesčio vid. mokyklos pedagogų posėdyje buvo svarstoma IX kl. mok. Alės ŽIBŪDAITĖS ir XI kl. mokinių — Almos ŽIBŪDAITĖS ir Ginto SAKAVIČIAUS elgesys ir sprendžiama: palikti juos mokykloje, ar pašalinti?

I posėdį šaukimą gavo ir J. ŽIBŪDA.

Posėdžio metu direktorius SABALIUS reikalavo iš mokinių, kad jie paaiškintų, kodėl jie nuvyko į Lazdijus aplankyti mokyto. GRIGO, nubausto 15 parų arešto, ir kas juos siuntė? Mokiniai paaikškino, kad jie "pakanikamai dideli ir važiuoja patys, niekieno nesunčiami, o be to, ginti tikinčius, bendraminėčius ir draugus liepia sąžinė. Po tokio atsakymo mokyto. ŠIDLAUSKAS, užsiplieskęs pykiu, emė plūsti G. SAKAVIČIŲ. Mokytojas įrodinėjo, jog jų rajone yra susidariusi antitarybinė kompanija, kurią inspiruoja Šlavantų ir Kapčiamiesčio kunigai. Jau geriau būtų jiems važiuoti pas Leipalingio kunigą, ramų ir niekam nedrumsčiantį ramybės.

Posėdžio metu daugiausia pasižymėjo mokyto. ŠIDLAUSKAS, ŠIDLAUSKIENĖ, URBONINĖ, JANUŠKEVIČIENĖ. Jie taip šaukė ant mokinių, kad šie net nespėdavo žodžio ištarti ar paaiškinti.

— Jūs galite bažnyčioje sėdėti nors ir per naktį, bet jūsų veiksmai už bažnyčios jau yra politika, — įtikinėjo mokytojai.

Mokyto. ŠIDLAUSKAS metė kaltinimą mok. G. SAKAVIČIUI, kad jis rinkęs parašus, o Gintui tai paneigus, mokytojas isteriškai pradėjo šaukti:

— Ar ne tokie žmonės žudo ir plėšia spynas?

— Tikintieji žmonių nežudo ir spynų nelaužo. Tai bedievių darbas.

Mokinius parėmė ir jų tėvai, tvirtindami, kad mokiniai tikrai nieko nenusiakalto, o kalinius lankyti ir juos užstoti — kiekvieno pareiga.

Posėdžio gale pirmininkaujantis perspėjo, kad pasikartojus panašiam atvejui, mokiniai bus pašalinti iš mokyklos ir vargu ar jiems bus vietos net kaime, kuriame gyvena.

* * *

1983 m. kovo 16 d. Kapčiamiesčio vid. m-klos užklasinio darbo organizatorius mokyto. S. ŠIDLAUSKAS, pasikvietęs mokinius — Romą VARNELĮ, Rimigaudą KUKCIONĮ, Alę ŽIBŪDAITE, Antaną ŽIBŪDĄ, Gintą VALENTĄ ir kitus prievartavo juos stoti į komjaunimą. Tarybinis jaunimo auklėtojas, matydamas, jog geroju nieko nelaimės, pradėjo mokinius gąsdinti ir įžeidinėti. Daugiausia kliuvo Alei ŽIBŪDAITEI ir Romui VARNELIUI.

Įsisiautėjęs mokyto. ŠIDLAUSKAS išgalvojo nebūtos dalykus: apkaltino IX kl. mok. Antaną ŽIBŪDĄ, kad jis plėšęs sienlaikraščius, o eidamas iš šokių, šviečia žibintuvėlių į akis. Šį kartą melas nepasisekė: Antanas iš viso nelanko šokių. Tai gali paliudyti ir tėvai. Tarybinis pedagogas, pamatęs, kad mokiniai neišsiganod, nutarė pabandyti juos laimėti pataikymu ir pasiūlė vienam berniukui užrūkyti, sakydamas: "Tik pirmokus galima su saldinais prisivilioti".

Pagal čekistų metodiką, mokytojas ŠIDLAUSKAS reikalavo iš kaikiurių mokinių, kad jie tylėtų apie buvusį "pasikalbėjimą".

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Gamta kviečia jus

Rasite 133 puikias žaidimo aikštes

Ontario Provincial Parks

Ministry of Natural Resources

Alan Pope, Minister
William Davis, Premier

Daugiau informacijų teirautis:

965-4008

Tautų ir žmonijos likimas

I klausimus atsako žymusis pasaulinio masto vokiečių teologas Karolis Rahneris, SJ, paliesdamas ir lietuvių tautą

Neseniai grįžo Kanadon Andrius Valevičius, SJ, V. Vokietijoje studijavęs filosofiją, kurios studijas tęsia Montrealyje. V. Vokietijoje jis turėjo progos susitikti su garsiuoju teologu K. Rahneriu, SJ, ir pateikti jam savo klausimus. Čia spausdiname jo atsakymus, išverstus į lietuvių kalbą. RED.

— Profesoriau, Jūs savo teologijoje remiatės vakarietiška filosofine-teologine tradicija, kuri siekia viduramžių laikus. Dauguma Rytų Europos krikščionių tokio išsivystymo nepažįsta. Jūsų mintys yra labai augštos, bet daug krikščionių turi labai paprastą tikėjimą, kuris Vakaruose galėtų būti laikomas atsilikusi. Ar manote, kad jūsų minčių pasaulis tiems krikščionims visiškai neprieinamas? Kaip pradėtumėte savo teologiją jiems aiškinti?

— Aš atsakysiu į pirmą Jūsų klausimą palyginimu. Paprasta ūkininkė įjungia elektrinę lempą. Jinai žino kaip tai padaryti, ir šviesa užsidega. Ji nieko nesupranta apie elektros srovę, nei apie voltus. Ji pvz. taip pat nesupranta apie jonus, neutronus, pozitronus ir panašius dalykus, kurie priklauso atominėi fizikai. Jai to nereikia žinoti. Jai užtenka įjungti lempą ir pasitikėti, kad pasidarys šviesa. Tačiau fizikos mokslas apie elektrą yra sąlyga, kad lempa šviestų, ir kad žmogus galėtų srovę įjungti. Ūkininkei nereikia žinoti apie fizikos mokslą, kurio dėka lempa šviečia. Bet ji neturėtų sakyti, kad fizika apie elektrą nereikalinga.

Panašiai yra ir su teologija. Jeigu žmogus nėra per savo mokslą arba darbą, pvz. kaip kunigas arba teologas, įpareigotas studijuoti teologiją, tai jam ir nereikia daugiau žinoti apie ką negu kas yra katekizme. Paprastas maldingumas, paprastas tikėjimas yra patys svarbiausi dalykai. Visa teologija turėtų tarnauti šiam tikėjimui bei pamaldumui, šiam konkrečiam gyvenimo puoselėjimui. Šiame tarnavime glūdi galutinė teologijos prasmė ir švenčiausia paskirtis.

Taigi teologija yra reikalinga. Tai, kas praktiškai ir konkrečiai parašyta katekizme, yra rezultatas labai sunkios tradicijos, turtingos teologijos, turinčios savo istoriją, savo mąstymą. Paprastam krikščioniui tokia teologija reikalinga tiek, kiek jo gyvenimo sąlygos reikalauja, arba tiek, kiek jam naudinga.

— Kiekviena tauta turi savo istoriją. Tautos istorijos įvykiai būna dažnai interpretuojami kaip rezultatai tos tautos santykio su Dievu. Tai mes matome pvz. Senajame Testamente, kur Izraelio tauta pergyvena nelaimės, užkariavimus, tremtį ir t.t. kaip Dievo bausmę arba pamoką. Pergales, laimėjimus, turimus, gyvenimą tėvynėje ji suprantą kaip Dievo palaimą. Panašią sampratą galima pastebėti kaikuriuose primityviose tautose. Jos irgi suprantą savo istoriją arba likimą kaip tiesioginį Dievo apreiškimą.

Dabar mano klausimas: Ar

Žymusis vokiečių teologas KARL RAHNER, atsakes į "Tėviškos Žiburių" bendradarbio A. Valevičiaus klausimus

negalėtų būti šių dienų lietuvių likimas, jų kančia, jų sovietinė priespauda, jų kova už savo tautos likimą suprantama kaip Dievo bausmė arba pamoka. Jeigu ne, ar turi toks likimas universalios arba eschatologinės reikšmės pasaulio išganyimo istorijoje? O gal visa tai beprasmiška?

— Žinoma, Senajame Testamente, Izraelio tautos likimas aiškinamas tautos santykiu su Dievu. Bet tai nereikia, kad kiekvienos kitos tautos istorija gali būti taip teologiškai aiškinama.

Žinoma, kiekviena tauta savo istorijoje turi santykį su Dievu. Ta istorija priklauso nuo Dievo apvaizdos, kuri per kryžių ir kančią, pergalę ir pralaimėjimą, laisvę ir vergiją visus tos tautos žmones veda ir jų gyvenimą taip veikia, kad jie pasiektų amžiną pilnatvę. Bet tai nereikia, kad tos tautos istorija turi ypatingą, konkretų teologiską aiškinimą. Ar tautos kančios istorija yra tokia dėl jos nusikaltimų (tai gali būti), ar visai ne dėl jų, konkrečiais atvejais negalima nustatyti. Pavyzdžiui, žmogus gali būti šventas ir vis dėlto vėžiu mirti. Jis gali būti šventas ir turėti blogus vaikus. Negalima todėl sakyti, kad visos tautos nelaimės, persekiojimai, kančia būtinai yra jos nusikaltimų padaras. Pagaliau į tautų likimą galima žiūrėti kaip į Dievo apvaizdos slėpinį ir pasitikėti, kad tiems, kurie Dievą myli, kaip Šv. Rašte parašyta, galų gale viskas išsėina į gera.

Kiekviena tauta, kaip ir kiekvienas žmogus, savo būdu prisideda, kad Dievo planai visuotiniame žmonių išganyje būtų įvykdyti. Ta prasme kiekvieno atskiro žmogaus likimas, kaip ir kiekvienos tautos, turi savo reikšmę visuotiniame pasaulio išganyje. Kaip visa tai įvyksta, neįmanoma išaiškinti, nes galutinis žmogaus, kaip ir tautos istorijos, įvertinimas nėra žmogui įmanomas — priklauso Dievo malonės sprendimui.

— Kodėl krikščionys Vakaruose labai mažai domisi savo

tikėjimo brolių likimu Rytų Europoje ir Sovietų Sąjungoje? Kodėl jie nedemonstruoja už religijos laisvę, kodėl jie tokie nejautūs krikščionių kančioms ir persekiojimams tuose kraštuose?

— Žinoma, žmonės Vakarų Europoje ir vadinamame laisvajame pasaulyje, Šiaurės Amerikoje ir Kanadoje, nepakankamai domisi savo brolių-krikščionių likimu tuose kraštuose, kuriuose viešpatuoja komunizmas. Žinoma, jie turėtų daugiau domėtis, daugiau už juos melstis, daugiau padėti krikščionims anuose kraštuose, kovoti už jų laisvę ir t.t. Jie to nedaro todėl, kad krikščionys Vakarų kraštuose yra užsiėmę savo rūpesčiais, kurie irgi yra dideli, be to, jie yra egoistai ir permažai rūpinasi kitų žmonių likimu. Tai liūdina, bet nepakeičiama.

Kiekvienas, kuris tuos faktus mato, turėtų veikti savo keliu ir savo galimybių ribose, kad Vakarų krikščionių domesys Rytų bloko krikščionims didėtų. Jeigu tai nepavyksta, žmogus turi visą šią tamsą, egoizmą ir pasaulio bei Vakarų nuodėmę nešti su viltimi bei kantrybe, pasitikėdamas Dievo apvaizda.

— Ar ekumeninis sąjūdis daro pažangą, ar ne?

— Sunku pasakyti, ar ekumeninis sąjūdis daro didelę pažangą, ar ne. Būna tokio pobūdžio pažanga, kuri sunkiai įžvelgiama bei nustatoma. Šiandieną visur pasaulyje krikščionys jaučia didesnį tarpusavio giminingumą. Jie nebekovoja vienas prieš kitą, neruošia religinių karų, jaučia bendrą atsakomybę už pasaulio likimą, už neišsivysčiusius kraštus, pasaulio taiką ir t.t. Taip pat rengiamos teologinės diskusijos Romoje ir Pasaulio Bendrijų Sąjungos Ženevoje, kad krikščionys ir tikėjimo srityje suartėtų.

Žinoma, dar reikia daug dar. (Nukelta į 9-tą psl.)

A+A

ZINAI EMPAKERIENEI

mirus,

jos sūnus ALI ir MEKA su šeimos nuoširdžiai užjaučiame —

Medeliai,
Oshawa, Ont.

Lietuvio įnašas Australijos istorijon

Šiaulietis Olegas Truchanas — Tasmanijos tyrinėtojas ir jos gamtos grožio atskleidėjas

KAZYS KEMEŽYS

Per šimtą milijonų metų sukurta augalų ir gyvulių ramybė Australijoje baigėsi XIX š. pradžioje, kai britai (galbūt nusižiūrėję į rusus) pradėjo siųsti savo kriminalinius ir politinius nusikaltėlius darbams į Tasmanijos "Sibirą". Penkiasdešimties metų laikotarpyje (1803 — 1853) Tasmanija tapo didžiuliu Britų imperijos kalemėjimu, į kurį buvo nusiųsta apie 70,000 kalinių.

Šie vergai dirbo palikimu neturintiems, namie nereikalingiems anglų aristokratų sūnums, kirsdami medžius, paversdami miškus į dvarų pievas, primenantias Anglijos gamtovaizdžius. Kiekvienas dvarponis ten turėjo maždaug po tris vergus.

Net ir tada, kai vergus išlaisvino 1853 m., išrauti iš motinos žemės anglai atėjūnai su didele energija stengėsi paversti šią apsamanojusią salą į tėvynę Angliją. Dėlto reikėjo naikinti visa, kas buvo neangliška: kengūras, išskirti rudens nepripažįstančius eukaliptus, užnuodytais miltais išmarinti akmenų amžiaus miglose gyvenančius juodukus išbuvičius.

Po šimtmečio tokio gyvenimo 1948 m. į šį nuostabią gražų kraštą atplaukė iš Muencheno II D. karo tremtinys lietuvis Olegas Truchanas, gimęs ir augęs Šiauliuose. Gyvendamas Muenchene, Truchanas pradėjo slidinėti ir išskylauti Bavarijos Alpėse, susipažino su Bavarijos kalnų fotografais, kurie buvo išsivystę savo stiliu.

Tasmanijoje Truchanas tęsė Bavarijoje pradėtą išvykas

į gamtą ir susižavėjo su pietvakarine Tasmanijos dalimi, pasižymintia stambiais kalnais, apaugusia nepėreinais miškais, atšiauriais vakariniais vėjais ir lietingu klimatu. Tai dalis Tasmanijos, kuri buvo beveik nepažįstama. Ten jis 1958 m. pirmas baidare nusileido per kunkuliuojančią Gordono upę ir, sugrįžęs į Hobarto miestą, suruošė skaidrių parodą apie savo kelionę perpildytoje rotušės salėje.

Truchanas ir pietvakarinės Tasmanijos dalies grožis garsojo jo iškylą ir fotografijų dėka. Deja, tragedijos debesys kilo virš ateities akiračių. 1963 m. neramūs, liniuotes graužiantys inžinieriai prikalbėjo Tasmanijos valdžią užtventki Gordono upę vienoje vietoje, kur apsemty vieną gražiausių Truchano pamylėtos Tasmanijos dalių.

1967 m. vidurvasario vėjų išdžiuvintos gamtos gaisrai sudugino Hobarte 1500 namų, tarp jų ir Truchano namą, kartu su per penkiolika metų rinktom fotografijom. Norėdamas atgauti prarastus vaizdus, Truchanas vėl metėsi į gamtą. 1972 m. sausio 6 d., plaukdamas baidare, žuvo savo mylimoje Gordono upėje.

Australijoj tuo metu buvo mėgstamas posakis: "Jeigu juda, šauk, jeigu nejuda, kirk!". Jis išreiškė australiečių žiaurumą gamtai. Tasmanijoj tuo metu vyravo posakis: "Jeigu bėga, užtvenk!".

Prieš karą įsteigta Tasmanijos hidroelektrinės komisija išaugo į didžiulę inžinierių technokratiją: turėjo daugiau

darbininkų, negu pati Tasmanijos valdžia ir net daugiau politinės jėgos. Patogiai atsilošę pareigūnai, stebėdami išpūdingus Hobarto uosto vaizdus iš savo įstaigų dangoraižio, suprato, jog vienintelis būdas šiai technokratijai augti bei didėti yra statyti vis daugiau ir daugiau užtvankų.

Taip ir būtų buvę, jeigu Truchanas Tasmanijoje ir net plačiojoje Australijoj savo fotografijomis nebūtų atskleidęs Tasmanijos gamtos grožio ir parodęs, kad tai nėra "dirbtinė Anglija".

Truchano draugai 1975 m. išleido jo fotografijų knygą net ir su lietuviška įžanga. Paskui pradėjo kovą su hidroelektrinė komisija dėl tolimesnių užtvankų, kurios ketino paskandinti tūkstančius hektarų ošiančių miškų, nutildyti čiurlenančias upes ir lig šiol žmogaus nepaliestą gamtą.

Man pačiam būnant Hobarte 1976 m. Australijos Mokslių Pažangos Sambūrio metinėje konferencijoje nepasisekė eiti į perpildytą rotušės salę, kur Tasmanijos Gamtosaugos Draugija buvo suruošusi Truchano skaidrių rodomą.

Pagaliau 1983 m. abi pusės susitiko savo rūšies Žalgirio mušyje prie Truchano numylėtos Gordono upės. Ant kranto iš dešinės ir kairės išsiriškavo didžiuliai geltoni buldozeriai, už kurių plieninių sąrų spoksojo šalnuota pažangos kariuomenė. Plačioje upėje — beginkliai gamtos saugotojai irstėsi, oro pripūstose gumos valtys. Ligi vasario pradžios abi kariuomenės, kaip vakarinis frontas I D. kare, suklumpo į buldozerių sukeltą purvą ir lietu.

Bet štai federacinė valdžia paskelbė kovo 5 d. rinkimus. Norėdama juos laimėti darbičių partija prižadėjo, jeigu ją išrinktų, šią Tasmanijos užtvankos statybą sulaikyti. Tasmanijos gamtos draugų džiaugsmui darbičiai laimėjo rinkimus ir už pusvalandžio naująsias Australijos ministeris pirmininkas Bob Hawke pareiškė: "Nebus jokių užtvankų". Bet grįžusį iš Gordono upės fronto gamtos draugų džiaugsmas greit nutilo, kai Tasmanijos valstijos valdžia įsakė už-

tvankos konstruktoriams tęsti pradėtą skriaudą gamtai.

Kova, kuri prasidėjo Tasmanijoje, persikėlė į federacinę plotmę. Tasmanijos valstija teigė, kad federacinė valdžia neturi teisės kištis į Tasmanijos reikalus.

Byla pateko į augščiausią teismą, kuris š.m. liepos 1 d. nusprendė, kad federacinė valdžia, kuri buvo įrašiusi pietvakarinę Tasmaniją kaip pasaulio palikimą (Register of World Heritage), turi teisę įgyvendinti betkurioje Australijos valstijoje visus tarptautinius susitarimus, kuriuos federacinė valdžia yra pasirašiusi.

Po šio teismo sprendimo visi Australijos laikraščiai ir konstitucijos teisininkai paskelbė, kad šis istorinis sprendimas pakeičia politinį Australijos gyvenimą, ypač, sutelkia federacinę valdžią visą galią ir susilpnina valstijų teises.

Ir taip po 35-rių metų laimėjo Olego Truchano vizija ir netiesiogiai pakeitė Australijos istoriją. Jo gimtasis miestas Šiauliai turėtų patatyti jam paminklą miesto aikštėje.

(Knygą "The World of Olegas Truchanas" galima gauti pas Mrs. M. Truchanas, 18 Beddome St., Sandy Bay, 7005 Australia).

OLEGAS TRUCHANAS, pasižymėjęs Tasmanijos tyrinėtojas, žuvis Gordono upėje "The Mercury"

Dviratis

(Tęsiny iš praejusio nr.)

— Nežinau, dedule, man rodos, kad jis nejuokavo.

— Tai jau juokavo, vaikel, juokavo. Gal jis norėjo ko iš tavęs, o negavo, tai šitaip pasigerino apkvailindamas.

— Tai... aš pažadėjau už jį paganyti rytą, kai suginsime draugyn, nes jam reikia kažko pas savo tetą nubėgti už 5 kilometrų jį gyvena.

— Tai jau vaikel, skubiniškas namo, kad nesutemtų, nes nemazda kelio galas. Pasakyk tam savo piemenukui, kad Bonifacas dviračio neparduoda už nieką; jam pačiam reikia.

— Tai dėkui, dėdule, už žinias. Bėgsiu atgal. Sudiev.

— Sudiev, Baliuk. Pasveikink tėvelius parbėgęs. To bėgimo tai man buvo netiek daug, tik iki valtės, bet irtis per visą ežerą ir jau lietuvi miglojant, apsiniaukus, atrodė lyg temsta. Bet buvo pavėjui, ir mano skaudami delnai, kuriuos aprišau kšienėje sugrabitytais skudurėliais, nesunkiai valdė irklą, kadangi bangos pačios nešė valtį atgal ir nebuvo tokios didelės.

Parsikapsčiau atgal pas kalvį Kazimierą ir, nematydamas jo kalvėje, neužėjau nė pirkion. Valtį ištraukiau galu ant kranto ir užkabinau už stulpeilio. Rodės gerai užkabinau, bet neužrakinau, nes neturėjau kuo užrakinti. Rodos, dėją spygą kišenėn, bet dabar jos ten nebuvo. Visai nusiminiau ir nudūmiau namo. Pavargęs, apyšlapis, nusiminęs. Prapuolė viskas.

Namie vis manimi susirūpinę — kur dingau. Gyvulių turėjo pats tėvelis išginti, bet kur aš dingęs — niekas nežinojo. Būdavo, kartais iš bažnyčios nesulaukiau pareinanti, nes nudumdavau pas senelę netoli geležinkelio stoties, už 5 kilometrų. Ji būdavo pavaišina, pavalgydina ir liepia bėgti namo, nes tėvai rūpinasi, nežinodami kur dingau. Primindami, kad reikia pasiklausti mamą ar tėvelį ir tada pas ją atbėgti, bet aš nesi-

klausdavau. Tačiau šį sykį negalėjo būti senelė, nes buvo šiočia diena.

Atsiradau jau mamai vakarienę ruošiant. Mačiau, kaip ji nudžiugo pamačiusi, bet nebuvo laiko sentimentams — darbas darbą vėl pavakaryje. — Vaikeli, Baliukai, vai kur tu buvai? Ar nežinai, kiek tu rūpesčio padarei? O tėvelis patis karves turėjo išginti — tavęs nebuvo. Sakyk, kur tu buvai ir ko toks šlapias ir išvaręs? Ar tave kas nuviliojo kur? Kas tau buvo, sakyk?

— Mamyte, man delnus skauda. Pūsletį labai. Yriais per Ilgio ežerą ir atgal...

— Yreisi per ežerą? Vai kas tave ten nunešė ir kodėl tu yreisi, vaikel, tu mano?

— Mamyte, prašau man dovanoti... Piemenys kalbėjo, kad Kukurio bernas parduoda dviračių už penkis litus, tai aš nusiyrčiau to dviračio.

— Na gi ir protelis vaiko, ir protelis... Dviračio už penkis litus... Per ežerą irtis... O kieno tu valtimi yreisi? Nejaug Kazimieras leido tau irtis tokiam ore?

— Tai... jis kaip ir neleido... Paprašiau Marčeliukę. Ji labai gražiai audžia... Marčeliukė leido paimti valtės raktą. Prašau...

— Na, vaikel, jau tu ir taip labai nuvargęs, eik, pažiūrėsiu delnus, patepsiu saldžia grietinėle — bus lengviau ir aprišies švairiais skudurėliais. Per naktį bus geriau. Bet aš nežinau, ką tau tėvelis darys. O ir neiškalbi, gerkle užimta. Peršalai, visas šlapias, permerktas. Vai, vaikel, vaikel, kiek vis rūpesčio tu vis padarai...

Mama patėpė rankas, davė sausų drabužių, pasikeičiau ir nē nevakariniavęs nuslinkau kamaraitei į savo lovą. Atrodė lovoje gera, kaip pasakoj, kaip sapne, tik vis kilnojasi valtis, vis bangos neša ne ten, kur noriu...

Pramigus kiek, girdžiu tėvelis šaukia, kad ateičiau pirkion. Visi vakarieniaut ruošiasi ir... kad aš ateičiau.

O. B. AUDRONĖ

— Aš valgyt nenoriu, — atsakau.

— Aš neklausiu, ar nori — ateik vakarienės su visais, — tėvelio įsakymas.

— Gerai, ateinu!

Apsirengiau ir nuėjau. Jau žinojau kas laukia — bausmė. Nebijau, bet nesmagu taip... Atskaitė kelis diržus, liepė sėstis ir valgyti. Buvo skani košė, bet ir išalkęs būdamas negalėjau valgyti.

— Tai paėda širdį tas vaikas, tai paėda, — atsiduso balsu tėvelis.

Jau ruošiausi vėl eiti kamaron, savo lovytėn, bet tuo tarpu mūsų Sargius atvizgino svetį — nagį kalvis Kazimieras... Mano visas kūnas apmirė — kas dabar bus?... O jis, kaip niekur nieko:

— Tai tu, Baly, jau namie, o aš maniau, kad dar neparsiyerei. Nei pirkion neužėjai, nei nieko. Marčeliukė sakė, kad gavai iš jos raktą ir išbėgai, tik negerai, kad sakei, jog aš leidau... Tai jau negerai.

— Jau jiš už viską atsimei ir dar daugiau atsiimsi, jei taip toliau darys, — pertarė tėvelis. — Aš nunerės akis tylejau. Norėjosi verkti, bet laikiausi. Mamytė nukraustė stalą ir plo- vė indus. Kazimieras užsirūkęs ir, pakraipydamas galvą, kalbėjo toliau. O man visai karšta ėmė darytis.

— Tai, sakyk, Baly, ar tu kur kitur valtį palikai, ar atgal neisiyeri? Gal atgal pėsčiom apibėgai? Bet kaip tada su valtimi, ar palikai anoje pusėje?

— Kad aš, Kazimierai, parsiyriau, ištraukiau valtį ant kranto galu ir palikau, nes neradau spygnos prirakinti...

— Tai naujiena! Bus kas pavogęs arba vilnys nunešė nežinia kur... Aš nuėjau pažiūrėti paežerėn, nesulaukdamas tavęs — valtės nėra. O spygną radau ant kranto pamestą, kai tu nusiyrėi. Išbariau Marčeliukę, kad davė tau raktą, bet ji sakė nežinojusi, jog aš neleisdau. Tai, va, ir turime dabar...

Jieškau valtės

Kazimieras su tėveliais pa-

sitarė ir nusprendė, kad dabar jau naktis ir nieko nepadarysi. O ryto, kai tik prašvės, tėvelis pažadėjo išsiųsti mane valtės jieškoti, o tuo tarpu belieka visiems nusiraminti ir eiti ilstėti.

Miegojau, skaniai miegojau, nes buvau gerokai išvargęs. Liepėdžių arbata, kurios mamytė sugirdė apypilni puoduką, dar su medaus šaukšteliu, taip atrodo ir patėpė gerkle gerumu. O delnai, patepti ir aprišti, ilsėjosi kaip balnadeliai, tikro poilsio užsitarnavę po tokio sunkaus dienos darbo. Miegojau, nors žinojau, kad rytą laukia valtės jieškimo kelionė.

Auštant jau nereikėjo manęs budinti — pats pabudau ir pasakiau tėveliams, kad bėgsiu valtės jieškoti, jei kas už mane pagyns. Bet tėvelis neleido. Liepė pirmiau prigaunytį karves, o parginus, vietoj poilsio, bėgti valtės jieškoti. Jis taip su Kazimieru sutaręs. Sako, gal kas pasiskolino, gal dar po nakties atsiras.

Bet valtis neatsirado. Parginęs karves, užkandęs pusryčių, išsiskubinau, tėvų išleistas, vėl pas kalvį. Pasitiko jų Sargius. Kalvėje darbavosi Kazys, kaip ir anuokart, bet valtės ant kranto nebuvo. Aš, palabinau ir ėmiau bėgti aplink ežerą, maždaug bangų kryptimi, tikėdamasis, kad bus kur nunešta, kur gal melduose užkliuvusi. Taip nubėgau kokį kilometrą — nėra ir nėra valtės nė šešėlio. Jau potierius ėmiau kalbėti, kad tik nebūtų paskendus kur, kad tik nebūtų visai prapuočiusi — Kaziui nemažas turtas, o man nemaža diržų tektų. Pagaliau net širdis vos neiššoko iš susijaudinimo — žiūriu, tolokai už maldų bangų priplakta ir su irklu siūbuoja mano vakarykštė valtis...

Tai džiaugsmas! Net sušukau iš nuostabos. Bet kaip ją pasiekti? Brist nenubrisi, nes ten jau gilu. Nei aš nubrisiu, nei Kazys, nei kas kitas. Reikia plaukti... o nuplaukus, jau tik irksis atgal, tik irksis...

Nebuvau dar geras plaukikas. Su plūdėm — taip, pui-

kiausiai plūkodavau, bet be jų — tolokai iki valtės. Ką daryti? Atėjo išganinga mintis — pasidarysiu plūdės...

Emiau rauti meldus. Peiliuku supjausčiau ir savo rankų tvarščiais surišau du kūgelius. Surišau tik per vidurį tvarščiais, o galus — plonais žilvčiais suveržiau. Nusirengiau savo drabužius. Marškinių rankovėmis prisirišau drabužius ant kupros, kad nesušlaptų ir... padėk Dieve pasiekti valtį! Dar perbėgo baugi mintis — jei paskėsčiau, niekas nē nežinotų kur dingau, bet sukalbėti poteriai, pagalvojau, apsaugos mane nuo visokio pikto.

Nuplaukiau prie valtės. Atsargiai įsirepeckinau, kad neapversčiau ir, pradžiūvęs bei marškiniiais nusišluostęs, parsiyriau pas Kazimierą. Atrodė, kad niekuomet taip gerai nesijaučiau, kaip sugrąžindamas Kazimieriui valtį. Sveiką ir net su irklu.

Nubėgau pirkion, nes kalvėje Kazio nebuvo. Radau abu susirūpinusius. Aš buvau džiugus ir laimingas. Prašiau Marčeliukę dovanti man, kad taip padariau vakar — sumelavau jai. Dovanodama net leido žandą pabučiuoti. O Kazys dar įdavė parnešti namo paastrintą noragą ir dvi naujas pasagas mūsų bėriukui. Atrodė ir jis laimingas, kad pagaliau viskas gerai susitvarkė. Išleisdamas pridūrė:

— Kai turėsi laiko nuo ganiavos, užbėk, padumsi man dumplės.

— Užbėgsiu, Kazimierai, užbėgsiu...

Tai buvo lengviausias kelias į namus, kokį kada bėgau. Širdelėje taip gera, gera.

Grižęs nē bausmės daugiau, negavau. Visi buvo patenkinti kad taip baigėsi ta mano kelionė.

Vakare, parginęs karves, po skanios vakarienės, gavęs liepėdžių arbatos su medum, su vėl pateptais ir aprištais delnais, kaip angelėlis nusiritau į sapnų pasakas, keliais poteriais padėkojęs Dievui už viską. Apie dviračį nē nesapnavau. Koks gražus išaušo sekančis rytas!

Siuntiniai į Lietuvą

Siųskite siuntinius sekantį kartą pigiau ir greičiau.

Palyginkite mūsų kainas:	laivu	lėktuvu
iki 5 kg —	\$17.00	\$31.50
iki 10 kg —	\$27.00	\$55.50

Visos prekės turi būti naujos. Siunčiame ir avies kailius pigia kaina. Muito mokesčiai gali apmokėti siuntėjas Kanadoje arba gavėjas Lietuvoje.

Naujas standartinis maisto siuntinys "Holiday":

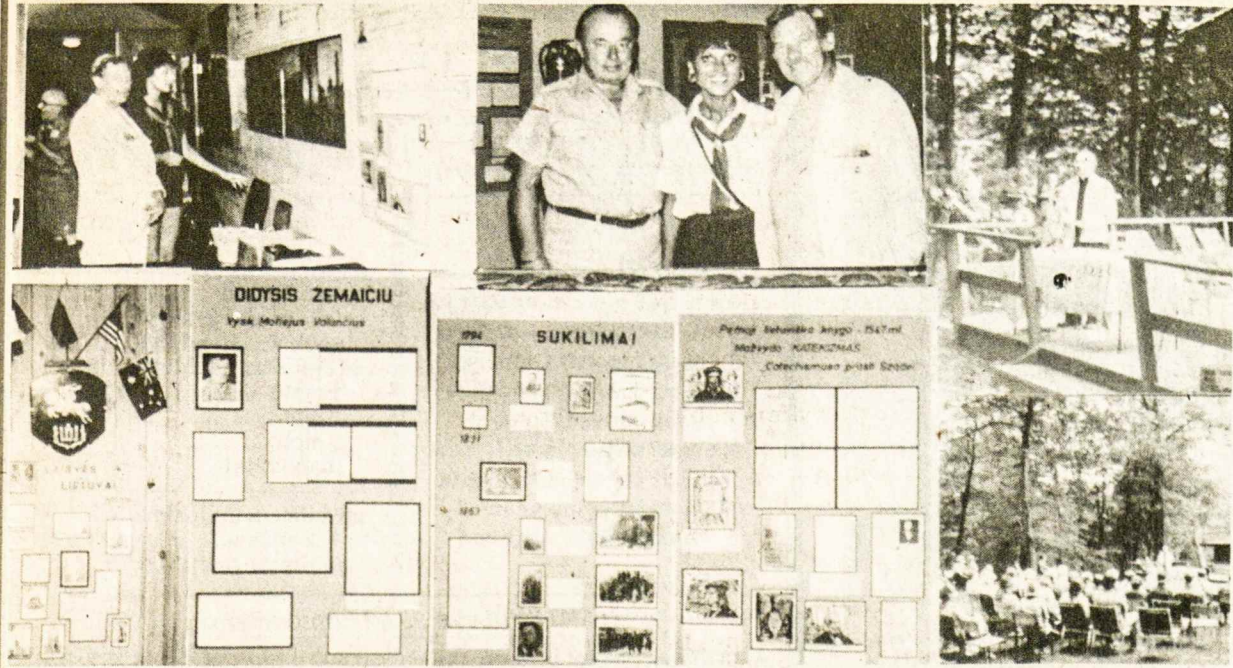
(Kaina \$66.00, įskaitant oro paštą)

kava (instant)	— 0.06 sv.	arbatžolės ("Salada")	— 0.12 sv.
braziliška kava	— 1.00 sv.	sriuba (jautienos ir vištinės buljonas "instant")	— 0.60 sv.
kakava "Nelson"	— 0.55 sv.	apelsinų sunkos milteliai — 1.15 sv.	
karštas šokoladas		saldainiai (fruit drops) ..	— 0.56 sv.
"Quick"	— 1.65 sv.	juodieji pipirai	— 0.08 sv.
3 plytelės šokolado		cinamonai	— 0.07 sv.
"Saroti"	— 0.66 sv.		
arbatžolės ("Tetley")	— 0.25 sv.		

Priimame užsakymus paštu.

Muitas apmokamas Sov. Sąjungoje.

Adresas: Save-o-way, 337 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2M8 Telefonas 532-3042 arba Save-o-way, 747 Barton St. E., Hamilton, Ontario L8L 3A9. Telefonas 544-3603

Vaidžiai iš sukaktuvinės skautų "Aušros" stovyklos Auroroje, Kanadoje. Pirmajame kairiniame vaizde viršuje ir apačioje matyti p. VAITIEKAČIO surengtoje parodoje svarbieji Lietuvos praeities įvykiai, viršuje — pas Auroros burmistrą R. A. ILLINGWORTH (dešinėje) D. ORANTAITE ir S. KUZMAS. Nuotraukos dešinėje — "Aušros" šimtmečio minėjimas

Okupuotos Lietuvos rašytojų kūryba

Apžvalginis Rimvydo Šilbajorio leidinys "Žodžiai ir prasmė"

V. KULBOKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vytautas Bubnys — duona kaip Dievo kūnas ("Alkana žemė", 1971). Partizanų kovos, kolektyvizacija žiauriausiai sukrėtė Lietuvos sąžinę. Mes, to nepergyvenę, laisvės kovotojus idealizuojame, o ten tai pergyvenę savo valia ar priversti niekina. Bubnys stebina savo drąsa ir tiesumu — rodo tarp kūjo ir priekalo patekusį žmogų. Bet jis stovi komunizmo pusėje ir moko sovietinės teisybės. Tikėjimas į Dievą ir tėvynę esą padarė žmogų pabaisa. Bubnio dievas sėdi Kremliuje, o "tėvynė" eina iki Sibiro. Bubnys nemato "NKVD divizijų". Jis vaizduoja kelis potencialiai gerus žmones, kurių vienas vergavo iliuzijoms, antras — turtui (partizanų vadas ir doras ūkininkas); trečias žuvo nesupratus komunizmo esmės.

Kitame romane ("Po vasaros dangum", 1973) visą laiką jaučiamė slogutį — visi kažką praradę, nusivylę. Kreivėnui išmirė bited, sugriuvo šeima. Gal naujoji santvarka nedavė prasmės? Bubnys kalba, kad prisirišimas prie savo sklypo, seni papročiai, prietariai kalti. O turėtų visi stoti į kolchozus, sugriauti senąsias sodybas. Jaunos kartos atstovas šneka apie plačią tėvynę. Nejaucia, kad gyvenimas eitų plačia vaga pirmyn, o tik trypčiojama vietoj; nesprenžiamą vienos didžios problemos, o tik mažas. Tos didžiosios sprendimas gali nepatikti "duodžiam broliui".

Juozas Marcinkevičius — rūstybės ir grožio dialektika ("Rūstybės šviesa", 1969). Grušas yra realistas rašytojas, kaip Kafka, A. Gide, Gogolis. Novelė "Mergaitė ir vienišas žmogus" šiuo metu praradimo vaizde atsisakė merginai jos pačios vienatvės ir išmoko suprasti sudvasintą turtą. "Angelo" novelės sūnus nori patstatyti nemylimam tėvui paminklą — angelą, vogtą iš subombarduotos šventovės. Netikra sūnaus meilė tėvui, netikras ir pats sūnus. Tikras tik angelas ir turtingasis pakeleivis, nupirkęs angelą. Tai moralinė tikrovė. Grušas Šilbajoris — subtilus, sudėtingas menininkas.

Juozas Marcinkevičius — per galvą besiverčianti legenda ("Čičėnškas", 1976). Autorius ją apvertė augštin kojomis — geris ir blogis nustojo įprastinės tvarkos. Čičėnškas savo samprotavimus remia gyvais žmonėmis, kuriuos jis pats suluošino. Žongliuojama tarp išganymo ir prakeikimo. Tai satyra, sminganti ne tik į Čičėnšką, bet ir kiekvieną tironą.

Justinas Marcinkevičius — ("Mažvydas", 1977). Apie Mažvydą telkiasi ne atsitiktiniai daiktai ir žmonės, o įvairiais vardaais prisidengę — jo kaltė ir likimas. "Mažvydas" — žodinė drama, kurios esmė yra — žodinės dimensijos plotnių susikryžavimas. Be tiesioginio turinio yra ir antrasis turinys. Įtampos momentais Mažvydas pereina į vidinį monologą irgi dvejų plotnių: 1. sąžinės perkartama, filosofavimą ir 2. poetiškus giesmės tekstus. Jų samponoj ystosi veiksmo eiga. Mažvydo būdas — kunigiškai pagoniškas. Keliamas klausimas — kas turi vyrauti: Dievas, pareiga, priepauda ar žmogus, meilė, kova?

Autorius paliečia kelias idėjų dimensijas ir vaizdų priešingybes; bet jo paslėpta problema — Dievas ir žmogus — yra paremta XX š. sovietinė pasaulėžiūra. Jei nėra Dievo, tai lietuviams dabar net perdaug dievų: "Vienas iš jų, pavyzdžiui, galėtų sėdėti ir Maskvoje" (130 p.).

Iechokas Meras — ("Striptizas", 1976). "Striptizo" vidinė tikrovė nusveria — viskas eina dvasinė plotmė. Gailus herojo rikšmas "aš noriu gyventi" išjudina didelį vaivorykštės spalvomis šviečiantį simbolinių įvykių ratą, kuris...

susitraukia į absoliutų mirties tašką (133 p.). Figūros ir simboliai apima visas žmonių aistras, viltis, tikėjimą, baimę. Taip eina per septynis ciklus. Pavadinimas "Striptizas" — dvasios apsiuoginimas tarp kilniausių tikėjimo aukų, kai einama ratais, bėgant nuo mirties. Vyrauja kalbos funkcija, nes įvykiai ir jų prasmė priklauso nuo žodyno ir ritmo bei simbolikos, galiojančios tik šiame romane. Romanas lyg "Laimės žiburio" kalnas, kur be lakios vaizduotės ir moralinių vertybių pajutimo virstama į akmenį. Priešingai "socialrealizmo" reikalavimams romanai reikišia visos žmonijos tiesos įsiektojų atmintį ir tam sukuria specialią žodžių prasmę, vedančią į praregėjimą. Šis romanas pas mus daugelio nesuprantamas, atidžiau neįsigiliname į jo sandarą.

Rimantas Šavelis — meninė modernisto tiesa ("Paparčio šešėly", 1980). Tikrovę kiekvienas kitaip supranta, bet visdėlto sutariame dėl tikrovės. O Šavelis verčia augštin kojom laiką, erdvės ir kitus dėsnius. Jo veikėjai slepia savo viduje verdantį chaosą, o jam prisiveržus, nesupranta nei savęs, nei pasaulio. Mirtis nelaukia atsištojusį gyvenimo gale, bet nuolat persekioja ir ištinka įvairiais būdais, kai žmogus lyg netęcia per žemę laiko ribą ir nustebe žiūrį į iškilusį iš dvasios gelmių negyvatavusį pasaulį. Laiko ir būties dimensijas sujungia nepasiekto laimės siūlas. Viskas vyksta tik veikėjų sąmonėje. Šavelio arklys užsisako restorane gerimo, akmenis širdis plysta, kai Jonas kraustosi iš senosios sodybos į kolchozą.

Yra rašytojų, kur meno tiesą sako glūdint "mele" — poetinėme tikrovės deformavime. Šavelis suartina poeziją ir prozą, kad geriau apipavidalintų kūrybiškai suvoktą realybę.

Dabarties novelės

Bendresnės Lietuvos dabartinės novelės apžvalga randame straipsnyje "Lietuvių dabartinė novelė" ("Lietuvių tarybinė novelė", 1969, red. A. Zalatorius).

A. Zalatorius esą skundžiasi, kad Lietuvoje novele nesidomima. Juk, girdi, "joks kitas žanras taip sąžiningai, intensyviai ir kruopščiai neatliko besiformuojančių žmonių santykių, mąstysenos ir konfliktų žvalgybos, kaip atliko novelė" (141 p.). R. Šilbajoris atvirai sako, kad kaip tik dėlto novelė ir nesidomėta: jiškoma ne savarankiško meno, o gyvenimo tikrovės, kuri tėra meno žaliava — tik reportažo tikslas.

Rinktinėje vyruoja kaimo temos, nustotos tėviškės ilgesys (vienai rašytojui bėgo nuo prūsų, kiti — mūsiškiai — nuo rusų), partizanų laikai. (M. Sluckiui partizanai — banditai). Šilbajoris norėtų matyti ir žmones novelių remuose, o ne žmones tam tikriems politiniams-moraliniams dėsiniams iliustruoti. Tas pats ir su žvejų tematika. J. Baltušio novelės "Ko nepasakė Laukys" veikėjų bėruož rupumą aiškina liaudies dievdirbių principo panaudojimu. Geriausias novelės Šilbajoriui atrodo stilizuotosios, nutolusios nuo tiesioginės tikrovės, taigi ne tokios, kokių norėtų Zalatorius.

Šilbajoris nenieigia geros realistiškos novelės, sakdamas, kad A. Venclova ir A. Vieniūlis gali jaunuosius to meno pamokyti. Pastebėjau jaunuomenės modernistų — L. Jacinevičiaus, J. Apučio, R. Kašausko stenografikais nupieštus herojus, suprantant jį komplikuotus pergyvenimus.

Teorinius literatūros klausimus Šilbajoris liečia straipsniuose: "Vytautas Vanagas — Apie realizmą lietuvių literatūroje", "Socialistinio realizmo labirintuose" ir "Lietuvių literatūros istorija rusiškai".

Pirmajame V. Vanagos neduoda tikslios realizmo aptarties. Jis kalba apie realizmą pakeliu, eidamas pro besivystančią litera-

tūros apraiškas. Vanagas laiko realizmą savybe epišku, ne dramatiškumą. Taigi ramios įvykių srovės vaizdavimą vadina epišku, o epą sąvokos iš esmės nesvarsto. Neaišku, ką jis laiko fabula ir siužetu. Realistų sąrašas duodamas netikslus. Šios silpnybės reikišia "greičiau dominuojanti literatūros mokslo standartai Sovietų Sąjungoje" (158 p.). Vanagas, kaip ir kiti, ten medžiagą kruopščiai atrinka ir rūpestingai sudeda į primityvios teorijos rėmus. Ten greičiausiai pagrindinės prielaidos apsprendžiamos ideologinių krašto valdytojų.

"Socialistinio realizmo labirintuose" Šilbajoris pastebi, kad straipsnių rinkinys nenužemint as iki propagandos lygio. Esą įdomių dalykų: pvz. V. Auryla rašo apie vaikų literatūros kritiką, V. Kuzmickis apie Lietuvos inteligentų skaitybą, St. Lipskis apžvelgia rašytojų atsiliepimus apie kritiką. Bet yra ir sovietinių pamokslavimų, pvz. V. Areskos straipsnis primena Lenino formulę apie tautinę formą ir socialistinį turinį. O ta forma — ne tautiniai elementai, bet literatūrinės kryptys bei stiliai. Jų estetiniai įsiekėjimai "turi sutapti su pažangiosios visuomenės idealais, su priešakyje stovinčios liaudies darbininkų klasės pozicija" (160 p.).

P. Bražėnas straipsnyje "Ne formulė — kūrybinė problema", taikstydamasis su 24 sąjuginių komunistų partijos suvažiavimo nutarimu "Dėl literatūros ir meno kritikos", reikalauja, kad ta kritika būtų principingesnė, reiklumą derintų su taktu, su rūpestingą priežiūra meno vertybių kūre. Į tai R. Šilbajoris sarkastiškai tarstelia: "Tai, turbūt, reikišia, kad šiandien jau nemandag žmonės šaudyti, kaip tai buvo prie Stalino" (162 p.). Bražėnui esą rūpi surasti formulę, kur prievarta išreikšti vidinį rašytojo įsitikinimą. Kas to nepasiekia, tai nėra nusikaltimas, o jo nelaimė. "Nuo jos, — prideda Šilbajoris, — sovietų psichiatrija sėkmingai gydo" (1 p.).

V. Kubilius straipsnyje "Kritika — specifinis mąstymo būdas" vengia propagandos, iš esmės svarsto kritiką ir jos vaidmenį, supažindindamas ir su Vakarų Europos literatūros mokslineikais. Bet Šilbajoris nepritaria jo nuomonei laikyti kritiką viena iš literatūros šakų. Vertina ir V. Galinio straipsnį "Tipologiniai literatūros tyrinėjimo principai ir keliai", kur dėstomas struktūralizmas bei rusų formalizmas, A. Zalatoriaus informaciją apie naujas niasias Vakarų Europos kritikos kryptis, orientavimąsi į skaitytojų-rašytojų tiesioginį santykį.

R. Šilbajoris pabrėžia gerą tenykštės kritikos kalbą, bet apgailestauja, kad naujieji literatūros terminai apsprendžiami skubotai, nevykusiai: kazualizmas, abstraktumai, komunikabilus, devalvacija...

R. Šilbajoris pagiria Lietuvių Mokslo Akademiją už J. Lankučio ir A. Dimitrievo redaguoto "Lietuvių literatūros istorijos" išleidimą rusų kalba 1977 m. Žinoma, tremties rašytojai čia aplenkė. Periodizacija ydinga: antrasis periodas 1917-1940 metai. O tie 1917 revoliucijos metai mums reikšmingi. Beje, J. Janonis gavo 17 psl., o H. Radauskas — 11 eilučių. Augštai vertinamas L. Gira sovietiniu metu. Trūksta eilės žymių rašytojų: Vydūno, Brazdžionio, Aisčio, Vaičiūlaičio. O nelaiminga naujoji "pasaulėžiūra" po antrosios okupacijos, — anot R. Šilbajorio, — rašytojų sąjungoj veike kaip sieros rūgštis, graužė išgrauždama visus nenorinčius jai pasiduoti" (174 p.). L. Gineičio straipsniai apie Donelaitį ar Maironį — blaivūs. Taip pat A. Zalatoriaus straipsnis apie J. Šeinių: Tai rodo augstą lietuvių literatūros kritikos lygį, de-

Šv. Rašto kraštuose

Kun. profesorius Antano Rubšio studijinių kelionių knyga

1982 m. pabaigoje lietuviškos spaudos kioskuose pasirodė specialaus dėmesio vertas leidinys "Šv. Rašto kraštuose". Daugelį skaitytojų jis pasiekė tik 1983 m., o dar daugiau jų šio leidinio visai nepastebėjo. O pastebėti verta nevienu požiūriu.

Visų pirma to leidinio autorius kun. A. Rubšys yra mokslingas teologas, Šv. Rašto žinovas, dėstantis apie 30 metų šią teologijos šaką JAV-bių seminarijose bei kolegijose.

Antra, bibliinius kraštus jis gerai pažįsta, nekartą juose yra lankęsis, dalyvavęs archeologiniuose kasinėjimuose, parašęs visą eilę straipsnių ir knygų Šv. Rašto temomis.

Trečia, autorius yra nepaprastai akylus stebėtojas, mato tokius dalykus, kurių paprastas turistas nepastebi, ir moka gyvai pasakoti. Nejučiomis jis vedžioja skaitytoją po istorines vietas, pasakoją jų praeitį, susiedamas su kelionės įspūdžiais ir net nuotykiu. Ir taip skaitytojas nę nepajunta kaip perskaito ištisas senovės kraštų bei miestų istorijas, kurios eiliniam žmogui šiaipjau atrodo nuobodžios, neįdomios, nesiršančios su mūsų laikais. Autoriaus rankose istorijos suaktualėja, pasidaro svarbios, netgi patrauklios.

Visi autoriaus pasakojimai suskirstyti į mažus skyrelius, kurie lengvina skaitymą. (Kai kurie skyreliai per daug jau smulkūs, o antraštės perdidelės). Tai reportažinis metodas, kuris tinka savo įspūdžių pasakojimui ir labai palengvina knygos skaitymą.

Leidiny "Šv. Rašto kraštuose" yra ne tik lengvai skaitomas, bet ir pilnas istorinio bei teologinio turinio. Jį perskaitęs jautiesi gerokai susipažinęs su tais tolimais Rytų kraštais, kurių praeitis yra taip glaudžiai susijusi su Šv. Raštu ir pirmaisiais krikščionijos žingsniais, teologinėmis kovomis.

Kun. A. Rubšio veikalas suskirstytas į dvi dalis. Pirmoje autorius pasakoja apie Italiją, Iraką, Iraną ir Turkiją. Šią dalį jis pavadinio idomia antrašte, būtent, "Žmogus — judanti kryžkelė". Tą kryžkelę prasideda Romoje, kurion jau nuo senovės subėga daugybė kelių iš tolimų rytinių ir kitų kraštų. Dėlto ir pats keliaujantis Romos žmogus tampa kryžkele.

Antroji leidinio dalis skirta Tunizijai, Egiptui, Jordanijai. Toji dalis pavadinata taip pat įmantria antrašte: "Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliai". Tai posakis, kuris išreiškia kelionės naudingumą. Kitaip sakant, kelionės žmogų praturtina kultūrine prasme. Knygos pabaigoje autorius rašo: "Žmogus keliauja. Bet kelionė daro žmogų. Tik asilas iš kelionės negrįžta arkliai" (410 psl.).

Kaip kelionės žmogų praturtina, matyti pvz. kad ir iš šios minėto leidinio ištraukos. Tunisija — liežuvis, rodomas Europai, yra ir kryžkelė, kur Europa sutinka Afriką. Norint ją pažinti, teko įvardinti tai, kas svarbiau. Apisprendim darėti Kartaginą.

Amilcar viešbutis, kaip tik ir yra šalia ir ant senojo Kartaginos miesto. Emė domėtis jo senove peščiomis. Pakilę nuo pajūrio pakrantės į pirmąją gatvę, — geriau pasakius, į vieškelį, kuris palengva tampa gatve, — leidomės įsiekoti griuvėsių. Nelaukta staigmena! Vos ketvirtį kilometro paėję, randam ženklą: "Šv. Kiprijono bazilika". Romėniškoji, arba krikščioniškoji, senovė čia pat prieš akis. Bazilikos likę tik pamatai. Lengva atspėti, kur buvo kadaise ir altorius. Ir šventorius dar tebeįgamas nuo plūgų ir statybų rangovų užmačių. Prel. Jatuliui šis mūsų atradimas buvo daugiau negu staigmena. Mat, jo disertacija teologijos doktora-

ja, suterštą bolševikišku žargonu, kai jie priversti perdirbinėti ne tik lietuvių literatūros, bet ir krašto istoriją

R. Šilbajorio leidinyje "Žodžiai ir prasmė" yra ir atskiros studijės apie kaikiuriuos okupuotos Lietuvos poetus. Apie jas kalbėsime kitame "TŽ" numeryje.

Rimvydas Šilbajoris, ŽODŽIAI IR PRASMĖ. Literatūra šiandien Lietuvoje. Akademine Skautijos Leidykla. Redagavo L. Mockūnas. Čikaga 1982 m., 268 psl.

tu gauti kaip tik buvo apie šv. Kiprijoną, kankinį Kartaginos vyskupą, nukankintą imperatoriaus Valerijono valdymo metu (258 m. rugsėjo 14). Netikėtai atradę Šiaurės Afrikoje krikščionybės likučius, turėjom progos prisiminti, kad pirmaisiais krikščionybės amžiais Kartagina buvo labai svarbus krikščionių centras: ten Vakarų Bendrijos pirmūnas teologas Tertulijonas, kankinys Felicita ir Perpetua, didysis nusidėjėlis šv. Augustinas... Juk Kartaginos IV-V a. Bendrija po ilgų ginčų apsprendė ir savo Šventraščio kanoną (278-279 psl.).

Ši ilgoka ištrauka rodo ne tik informacinį knygos turinimą, bet ir autoriaus pasakojimo būdą, išlaikytą visoje knygoje. Pasakojime jaučiamas ir kalbinis sklandumas bei žodingumas. Net ir retiems dalykams autorius nestokoja lietuviškų žodžių, nevengia naujadarų. Pvz. vietoje tarptautinio žodžio "suvėnyras" autorius vartoja "atminas", kuris visai neblogai skamba ir įsiderina į tekstą.

Kun. A. Rubšys yra vienas tu, kuris vietoje slaviško termino "Bažnyčia" vartoja žodį "Bendrija", nes jis yra ne tik lietuviškas, bet ir geriau išreiškia pačią esmę. Iš slaviškos "božnicos" padaryta "bažnyčia" tėra sakralinės patalpos pavadinimas, dirbtinai taikomas ir tikinčiųjų bendruomenei. Tuo tarpu "Ecclesia" yra iš esmės "communio" — tikinčiųjų bendruomenė, kurią pakankamai gerai išreiškia žodis Bendrija.

Prie knygos patrauklumo prisideda ir gausios nuotraukos, darytos paties autoriaus. Jos paryskina turinį, palengvina skaitytojų įsivaizduoti, kaip iš tikrųjų atrodo aprašomasis kraštas. Kur galėdamos, autorius pateikia ir su lietuvišiais susietas nuotraukas. Pvz. rašydamas apie Romą, jis, tarp kitų vaizdų, įterpia Lietuvos Vyty prie Scala di Spagna (kartu su Lenkijos ereliu), rašytojo Adomo Mickevičiaus paminklą, Šv. Kazimiero kolegiją, Tėvų marijonų kapus Campo Verano kapinėse. Tik klaidingai knygoje rašoma "lietuviška vytis" (turi būti lietuviškas arba tiksliau Lietuvos Vytis).

Tekstai aprūpinti atitinkamai žemėlapiu, kurie palengvina skaitytojų orientuotis nepažįstamuose kraštuose. Knygos gale pridėtas panaudotų Šv. Raštų citatų sąrašas, vardų ir dalykų rodyklė, apimanti net 16 puslapių.

Ši stambų veikalą išleido knygų leidykla, vadovaujama prel. dr. Vytauto Balčiūno. Jo pastangų dėka lietuviškoji visuomenė sulaukė bene 26 veikalų religinio, istorinio, filosofinio pobūdžio. Tai stambus įnašas į religinę bei kultūrinę lietuvių tautos raštiją, kurios dalis, kad ir labai mažais kiekiais, pasiekia net okupuotą Lietuvą.

Antanas Rubšys, ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE. Kalbą tikrino Petras Balčiūnas, įrašus piešė Paulius Jurkus, meniškai apipavidalino sesuo O. Mikailaitė, žemėlapius paruošė S. A. Romano, išleido "Krikščionis Gyvenime", spausdino N. Pr. Marijos sesers. Putnam, CT, 1982 m. 430 psl. Kaina — \$9.00.

Pr. G.

NIJOLĖ KUPSTAITĖ, pianistė, neseniai atvykusi iš okupuotos Lietuvos ir apsigyvenusi Čikagoje. Ji dalyvavo jaunimo kongreso jaunųjų talentų vakare

Nuotr. D. Skukauskaitės

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rudeninį kultūrinės veiklos sezoną Vašingtono lietuviai rugsėjo 24 d. pradės dail. Adomo Galdiko kūrinių paroda ir montrealietės sol. Ginos Čapkauskienės koncertu Rockvillėje esančiuose Latvij Namuose. Viešniai iš Montrealio akompanuos vietinė muz. Diana Čampienė, dail. A. Galdiko kūrybą aptars Vašingtone gyvenanti skulptorė Meila Kairiūskytė-Balkuvienė.

Kun. prof. Vytautas M. Mankevičius, nuo 1952 m. profesoriaus Javerianos ir valstybiniam Kolumbijos universitetui Bogotoje, yra išėjęs pensijon. Jis betgi talkina Kolumbijos universitetui Bogotoje kaip jo patarėjas. Šiuo metu tvarko bei papildo skaitytas paskaitas ir jas ruošia spaudai. Anksčiau paruoštas jo veiklas "Psicologia de la motivacion" jau atiduotas spaustuvei Meksikoje ir bus baigtas spausdinti 1984 m. pradžioje. Ispanų kalbą jis yra parašęs visą eilę mokslinių straipsnių bei studijų.

Elenos Juciūtės knyga "Igarokos naujamiestis" atspausdino ir išleido N. Pr. Marijos seselės Putname. Ši ketvirtoji E. Juciūtės knyga yra dokumentinis reportażas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Anksčiau ji buvo parašiusi sovietinių anekdotų rinkinį, "Pėdas mirties zonoje" ir apysaką "Ažuolynėlis" apie kolchozų steigimą okupuotoje Lietuvoje. "Igarokos naujamiestis" yra i ketius viršelius įrista 242 psl. nuotraukomis iliustruota knyga su pridėtu Sibiro žemėlapiu, kuriame pažymėti ten esantys kalėjimai ir darbo stovyklos.

Kun. prof. dr. Paulius Rabiškauskas, SJ, dėsto gregoriniame Romos universitete ir redaguoja stambų mokslinį žurnalą "Archivum Historiae Pontificiae" (kasmet 700 psl.). Be to, jis rašo monografiją apie šv. Kazimierą ir ruošia seriją apybraižų ta tema Vatikano radijui.

Rusų poetui ir filosofui Viačeslavui Ivanovui (1866 — 1949) buvo skirta slavistų konferencija Romoje š. m. gegužės 24-27 d.d. V. Ivanovas, pasitraukęs iš Sovietų Sąjungos 1924 m., priėmęs katalikų tikėjimą, mirė Romoje. Jis buvo J. Baltrušaičio bičiulis, pažino B. Suogą. 1914 m. paskelbė studiją apie M. K. Čiurlionį, vertė K. Donelaitį ir lietuvių liaudies dainas. Toje konferencijoje Tomas Venclova skaitė pranešimą apie Ivanovą ir Mandelštamą, estas Aleksis Rannitas — apie Ivanovą ir Čiurlionį. Konferencijos dalyvių gegužės 28 d. specialioje audienicijoje priėmė popiežius Jonas-Paulius II, penkiolikos minučių kalbą skyręs V. Ivanovui. Vėliau Jonas-Paulius II pasirašė ir su kaikiuriais konferencijos dalyviais. T. Venclova turėjo progą jam priminti Lietuvą, lietuvių sąžinės kalinius, ypač V. Petkų. Jiedu kalbėjosi lenkiškai, bet popiežius Jonas-Paulius II trumpai prabilo ir lietuvių kalba. T. Venclovai teko išgirsti šiltų Jono-Pauliaus II žodžių apie Lietuvą.

A. a. Paulius Rūtenis, aktorius ir dainininkas, mirė Australijoje, Sidnėjaus mieste, liepos 28 d., pakirstas vėžio ligos. Velionis buvo gimęs 1919 m. kovo 19 d. Liepojoje, baigęs "Aušros" berniukų gimnaziją Kaune, o prieš pat II D. karo pradžią — ir XX-ją Lietuvios karo mokyklos laidą. Dainavimą studijavo pas operos sol. J. Butėną, 1942 m. įstojo į Kauno teatro dramos studiją, kurios baigė tik du kursus 1944 m. pavasarį. Jis betgi buvo įjungtas, į Kauno dramos teatro operetę "Mažasis rūmų koncertas", kur jam teko ne tik vaidinti, bet ir dainuoti su to paties dramos kurso lankytoja Regina Tumalevičiute, pokaryje tapusia Kauno ir Vilniaus operų soliste. Baritonas P. Rūtenis, atvykęs Australijon, kurį laiką dainavo Adelaidės radiofone, vėliau buvo priimtas į Australijos operos teatro chorą Sidnėjaus. Kartais gaudavo ir solisto vaidmenų, tačiau ir nuolatinius solistus nešikilo. Dveji metai, praleisti Kauno dramos teatro studijoje, velionis nukreipė į saviaviklinį Australijos lietuvių dramos teatrą. Tokį teatrą jis pats įsteigė Adelaidėje, o vėliau, gyvendamas Sidnėjaus, daug dirbo su "Atžalos" teatru, vaidindamas ir režisuodamas. Buvo parašęs dramą "Monika". Gas-troluodamas su Australijos operos teatru, aplankydavo daug lietuvių kolonijų, įsijungdamas į jų renginius kaip aktorius ir dainininkas.

Naują kometą liepos 19 d. atrado Lietuvos Mokslo Akademijos fizikos instituto bendradarbis Kazimieras Černis, dirbantis Maidanako ekspedicijoje Pamyro kalnuose. Tarptautinės Astronomų Sąjungos centrinis biuras pranešė, kad K. Černis yra pirmasis ir vienintelis šio naujo dangaus kūno atradėjas pasaulyje. Kometą pavadinta jo vardu. K. Černio kometa, lėtai slenkanti Avino žvaigždynu, nėra labai ryški, matoma tik pro vidutinio galingumo teleskopus. Ji juda Saulės link ir geičiausiai priklauso jos sistemai. Kometą seka daugelis observatorių. Ji yra jau šeštoji K. Černio atrasta kometa pastarųjų dešimtųjų metų laikotarpyje. Prieš trejus metus K. Černis su J. Petrausku buvo atradęs naują planetą, kuri astronomams dabar yra žinoma kaip Černio-Petrausko kometa.

Kūrybos vakarą Zarasų kultūros namuose surengė vilnietis aktorius Laimonas Noreika, garsinantis literatūrinius kūrinius. Zarasičiams jis skaitė Justino Marcinkevičiaus poeziją, kalbėjo apie aktoriaus darbą, atsakinėjo į klausimus.

Lietuvos kino studijos filmuotojų grupė Kuršių nerijoje kuria vaidybinių filmą "Moteris ir jos keturi vyrai", atspindintį XIX š. pajūrio gyvenimo scenas, veikėjų kovą su vėju, saule, smėliu ir jūra. Filmapimui pasirinktas prie kopų prisiglaudęs žvejų namelis, ten esantys ūkiniai pastatai. Scenarijų parašė pats šio filmo rež. Algimantas Puipa. Jam talkina operatorius Jonas Tomaševičius ir dail. Algirdas Ničius. Tėvo vaidmenį atlieka Antanas Šurna, brolių — Vidas Petkevičius, drama Vilniaus konservatorijoje studijuojantis Saulius Balandis, moters — Jūratė Onaitė. Pasak rež. A. Puipos, pagrindinė šio filmo mintis yra noras gyventi.

Dail. Bronė Mingilaitė-Uogintienė mirė liepos 13 d., nespėjusi užbaigti "Rež. J. Mintinio portreto Volponės vaidmenyje", "Natiurmorto" bei kitų dažais kvepiančių kūrinių. Velionė buvo gimusi 1919 m. balandžio 10 d. Leningrade, jaunystę praleidusi Šiauliuose. Vilniaus dailės akademiją baigė 1943 m. Ten jos polinkį į tapybą puoselėjo Justinas Vienožinskis. Velionė pradžioje dėstė tapybą institute kaip A. Gudaičio asistentė, vėliau iliustruavo knygas grožinės literatūros leidyklai. Ypač spalvingos buvo jos iliustracijos P. Cvirkos "Kupriukui muzikantui", K. Kubilinsko knygai "Mano spalvos". Kūrė ir dekoracijas lėlių teatrui, bet pagrindinis dėmesys teko tapybos darbams, kuriuose ji išliedavo moterišką savo švelnumą ir jautrius išgyvenimus.

Jadvygos Jovaišaitės-Olekienės, Lietuvos bailet vėterinės, amžiaus aštuoniasdešimtmetis paminėtas spaudoje. Ji yra gimusi 1903 m. rugpjūčio 2 d. Tbilisyje, ten pradėjusi mokytis pas italų baleriną M. Perin. Studijas tęsė nuo 1921 m. O. Dubeneckienės bailet studijoje Kaune, 1927-28 m. tobulinusi M. Savickio bailet studijoje Paryžiuje. Sukaktuvinėnkė yra pirmoji Lietuvos balerina, nuo 1921 m. šokusi lietuvių operos spektakliuose, pirmajame bailet spektaklyje, kuriam buvo pasirinkta L. Delibo "Kopelija". Ilgus metus atidavė Lietuvos bailet teatrums Kaune ir Vilniuje, pasižymėdama ryškiu charakteriu vaidmenimis. Sėkmingai gastroliavo Londono, Monte Karlo, Maskvos ir Leningrado teatruose. Dešimtmečius ji ruošė šokėjus Kauno konservatorijoje, o nuo 1952 m. juos ruošia Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokykla.

Lietuvos liaudies buities muzėjus Rumšiškės turi prieš keliolika metų muziko Povilo Mataičio įsteigtą etnografinį teatrą, garsinantį autentiškus džiukų, augštačių, žemaičių, klaidėdikių lietuvininkų kūrinius, senovines sutartines. Pagrindinį dėmesį tas teatras skiria muzikinei liaudies kūrybai, jos tyrinėjimui ir atkūrimui. Ypač šilait buvo suktas pernai P. Mataičio ir dail. Dalios Mataičienės paruoštas muzikinis dvejų dalių spektaklis "Lietuvių gaidos", kuriam buvo panaudotas tautosakininko A. Sabaliausko lietuvių liaudies dainų rinkinys. Spektaklis ir šią vasarą susilaukia daug žiūrovų. Gegužės 26 d. juo buvo paminėtas teatro vadovo P. Mataičio amžiaus penkiadesimtmetis.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8 3/4 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 %
Penktadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-ta	10 %
Sekmdadieniais	9.30 - 1	spec. taup. s-ta	7 1/2 %
		taupomąją s-ta	7 1/2 %
		depozitų čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgičius nuo	10 1/2 % - 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmod. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudžiai? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Praskykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKES IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT
MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviestų (1 pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.

Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Penktojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai su savo gyvenamųjų kraštų vėliavomis Toronto Prisikėlimo šventovėje pamaldų metu

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gavęs Roger Simmons iš Niufundlandijos. Jis priėmė šias pareigas ir buvo prisakindintas, bet po dešimties dienų staiga paskelbė savo atsistatydinimą, kai P. E. Trudeau buvo Graikijoje. Jo sutikimas buvo gautas telefonu, net nelaukiant sugrįžimo Kanadon. R. Simmons atsisako paskelbti staigaus atsistatydinimo priežastis, kurios, pasak jo, yra grynai asmeninės. Spaudoje pasirodė daug visokių spėjiojimų. Niekas nenori sutikti, kad metinę \$67.100 algą gaunantis parlamento narys dėl asmeninių priežasčių atsisakytų \$109.000 ministerio algos. Kalbama, kad R. Simmons yra tiriamas dėl pajamų mokesčio pažeidimų ir kad jis taptų dėme ministerių kabinetė, jeigu būtų pradėta byla. Tokį įtarimą dar labiau sustiprina R. Simmons už \$137.000 parduotas namas Otavoje, bandymas už \$110.000 parduoti jam priklausančią parką motorizuotiems nameliams Niufundlandijos Kona Beach vietovėje. Susidaro įspūdis, kad skubiai įieškoma dolerių kažkokiam neaiškiui reikalui sutvarkyti. Pasak paties R. Simmons, asmeninės jo atsistatydinimo priežastis žino tik jo žmona ir P. E. Trudeau.

Kanados užsienio reikalų ministeris A. MacEchenas, atostogų metu pavadavęs Europos išvykusį P. E. Trudeau, Kvebeko Val Morin vasarvietėje surengė tris dienas trukusias svarstybas Kanados užsienio politikos ir krašto apsaugos klausimais. Jose dalyvavo laikurie ministeriai, valdžios pareigūnai, politikai bei akademikai iš Kanados, JAV, Prancūzijos ir Britanijos. Savo nuomonę išdėstė ir buvęs JAV krašto apsaugos sekr. J. Schlesingeris. Pokalbiai daugiausia lietė Kanados įnašą Atlanto Sąjungai, įtakos stiprinimą branduolinių ginklų derybose. W. Gordonas, buvęs Kanados finansų ministras, pasiūlė, kad Kanada būtų paskelbta laisva nuo branduolinių ginklų šalimi. A. MacEchenas tą jo pasiūlymą atmetė. Jis užtikrino, kad Kanada sustiprins savo paramą Atlanto Sąjungai ir leis šiai organizacijai reikalingų skraidančių JAV bombų bandymus Albertoje. Kaip ta parama Atlanto Sąjungai bus sustiprinta, tebėra neaišku. Karinės Kanados pajėgos šiuo metu neturi nė pilnų 80.000 vyrų ir moterų. Didele jų dalį sudaro kadro žmonės. Karių vos beužtenka Jungtinių Tautų taikos tarnybai ir tik labai menkam įsijungimui į Atlanto Sąjungą V. Vokietijoje esančioje bazėje. Paseng karo lėktuvai tebėra nepakeisti naujais, nauji tankai tik pradėti gauti, trūksta kitų modernių ginklų. Iš Atlanto Sąjungos vadų Kanada yra susilaukusi daug priekaištų dėl permažo įnašo šiai savignos organizacijai.

Lavalio universitete, Kvebeko mieste, 800 jaunimo atstovų konferenciją surengė Kvebeko jaunimo organizacijos, finansinės paramos susilaukusios iš Kanados ir Kvebeko vyriausybės. Įvairiose grupėse plačiai buvo diskutuojamas Kvebeko nepriklausomybės klausimas. Vieni atstovai ją gynė, kiti puolė. Bendrame balsavime Kvebeko nepriklausomybės ir atsiskyrimo nuo Kanados idėja buvo atmesta 251:190 balsų santykiu. Premjero R. Levesque Kvebeko partijos vyriausybė susilaukė aštrių priekaištų, kad ji per daug rū-

pinasi nepriklausomybės klausimu ir permažą dėmesį skiria nedarbo problemoms, skaudžiai palietusioms jaunimą. Kokia nauda būtų iš nepriklausomo Kvebeko, kai nėra išspręsti darbo reikalai, jaunimo įsijungimas gyvenimui? Tokią mintį kelė Kvebeko nepriklausomybę atmetusi konferencijos dalyvių dauguma. Esą separatistinė Kvebeko partija pažadėjo nepriklausomybę, bet lig šiol neįstengė išspręsti jaunimo reikalų.

Naujasis konservatorių vadovas B. Mulronis rinkimams savo vajuje N. Skotijoje atskleidė dalį savo būsimo politikos. Jis išpareigojo sustiprinti užsienio investicijas Kanadoje, jeigu su konservatoriais laimėtų Kanados parlamento rinkimus ir taptų ministru pirmininku. Pasak B. Mulronio, Kanadai reikia daug kapitalo iš užsienio, kurio dėka būtų parūpinta darbo dviem milijonams kanadiečių. Vietinių investicijų tokiu užmoju nepakanka. Užsienio kapitalo įplaukas Kanadon sustabdė jas varžanti agentūra "Foreign Investment Review Agency". Dėl tų varžtų investuotojai dabar nesiveržia Kanadon, savo kapitalą investuoja kitose šalyse. Esą reikia sudaryti sąlygas, kad jie vėl atgautų pasitikėjimą, grįžtų Kanadon, statytų naujas gamyklas, atneštų savo patirtį. Tokios politikos laikėsi ir ankstesnės liberalų vyriausybės, jos dėka subalansuodamos biudžetą, kanadišką dolerį padarydamos brangesniu už amerikietišką. Dabar tas Kanados doleris yra nukritęs iki 80 amerikietiško centų, kasmet augantis Kanados biudžeto deficitas peržengęs \$30 milijonų.

Prašau, papasakokite...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

biau pasitikintys. Vilniuje ir Kaune gridėti daug juoko. Krautuvės švaresnės, pilnesnės, nematyti ilgų eilių.

Kita lietuvaite, perkopusi per 20 metų, pasakojo mums, kad neviskas taip jau girtina. "Mano tėvas buvo išsiųstas Sibiran į darbo stovyklą daugeliui metų. Sakė, jis turėjęs per daug turto".

Kituose pokalbiuose amerikietis žurnalistas girdėjęs daugybę klausimų, kaip pvz.: "Ar jūs galite laisvai keliauti po pasaulį?" "Ar buvute Paryžiuje, Romoje? Kaip ten atrodė gyvenimas? Kaip žmonės Paryžiuje švenčia Kalėdas? Ar jie gali eiti į šventoves?"

A. Laurinčiukas tvirtino, retas kuris švenčia Kalėdas Lietuvoje. Jo "Tiesa" nieko nerašanti apie Kalėdas, nes niekas nebetiki. Tačiau lietuvaite tarė: "Aš sakiau Jums, Laurinčiukas meluoja". Ms.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronto, KAROLIS ABROMAITIS

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Skautų veikla

Po sukaktuvinės "Aušros" stovyklos atsisukame veidu į žiemos meto veiklą: sueigos, kursai, posėdžiai, minėjimai, koncertai. O svarbiausia vienietams — ruošti ateinančios vasaros stovykloms. Tikriausiai dauguma mūsų stovyklausime Romuvoje. Reikia jau dabar pradėti planuoti.

Sukaktuvinės stovyklos vakaronės, vad. v.s. I. Kerelienės, ne tik artino vadovus-ves, bet turėjo ir kultūrinį atspalvį. Pirmoji vakaronė tuo atžvilgiu buvo pati turiningiausia, nes programą atliko akt. Elena Kudabienė. Skautiškas aciu už tai.

Kanados rajono vadovas broliškai dėkoja sukaktuvinės "Aušros" stovyklos rengėjų k-tui, vad. ps. Algio Senkaus, LSS tarybos pirmijai ir pirm. v.s. fil. S. Miknaitiui už nuosirdų bendradarbiavimą, visiemis svečiams, lankiusiems stovyklą, sesėms ir broliams vienaip ar kitaip prisidėjusiems, kad stovykla galėjo sėkmingai praeiti. Iki pasimatymo ir vėl! Č. S.

Golfas Kalifornijoje

Los Angeles mieste susiorganizavęs Kalifornijos Lietuvių Golfo Klubas išsirinko valdybą 1983-iems metams: Jurgis Petkus — pirmininkas, Vyt. Plukas — sekretorius, Paulius Aras — iždininkas.

I revizijos komisiją išrinkti — Rūta Ariene ir Albinas Markevičius. Turnyrų vadovas — Vincas Bernota.

Klubo valdyba kviečia vyrus ir moteris golfo mėgėjus, gyvenančius ir kitose Kalifornijos vietovėse, įstoti į klubą nariams. Tokiu būdu bus galima sudaryti žaidėjų tinklą tarpusavio žaidynėms arba priimti svečiams — golfinkams, apsilankiusiems Kalifornijoje ir norintiems su mūsų klubo nariais parungtyniauti.

Dėl informacijos prašome skambinti klubo nariams: Pauliui Arui (213) 393-5561, Albinui Markevičiui (213) 829-4757 arba Vyt. Plukui (213) 453-1504.

Dėl įstojimo narių į klubą prašome rašyti ar skambinti sekretoriui Vyt. Plukui, P.O. Box 648, Santa Monica, Ca. 90406.

SPORTAS LIETUVOJE

I VIII-ąją vasaros spartakiadą šiemet buvo įjungtos jaunųjų futbolininkų pirmenybės. Į sudarytas rinktines buvo leista įjungti futbolininkus, gimusius 1963 m., ir jaunesnius. Lietuvos jaunimo rinktinę sudarė ir paruošė vyr. treneris Vytautas Gedgaudas. Kovas ta rinktinė pradėjo pralaimėjimu Latvijai 0:2. Niekam ir į galvą tada neatėjo mintis, kad Lietuvos rinktinė gali tapti spartakiados čempione. Po pirmo pralaimėjimo betgi buvo pradėta žengti pergalių keliu. Tik dvi rungtynės su Gudijos ir Maskvos rinktinėmis buvo sužaistos lygiomis. Spartakiados futbolio pirmenybių baigėme juosieji Lietuvos futbolininkai susitikimo su Rusijos respublikos rinktinė. Pirmas keltnys baigėsi be įvarčių. Antrajame kėlinyje lemtinga įvartį į priešų vartus pasiekė Vitalijus Levandauskas. Rugtynės baigėsi Lietuvos pergale 1:0. Didžiulė kriztolo turė buvo įteikta Lietuvos rinktinės kapitoniui R. Tautkui. Spartakiados aukso medaliai įteikti dvidešimčiai rinktinės narių. Tai buvo pirmas visą Lietuvą sujaudinęs futbolininkų laimėjimas spartakiadų istorijoje. Nenuostabu, kad rinktinės nariai buvo papuošti žuoluo lapų vainikais. Laimėjimas daug vilties teikia Lietuvos futbolui ateitčiai, nes jaunimas pakeis vyresniusius futbolininkus. Jau dabar dalis jaunimo rinktinės narių žaidžia Vilniaus "Žalgirio" vyrų komandoje, kuri yra įjungta į augščiausią futbolio lygą.

Lietuvos sportininkai VIII-je spartakiadoje laimėjo 54 aukso, 19 sidabro ir 47 bronzos medalius, surinkdami 7.317 taškų. Bendroje komandinėje įskaitoje Lietuva užėmė VIII vietą. Pirmoji vieta Lietuvai teko akademiniame irklavime. II vietą išlikovojo vyrų rakinio rinktinė, III — moterų rinktinė. Spartakiados vyrų krepšinio

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
8 3/4 % už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 1/2 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 12%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 3/4 %
2 metų 11 1/2 %
3 metų 12 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaids, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Telefonai: 532-8723

ir 532-1149

M6P 1A6

AL

GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje

virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamojo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamojo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo
ir pardavimo įstaigos atstovė Jums
sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431

Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:

sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šėrų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronto

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

pirmenybės laimėjo Ukraina, moterų — Latvija. Lietuvos vyrai ir moterys tenkinosi šeštosiomis vietomis.

Vilniuje lankėsi JAV jaunių krepšinio rinktinė, sudaryta iš vadovaujama vyr. trenerio Gordon Gibbons. Jo Floridoje vadovaujama komanda buvo laimėjusi JAV jaunių krepšinio pirmenybes. Tačiau rinktinės jis įjungė tik vieną savo komandos krepšininką, kitus pasiimdami iš įvairių komandų. Jaunieji amerikiečiai Vilniuje turėjo rungtynes su vyrų "Žalgirio" ir "Statybos" krepšininkais. "Žalgiris" laimėjo 101:80, nors jo komandoje nežaidė A. Sabonis ir S. Jovaiša. Pradžioje vyko apylygis žaidimas, žalgiriečiai prasilaužė tik baigiantis rungtynėms, daugiausia V. Chomiciaus pastangų dėka. "Statyba" rungtynes su JAV jaunių rinktinė laimėjo 97:93. Amerikiečiai lankėsi Trakuose, susipažino su Vilniumi, įkopė net į Gedimino pilies bokštą.

Tautų ir žmonijos likimas

(Atkelta iš 6-to psl.)

bo. Krikščionių eilėse dar yra labai didelių kliūčių. Paulius VI pats yra pasakęs, kad Šv. Tėvas ir jo vaidmuo tikinčiųjų Bendrijoje yra ekumeniniam sąjūdžiui didelė kliūtis. Kaip ekumeninis sąjūdis eis toliau, kada jis pasiekis galutinį savo tikslą — krikščionių vienybę vienoje Bendrijoje, yra klausimas, į kurį šiandien dar niekas negali atsakyti.

Yra galbūt didesnių vienybės vilčių Romos su Ortodoksų Bendrijomis, negu su XVI š. reformacijos protestantų Bendrijomis. Tačiau ir santykiuose tarp Romos bei Ortodoksų Bendrijų reikia nugalėti dar daug kliūčių. Tebėra didelių skirtumų santykiuose tarp atskirų ortodoksų Bendrijų ir Romos. Pvz. graikų Ortodoksų Bendrija tebėra daug mažiau draugiška Romai, negu kitos ortodoksų Bendrijos. Todėl galbūt negalima tikėtis, kad visos ortodoksų Bendrijos iš karto su Roma susivienytų. Tai nebūtų įmanoma vien dėlto, kad Konstantinopolio patriarchas visoje ortodoksų Bendrijoje užima tik labai silpną pirmininko poziciją. Taigi reikia ir toliau stengtis neprarasti vilčių ir vengti nerealaus optimizmo.

— Kokį vaidmenį atlieka kitos didžiosios pasaulio religijos?

— Dialogas su dar gyvomis šių laikų religijomis turėtų būti plati sritis moderniojoje teologijoje. Antroji Vatikano santaryba įnešė žymų mentaliteto pasikeitimą K. Bendrijos santykiuose su kitomis pasaulio religijomis. Dabar jau nebegalima laikyti budizmo, hinduizmo ir mahometizmo nevykusiais žmogaus išradimais arba negatyviu, iškreiptu žmogaus religijumu. Kad prasidėtų krikščionių dialogas su pasaulio religijomis, reikia geriau iširti jas, tiksliau interpretuoti ir žiūrėti, ko iš jų galima pasimokyti, kokie yra skirtumai ir galbūt bendrumai.

— Kaip žiūrėti į charismatinį sąjūdį?

— Charismatiniai sąjūdžiai ir teologiniai aiškinimai turėtų būti tiriami, atsižvelgiant į jų linkmes ir tikslus. Reikia ir Europos krikščionims duoti pakankamai dvasinės laisvės religiniame gyvenime. Charismatinės grupės neturėtų laikyti savęs vienintele tikra bei gyva krikščionybės išraiška. Jos turėtų atvirai bei nuolankiai pripažinti ir kitas religingumo formas tiek bendruomeninio, tiek individualaus pobūdžio. Tačiau negalima priekaištauti, jeigu Bendrijos raidoje pasirodys, kad ji nebegali toliau taip tvarkytis, kaip per pastaruosius 150 metų. Jeigu bus pagrįstini bendruomenių, kurių vieningumas iki tam tikro laipsnio remis charismatiniais pagrindais, teks sutikti su esama būkle.

K. Bendrijos pareigūnai — vyskupai pravalėtų būti plataus akiračio, turėtų neslopinti dvasios, viską iširti, kas gera pasilaikyti, kaip Paulius sako. Tuomet charismatinis sąjūdis bus be priekaišto. Tik nereikėtų taip elgtis, tarytum

viso to praeityje nebuvo. Tokių charismatinių sąjūdžių visuomet buvo ir nekatalikiškoje krikščionijoje. Pas mus anksčiau jie buvo galbūt daugiau įsitvirtinę vienuolynuose. Bet tai nereiškia, kad visuomet taip turi būti. Charismatiniai sąjūdžiai gali reikštis ir pasauliečių grupėse. Vis dėlto reikia pastebėti, jeigu dvasinis Bendrijos gyvenimas charismatine linkme pakryptų, jos tęstinumas nenukentėtų.

— Pagaliau ar galėtumėte trumpai pasakyti, ką reiškia Jums būti krikščionimi?

— Būti krikščionimi reiškia Dievą garbinti, Jį mylėti, Jo neaprepiamą bei Jo lemties nesuprantamą nuolankiai pasitikėti, žinoti, kad yra amžinas gyvenimas, betarpiškas Dievo regėjimas po mirties.

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$500: Julius Strodamskis; **\$300:** Toronto Lietuvių Namai; **\$50:** Antanas ir Petronėlė Poška, Aušra Karkienė, Agota ir Ksaveras Ratavičiai, kun. Petras Urbaitis, kun. A. Sabaliauskas; **\$35:** Kun. Povilas Dilys; **\$30:** E. ir V. Petrėnai; **\$25:** Algimantas Eimantas, Stasys Kneitas, Gedas Smolskis, H. Rickienė, Stasys Kavaliauskas; **\$20:** Stasys Bikelčius, Edv. ir Elena Gumbeliai, Monika Jurkšienė, Gita Čapkauskienė, Leopoldas Staškevičius; **\$16:** Alfonsas Stanevičius; **\$15:** D. V. Simankevičius, Jonas Petronis; **\$13:** Jonas Kristolaitis, H. Rožaitis, A. Dombra; **\$12:** Vyt. Guodis.

\$10: Violeta Chaves (Mrs.), Antanas Patamsis, Vanda Vaitkienė, A. Jocas, Krista S. Megne (Mrs.), Jonas Grupiljonas, Teodoras Stanulis, Vytautas Grybauskas, Vyt. Aukštinaitis, Marija Pranskevičienė, V. Kupeikičius, Jonas Šeids, Juozas Rastapkevičius, Angelė Šmigelskienė.

\$9.50: O. Jasinskienė; **\$9:** dr. G. Žymantienė; **\$8:** dr. Mikas A. Valadka, J. Jonaitis, dr. J. Žmuidzinas, Pranas Gustas, Juozas Petkūnas, Juozas J. Rakštis, P. Rasimas, J. A. Skėrys; **\$6:** A. Klimaitis, O. G. Kudžma, G. Repčienė, Feliksas Rimkus, Balys Barkus.

\$5: Kostas Dūda, P. Žiulys, K. Grigaitis, J. Bauža, Elena Mekienė, J. Driaunevičius, V. Zawadowskas, Ona Liutkevičienė, Vincas Vaičiūnas, Jonas Danaitis, dr. Klemensas Liutkus, A. Kraujalis, dr. G. Skučas, J. Duncia, Petras Matiušas, A. ir M. Vinkšničiai, M. Šniuolis; **\$3.40:** Jonas Strankauskas.

\$3: Marija Jasiulevičius, Kazys Galiauskas, R. Augustine, Konstanacija Butienė, J. Bartkus, Kostas Vaitaitis, Dionizas Stukas, Steponas Puvaskis, Petras Bielinis, M. Švilpienė, J. Dačkus, Vytautas Alksninis, J. Birštonas, Jonas Jotautas, N. Mickevičienė, Pranas Grusys, Zigmantas Grybinas, M. Kybrancas, O. Janko (Mrs.), V. Rutkauskas, P. Dikaitis, Vincas Simanavičius, S. Paulaitienė, kun. Jonas Maknys, J. Davnorow (Mrs.), B. Jasevičius, Alg. Banelis, G. Klorikaitis, P. Pekarskienė, P. Trečiokienė, Petras Putrius, Stasys Juozapavičius, Bronė Skardžiuvienė, Toronto Studentų Ateitininkų Draugovė, Marija Milvydienė, Marija Noreikienė, Aleksas Liutkus, J. Smulskis, C. K. Šimkus, Juozas Vasiukevičius, Bronius Šliažas, J. Rimkūnas, S. Steikūnas, Jonas Urbanas, Simas Velbasis, Pranas Gustas, Petras Druskis, kun. Viktoras Kriščiūnevičius, S. Vashkys, J. Dagys, Juozas Žemaitis, Balys Lukas, A. Kaulius, O. Alekna, St. Vaiciekas, Petras Karaliūnas, Vacys Karauskas, Apolonija Šeibienė, J. Sonda, Vladas Staškus, P. Šostakienė, P. Norvilas, Vytas Kliorys, Kostas Stankus, S. Vash-

ties. Šis santykis su Dievu yra atremtas į Jėzų Kristų. Žvelgdami į Jo Kryžių, Prisikėlimą, nepakeičiamą vienybę tarp Dievo ir žmogaus, — galime pasitikėti, kad per nugalintį Dievą malonę pajėgsime atlikti savo gyvenimo paskirtį, būtent, pasiekti betarpišką Dievo artumą. Žmonės, kurie drąsiai išpažįsta Dievą Jėzų Kristaus dėka, sudaro tikinčiųjų bendruomenę, vadinamą Bendrija. Toji tikinčiųjų Bendrija turi savo istoriją, pavienius įpareigojančią sandarą. Tai žino kiekvienas normalus krikščionis. Ir tai savaime suprantama. Taip pat savaime suprantama, kad krikščionys ir jų Bendrija, įkvėpiami Šv. Dvasios, turi stengtis įgyvendinti teisingumą, meilę ir taiką Dievo sukurtame pasaulyje.

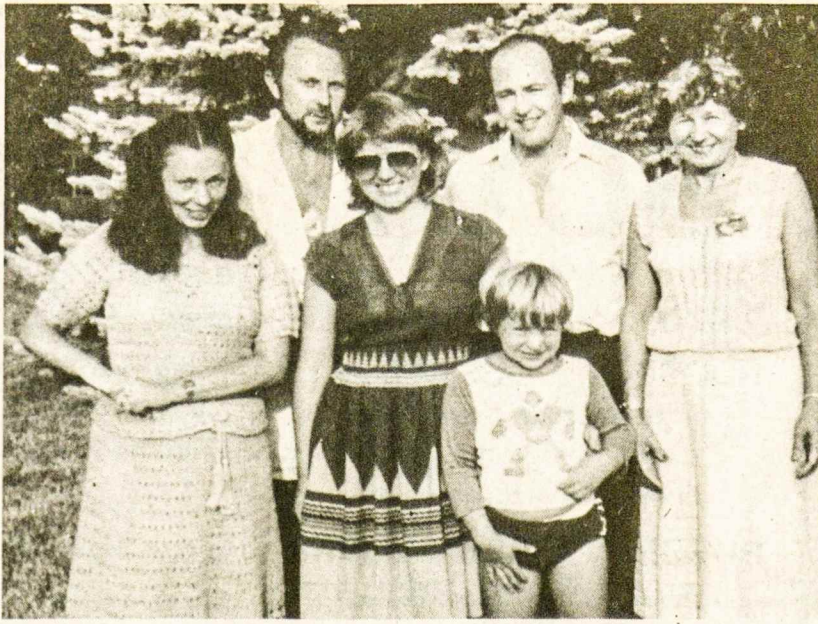
kys, O. Trečiokienė, Pr. Rušinskas, B. Zinkus, Jonas Lukoševičius. **\$2.50:** J. Brakas; **\$1:** Vac. Dubinskis, A. Baradinskas, V. Gruzdys, V. Sinkevičius.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: **\$60:** Jonas Paberžis; **\$30:** Alma Rolia, kun. L. Kemėšis; **\$25:** Rūta Stankus, G. Gliūsis, dr. A. D. Dickson, Jurgis Ciparis, Romualdas Barisa, Petras Česnulis, Antanas Patamsis, Vincas Kuzma, Juozas Grigonis, Algis Augūnas, Stasė Kowbell (Mrs.), Tėvai pranciškonai (St. Catharines, Ont.), Tėvai pranciškonai (Rochester, N.Y.), Viktoras Juška, Rimas Geležūnas, Eug. Kuchalskis, Vyt. Aukštinaitis, Tėvai jėzuitai (Montrealis), Stasys Kneitas, Petras Beleckas, Stasė Sinkienė, Irma Meyn (Mrs.), dr. R. Karka, Bronė Gajauskas, Simas Barškeičis, Genė V. Baltutis, Juozas Grabys, Vincas Galeckas, vyskupas A. Deksnys, Peter Karn, Lionė Kybartienė, kun. Povilas Dilys, Aldona Čerškuvienė, Antanas Jucenas, Eduardas Kersnauskas, O. Adomauskas, Alfonsas Kairys, M. Mickevičienė, Jonas Kareckas, J. Driaunevičius, Aldona L. Klimas, T. Subačius, Jonas Sepulis, A. P. Stanėnas, Violeta Svirpilis, Kazys Šileika, Bronius Rakauskas, Justas Vaičius, B. Kromas, dr. Jonas ir Nijolė Dėdinai, Pranas Gvidys, B. Baranauskas, dr. Jonas V. Duncia, G. Kazlauskas, Česlovas Senkevičius, M. Pogozel, Jonas Danaitis, R. L. Underrai, Pranas Razgaitis, Aloyzas Sirutis, Zigfridas Romeika, V. Kupeikičius, Simon's Travel Service, Kazys Bačanskas, Simas Augaitis, kun. L. Musteikis, Zuzana Šėpanavičienė, Brigita Paliulis, Leonas Petronis, Vytautas Šeštokas, Juozas Stankaitis, Stasė Vaičiūtis, Vaidotas Vaičiūnas, Marija E. Valys, Regina Ayre (Mrs.), Juozas Baliūnas, Pranas Matulionis, A. Šilinskas, Aldona ir Simas Karnai, Irena Seniūnienė, Feliksas Andriūnas, V. Bruzgis, Petras P. Lukoševičius, dr. Ed. Lenkauskas, A. Augustinavičius, A. Poškaitienė, Eug. Čuplinskas, L. Ringienė, Antanas Tėvelis, Vytautas Guodis, A. Fabricius (Mrs.), Vladas Kiškūnas, Alfonsas Sudeikis, Romas Šimkus, A. S. Vaivada, kun. V. Valkavičius, Jonas Vaitkus, Liudvika Mockuvienė, Br. Macianskis.

Už dvejus metus po \$25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė Algimantas Eimantas, Algimantas Valiūnas, Stasė Ivaškevičienė, Sisters of Matulaitis Nursing Home.

Nuoširdus ačiū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

• Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesunykti traša svetimuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasines erdves Lietuvai. JUOZAS GIRNIUS

Būrelis naujasių ateivių iš okupuotos Lietuvos Toronte. Iš kairės: Dana Turčinskienė, Rita Geringienė su sūnumi, dr. Genovaitė Bijūnienė; antroje eilėje — p. Naudžiūnas, Vladas Geringas

Naujasių ateivių diena

Saulėtą ir šiltą liepos 29 d. popietę Genovaitės ir Broniaus Bijūnų sode įvyko trečiosios imigracijos ateivių susibūrimas-gegužinė. Susirinko apie 30 žmonių ne tik iš Toronto, bet ir iš tolimesnių vietovių, kaip Hamiltonas ir Montrealis. Tai jau antras naujasių ateivių pobūvis. Pirmasis buvo prieš porą metų ir palyginti žymiai mažesnio pobūdžio.

Šį kartą susirinkusieji buvo pilni entuziazmo ir jautėsi tarytum savo žemę senų draugų tarpe, su kuriais galėjo pasidalinti išvažiavimo sunkumais bei pergyvenimais ir atvykimo bei kūrimosi Kanadoje įspūdžiais. Kiekvieno atvyki-

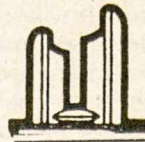
mo istorija kitokia, o atvykimo laikas svyruoja tarp 25 metų ir vos kelių mėnesių.

Visiems būdingas rūpestis — ką daryti su savo lietuviškais diplomais, kur ir kaip pritaikyti išgytas žinias bei sugebėjimus. Vieniems teko perlaikyti egzaminus, kad galėtų dirbti savo profesijoj, kaip pvz. dr. Saunoris (Hamilton); kitiems teko iš diplomuotų inžinierių pasidaryti braižytus, kaip pvz. Irena Valkauskienė (Montrealis), dabar ji jau atidarė savo skyrių; dar kiti nuėjo toliau studijuoti ir išgijo daktaro laipsnį, įsidarbino pagal profesiją, kaip pvz. G. Bijūnienė (Toronto).

Tačiau didelė dalis naujųjų ateivių dar tebėra kūrimosi stadijoje, tebedirba laikinai pasitaikiusius darbus arba visai jų neturi ir tik vienas kitas laimingasis atvažiavęs tuoj gavo darbą pagal savo profesiją, kaip pvz. smuikininkai Bankai. Nežiūrint minėtų sunkumų, tiek darbo, tiek ir šeimų atžvilgiu, visi noriai spietėsi į vieną vietą ir išreiškė norą reguliariai susitikinėti bent kartą į metus. Po šiokių tokių svyravimų tarp Montrealio ir Toronto sekantį kartą vėl nutarta susiburti Toronte.

Buvo pasiūlymų įtraukti kiekvieną naujai atvykusį ir net įsteigti savo fondą padėti vieni kitiems. Taip pat išreikštas pageidavimas užsiimti kultūrine veikla.

Dr. G. Bijūnienė

Toronto miestas

Atmatų išvežimo tvarkaraštis 1983 m. rugsėjo 5, pirmadienį – Darbo šventė

1983 m. rugsėjo 5, pirmadienį, nebus atmatų išvežimo. Reguliarus pirmadienio (rugsėjo 5) atmatų išvežimas bus atliktas antradienį rugsėjo 6.

Reguliarus antradienio (rugsėjo 6) atmatų išvežimas bus atliktas trečiadienį, rugsėjo 7.

Rugsėjo 7, trečiadienį nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį, rugsėjo 14.

PASTABA: Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių šukų perdurbimo sandėlių. Birželio mėnesį buvo surinkta 387 tonos laikraščių, 51 tona stiklo ir 6 tonos skardos. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 947-7742.

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

1983 metų EKSKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai

Rugsėjo 29 (užsiregistruoti iki rugpjūčio 29 dienos)

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupę rugsėjo 1 lydėsi aš pats: norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Mylimai Motinai

A+ A

ZINAI DAI EMPAKERIENEI

mirus, sūnus — ALGIRDĄ ir šeimą, MEČL ir žmoną
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

V. L. Matulevičiai

A. S. Ciplijauskai

V. G. Butkiai

A+ A

VLADEI BLEIZGIENEI

mirus Lietuvoje,

jos marčią URŠULĘ BLEIZGIENĘ, dukraitę
RUTĄ ŽILINSKIENĘ, jos dukras LORETĄ, RITĄ
ir kunigą ALGIMANTĄ ŽILINSKĄ nuoširdžiai
užjaučiame —

K. B. Žutautai

O. Skėrienė

S. P. Augaičiai

E. Jaškevičienė

M. J. Mockevičiai

O. Jakimavičienė

E. E. Miliauskai

Dan Air
Handy-Man

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų
remonto darbus namuose, automobiliuose
ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas

Toronte tel. 233-9185

(tarnyba veikia 24 valandas)

A. E. LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East
Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462
445-9469

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame
šiluminiais (thermal) langais
dvigubo ar trigubo storumo
stiklo. Taip pat įdedame aliumi-
nines duris 2" ir aliuminius
išorinius langus (storm win-
dows) įvairios rūšies ir spal-
vos, pagamintus pagal užsa-
kymą. **Nemokamas įkainojimas.**

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu

(416) 545-6556 Hamiltone,

Toronte ir apylinkėse

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416)231-4138

namų 848-0234

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416)762-7393

namų 233-0303

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

MASKELL INSURANCE

BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVĮ ATSTOVYBĖ •

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 28, sekmadienį, 11 v.r. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. J. Vainys, SJ, žurnalo "Laiskai Lietuviams" redaktorius iš Čikagos.

— Dijakonas K. Kaknevičius pakrikštijo Stokes šeimos vaikus — Nataliją-Amber, Rebecca-Rosina, Emmaline-Eva; Andrių-Joną Ivanauską, Steponą-Viktorą ir Danielių-Myklą Kaknevičius.

— Rugpjūčio 31 d. lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Bronius Orbakas.

— KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyriaus potostoginis susirinkimas bus spalio 2, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų rugpjūčio salėje. Jame bus paminėta ir "Aušros" 100 metų sukaktis.

— Anapilio parapijos skoloms mokėti paaukojo \$130 Stasys Jakubauskas. Religijnei Lietuvos šalpai J. Prišas paaukojo \$100.

— Mišios rugpjūčio 4, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Zuzaną Aukšteinę ir kitus jos šeimos mirusius, 11 v.r. — už a.a. Oną Eidukaitienę ir a.a. Kristiną Mičiūnaitę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos rugpjūčio 4, sekmadienį, 11.15 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Pamaldos rugpjūčio 4, sekmadienį, 11.15 v.r. su Šv. Komunija. Laikys kun. P. Dilys.

— Parapijos tarybos posėdis — rugpjūčio 14, trečiadienį, 7.30 v.v., šventovėje.

— L. Juzukonienė savo a.a. vyro Igno atminimui paaukojo \$200.

— Ruošiasi tuoktis: R. Petkutė su R. Drešeriu rugpjūčio 24 d.

Lietuvių Namų žinios

— LN Vyrų Būrelis rugpjūčio 26 d. susirinkime aptarė praėjusios poilsio stovyklos išlaidas ir spalio 20 d. koncerto samatą.

— LN visuomeninės veiklos komitetas aptarė knygos "Nemarus mirtingasis" supažindinimo popietę. Pakviesti: rašytojas J. Kralikauskas ir kun. dr. P. Gaidas. Kalbės apie arkivysk. T. Matulionio kančią ir darbų kelią, kuris aprašomas knygoje, bus rodomos skaidrės. Popietę įvyks rugpjūčio 18, sekmadienį, 3 v.p.p., LN Mortos salėje.

— Tame pačiame posėdyje buvo nustatyta programa Vairganto 50 m. mirties sukakties minėjimui rugpjūčio 25 d., 3 v.p.p., LN Mindaugo menėje. Kalbės rašytojas Bronys Raila iš Los Angeles, o koncertinę dalį atliks solistės — S. Žiemelė ir A. Pakalniškytė, smuikininkai A. ir R. Bankai. Bilietus jau galima bus įsigyti šį sekmadienį LN sekmadienio popietės metu.

— Rugpjūčio 21-28 d.d. LN apilankė: J. Žostautas, A. Mikucionis, P. Zelba iš Floridos, J. Adamonis iš Cape Cod, J.M.M. Lietuvinių šeima, R. V. Gerumas, B.M.T. Anderson šeima, J.K. Markėvičiūtė iš Earl, JAV, P.A.L. Albrecht šeima, S. Poderienė, L. Griškonis iš Sudbury, L. A. Karklins iš Burlingtono, J.A. Ambrozaitis iš Kingstono, G. Venckuviene iš Vankuverio, P. Umbrasas iš Sault Ste. Marie, F. Kapteinis, A.P. Gudaičiai, J. Bataitis, L. Griauzdė iš Čikagos, A. Benetis, B. Kartsonis, M. Gaputytė iš Montrealio, A. Kazūnas iš Kalgario.

Ryšium su Kanados paroda Toronte, Ontario vyriausybės pastangomis buvo suruoštas priėmimas viename iš parodos paviljonų spaudos ir visuomenės atstovams. Pagrindinę kalbą apie daugiakultūriškumą Kanadoje pasakė min. L. Grosmanas. Dalyvavo apie 350 asmenų. "T. Žiburiam" atstovavo V. Matulaitis.

"The Toronto Sun" 1983.VI. 28 išspausdino P. Worthingtono straipsnį "Pope and Poland". Jame autorius, buvęs to dienraščio vyr. redaktorius, pabrėžia, kad visa Lenkija šiandieną yra antikomunistinė ir, jei galėtų, komunizmą tuojau pašalintų. Lygiai taip padaryti ir kitos Sov. Sąjungos valdomos valstybės, įskaitant Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tai esą rodo, kad komunizmas, kaip sistema, yra atgyvenęs. Toliau rašo jis: "Vakarai niekad nerizikavo karu, kad išlaisvintų pavergtuosius. Mes kartą jau bandėm su Lenkija 1939 m. Deja, ne tik neišlaisvinom jos, bet dargi įstūmėm ją į didesnę vergiją, leisdami pasyviai laikysena komunistams pakeisti nacius".

DEMESIO! MIAMI BEACH, FLORIDOJE, netoli jūros išnuomojamas privatus kambarys su visais patogumais nuo spalio 1 d. iki sausio 30 d. Skambinti Toronte tel. 625-3632 arba Floridoje 1-305-861-2161.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos choro repeticijos prasidės rugsėjo 8 d. vakarą. Pradžią sezono yra gera proga įsijungti naujiems nariams. Choro 30-mečio minėjimas įvyks lapkričio 12 d. parapijos salėje su vakariene, koncertu ir šokiais.

— Ruošiasi tuoktis: Rima Karosaitė su Marcel Urbanc.

— Rugpjūčio 29 d. palaidotas a.a. Antanas Gudaitis, 58 m.

— Pakrikštytas Tomas-Mykolas, Antano ir Jūratės Bušinskų sūnus.

— Parapijai aukoj: M. Jasionytė \$100, E. P. Lapinskas \$50; klierikų fondui — M. Jasionytė \$100, K. Rukšienė — \$100.

— Mišios rugsėjo 4, sekmadienį, 8 v.r. — už Edvardą Stankaitį, 9 v.r. — už Edvardą Stankaitį, 10 v.r. — už Kazį Juodviršį ir tretininkų intenciją, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už Jūlių Pargaliauską.

A.a. Zinaida Empakerienė, 82 m., mirė š. m. rugpjūčio 25 d. Buvo pašarvota Turnerio ir Porterio laidotuvių namuose. Palaidota rugpjūčio 29 d. lietuvių kapinėse šalia jau anksčiau mirusio savo vyro. Paliko liudinčius — sūnus Algirdą su šeima ir Mečį su žmona. Velionė buvo rusų kilmės, bet gražiai kalbėjo lietuviškai. Kadangi buvo ortodoksė, tai ir palaidota ortodoksų apeigomis.

A.a. Bronius Orbakas, 62 m. amžiaus, mirė Toronte š. m. rugpjūčio 27 d. vakare. Buvo pašarvotas Turnerio-Porterio laidotuvių namuose. Palaidotas lietuvių kapinėse rugpjūčio 31 d. Velionis buvo viengungis, gyveno pas Romą Mikalauską Toronte. Velionis buvo šiaulietis, baigęs gimnaziją Šiauliuose. Kadangi žinomų giminių Kanadoje neturėjo, jo laidotuvių rūpinosi draugai. Palaidotas miesto lašomis, nes jokio turto nepaliko.

A.a. Zinaidos Empakerienės atminimui vietoje gėlių V. ir Ž. Zentiniai "T. Žiburiam" aukoją \$30, Aldona ir Algirdas Vaičiūnai — \$25.

A.a. Igno Juzukonio atminimui "T. Žiburiam" paaukojo \$15.00 Algis ir Ramūnė Jonaičiai.

A.a. Vinco Lukausko atminimui J. ir S. Skučai iš Montrealio "T. Žiburiam" paaukojo \$10.00.

Augustinas Kuolas vasarodamas Wasagoje susirgo. Gydomas Collingwoodo ligoninėje.

Daina Lapaitytė, baigusi socialinius mokslus Toronto universitete magistrės laipsniu, dirba katalikų vaikų globos draugijos centriniame skyriuje (Catholic Children's Aid Society).

Lituanistikos seminare Loyola-on-the-Lake vietovėje prie Klevelando šiemet dalyvavo mažiau studentų (su lektoriais — 26) dėl jaunimo kongreso ir suaktyvinės skautų stovyklos, kur dalyvavo gana daug jaunimo. Iš Kanados dalyvavo vienintelis studentas — klierikas Mališka iš Montrealio. Šiaipjau seminaras gerai pavyko, ir jame dalyvavę studentai padarė didelę pažangą.

Žurnalistas Lubor J. Zink "Toronto Sun" 1983.VIII.26 paskelbė rašinį "Prying on houses of prayer", kuriame smerkia Pasaulio Bendrijų tarybą (World Council of Churches), posėdžiavusią Vankuveryje ir atsisakiusią protestuoti prieš tikinčiųjų persekiojimą Sov. Sąjungoje. Pasak jo, vienas tos tarybos šaltų yra Sov. Sąjungos Ortodoksų Bendrija, kuri nebesanti tradicinė Rusijos Ortodoksų Bendrija. Pastaroji buvusi komunistų sunaikinta ir atstatyta Stalino laikais, kai prireikė jos paramos. Dabartinė Sov. Sąjungos Ortodoksų Bendrija esanti Kremliaus valios vykdytoja, nesipriešianti religijos persekiojimui. Pasaulio Bendrijų Tarybos laikysena sovietų persekiojamų krikščionių atžvilgiu esanti peiktina, užmerkti akis prieš faktus. L. J. Zink sumini keletą persekiojimo pavyzdžių bei pavardžių, jų tarpe ir kun. Alfonso Svarinsko, kuris nuteistas septyneriems metams lagerio ir trejiems metams tremties.

Lituanistikos Instituto narių SUVAŽIAVIMAS

įvyks š.m. rugsėjo 2-4 dienomis

Toronto Lietuvių Namuose, Gedimino Pilies menėje

RUGSĖJO 3, ŠEŠTADIENI: registracija — 12.30 val. p. p.; suvažiavimo ir paskaitų pradžia — 1 v.p.p.; vakariene — 7.30 v.v. (su lituanistine ir menine programa \$15.00); pakvietimai gaunami iš anksto Lietuvių Namų raštinėje ir suvažiavimo registracijoje.

RUGSĖJO 4, SEKMADIENI: 1 v.p.p. — 4 v.p.p. paskaitos, diskusijos ir suvažiavimo uždarymas.

Visuomenės kviečiama dalyvauti visose suvažiavimo programos dalyse

Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija

Lituanistų suvažiavimas, rengiamas Lituanistikos Instituto, prasidės Toronto Lietuvių Namuose rugsėjo 3, šeštadienį, ir baigsis rugsėjo 4, sekmadienį (žiūr. programą ir skelbimą). Dalyvaus Lituanistikos Instituto nariai iš JAV ir Kanados ir taip pat lituanistiniais dalykais besidomintys asmenys. Paskaitos yra priemonės ir plačiai visuomenei, kuri taip pat kviečiama dalyvauti. Šeštadienio vakaras yra skirtas pramoginei suvažiavimo daliai — vakarienei ir meninei programai, kurioje dalyvaus ir smuikininkai Bankai. Suvažiavimą Toronte globoja Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija, kuriai pirmininkauja A. Sungailienė.

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas rengia išvyką į Stratfordo teatrą rugsėjo 14 d. Išvykstame nuo Lietuvių Namų 9 v.r., grįžtame — 7.30 v.v. Kelionė autobusų — \$13.00. Vaidinimas — "The Death of a Salesman" įvyks 2 v.p.p. Bilietų kainos — \$17.50 arba \$21.50. Registracijos iki rugsėjo 2 d. pas L. Novogrodskienę tel. 769-8846. — Kelionė į Parry Sound buvo sėkminga. Visos autobusų vietos buvo užpildytos. Pensininkai džiaugėsi išvyka laivu, o vėliau aplankė meno parodą.

Valdyba

Kaikurie jaunieji lietuviai žurnalistai-ės sėkmingai reikiąsi angliškoje Kanados spaudoje. Dažnai matomos pavadės Vidos Žalnierūnaitės savitraštyje "The Catholic Register" ir Betty Žyvatkauskaitės dienraštyje "The Globe a. Mail". Pirmoji rašo daugiausia informacinius straipsnius apie katalikų veiklą, antroji — apie turistines vietoves. Abi žurnalistės gyvena Toronte.

"The Catholic Register" 1983.VIII.27 išspausdino 16 puslapyje žinią apie sovietinės valdžios leidimą atnaujinti ir praplėsti turimą Klaipėdos katalikų šventovę. Prie šio leidimo išgavimo esą daug prisidėjo Amerikos Kunigų Tarybų Federacija, kuri š. m. kovo mėnesį buvo pasiuntusi raštą Maskvon per Sov. Sąjungos ambasadą Vašingtone. To rašto nuorašai buvo pasiūti Jungt. Tautoms ir kitiem pareigūnams. Š. m. liepos 5 d. buvo gautas atsakymas iš religinių reikalų tarybos pirm. Kurojedovo. Buvo prašyta grąžinti katalikų lėšomis pastatytą Tarkos Karalienės šventovę, bet prašymas nebuvo patenkintas. Prie minėto prašymo organizavimo paskatinimo daug prisidėjo sesuo Ann Gillen Čikagoje, kur ji vadovauja tarpkonfesinei organizacijai žydams pagelbėti Sov. Sąjungoje.

Paskelbus žinutę apie tautiečius Urugvajuje, norinčius prenumeruoti "T. Žiburius", bet negalinčius atsilyginti, atsiliepė dvi torontietės ir sumokėjo metinę "TŽ" prenumeratą po \$20, būtent, O. Dementavičienė ir B. Kerulienė. Dėkojame už pagalbą.

Sov. Sąjungos kariuomenės invazija Čekoslovakijon prieš 15 metų paminėjo Toronte čekoslovakai protesto demonstracija š. m. rugpjūčio 19 d. miesto rotušės aikštėje. Dalyvavo čekoslovakų organizacijos, įvairūs kanadiečių pareigūnai ir tautinių grupių atstovai su savo vėliavomis. Lietuviams atstovavo KLB Toronte apylinkės pirm. adv. Algis Pacevičius ir pasakė atitinkamą kalbą. Su juo dalyvavo St. Jokūbaičio vadovaujami šauliai su Lietuvos vėliava.

Lituanistų suvažiavimas Toronte IX-ojo Lituanistikos Instituto suvažiavimo programa

ŠEŠTADIENI, RUGSĖJO 3

1.15 - Atidarymas

1.30 - 3.00 Filosofija (vadovauja dr. K. Skrupskelis): dr. K. Mickūnas "Lietuvos atgimimo prasmė" dr. K. Skrupskelis "Filosofinių raštų redagavimas"

3.00 - 4.00 J. Dainauskas "Lietuvos istorijos klausimai 'Aušros' puslapiuose"

4.00 - 6.00 Literatūra (vadovauja dr. K. Keblys): Aušra Liulevičienė "Kai kurie 'Aušros' poezijos bruožai" dr. B. Vaškėlis "J. Vaiškiaus dramos treatras Amerikoje" dr. I. Maziliauskienė "St. Kondroto 'Žalčio žvilgsnis"

7.30 - Lituanistinis vakaras dr. R. Šilbajoris ir torontiečiai P. Krukonis: Skaidrės iš Lietuvos

SEKMADIENI, RUGSĖJO 4

11.00 - Lituanistikos Instituto tarybos posėdis

1.00 - Dr. R. Šilbajorio paskaita "Žmogiškumo skaidrėjimas pokarinėje okup. Lietuvos poezijoje"

2.00 - 4.00 Psichologija (vadovauja dr. K. Trimakas): dr. A. Malcanaite-Grinienė "Moters psichologija tautinio atgimimo moterų rašytojų kūryboje" dr. K. Trimakas "Lietuvių jaunimas keturiuose kontinentuose pagal 1983 m. PLJK studijinės anketos duomenis"

4.00 - Simpoziumas "Lituanistikos problemos Vakaruose" — vadovaus dr. J. P. Slavėnas

Paskaitos vyks Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada

"Tėviškės Žiburių" skaitytojams

Šio savaitraščio leidėjų rūpestis šiuo metu yra finansinio pobūdžio. Suvedus apyskaitas, paaiškėjo, kad pastarųjų metų, vėl pakilo spausdinimo, darbo, ypač pašto išlaidos. Jų nebeapdengia gaunamos pajamos iš prenumeratorių, aukotojų, skelbėjų. Dėlto leidėjai nutarė pakelti metinę "TŽ" prenumeratą iki \$19 nuo 1984 m. sausio 1 d. ir atitinkamai padidinti skelbimų kainas. Rėmėjo prenumerata lieka ta pati — \$25, naujo pirmamečio prenumeratoriaus kaina — \$15. Siunčiantieji prenumeratą už 1984 metus prašomi įsidėmėti: jos kaina — \$19 visuose kraštuose, įskaitant JAV-bes (\$19 JAV).

Pagal Kanados pašto reikalavimus, prenumerata turi būti apmokėta iš anksto, kitaip laikraščio skaitytojas nelaukiamas prenumeratoriumi ir turi mokėti didesnę kainą už persiuntimą. Tad labai prašome "TŽ" skaitytojus jau dabar atnaujinti savo prenumeratas

Aukojų Tautos Fondui

A. a. Bronės Karasevičienės atminimui paaukojo \$25 — J. J. Ignatavičius; \$20 — G. I. Bortkievič, Z. O. Girdauskai, V. Karasevičius, L. R. Suokas; \$15 — J. V. Plečkaitis; \$2 — A. Astrauskas.

A. a. Monikos Žalčiauskienės atminimui paaukojo \$25 O. Kavaliauskienė.

A.a. Igno Juzukonio atminimui paaukojo \$20 — J. K. Dervaitis iš St. Catharines; \$10 — J. J. Ignatavičius, O. Indrelienė; \$5 — Vincas Paulionis.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame!

Tautos Fondo Toronte atstovybė

Reikalinga patyrusi sekretorė

advokato įstaigai kreiptis į Algį Pacevičių telefonu 762-7393.

Lietuvių pensininkų pastate Toronte butai nuomojami

visiems suaugusiems lietuviams pilna kaina. Butus parodo ir nuomoja J. Poška tel. 244-8893.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijoje. Vienos dienos par. komiteto suorganizuota talka atliko klebonijos ir šventovės lauko dažymo darbus. Dirbo: P. Bunys, B. Bunys, L. Šimonėlis, G. MacNamara, T. Yau-nish, A. Skučas, Z. Skučas, J. Asipavičius, R. Palisaitis, P. Šukys, E. Čičinskas, A. Dasy, V. Lukauskas. — Liepos 22 d. mirė Julija Lietuvinkienė, 62 m. amžiaus. Laidotuvių dalyvavo daug giminių ir parapiečių. Jos liūdi vyras Vincas, dukros — Roma Pingitore, Vida, brolienė Rašytienė su šeima. — Nelei Nomeikienė esant ligoninėje, namuose staiga mirė jos vyras Valteris 77 m. amžiaus. Palaidotas rugpjūčio 8 d. Cote de Neiges kapinėse. Parapijos šventainėje buvo surengti pusrėčiai. Velionies giminės — p.p. Norkelėnų šeima rūpinosi laidotuvių. — Rugsėjo 16 d. nuo kepenų vėžio mirė Justinas Svotelis, 76 m. amžiaus. Palaidotas šalia savo žmonos Danutės, mirusios prieš dvejus metus. Jo liūdi dukterė Aldona Zabieliene su šeima, sūnus Vidmantas su šeima, brolis Alfonsas iš Baltimorės. Laidotuvių dalyvavo Vėjūnė Svotelytė iš Vašingtono. — Rugpjūčio 17 d. staiga mirė Vincas Lukauskas, 60 m. amžiaus. Velionis turėjo tris duk-

ras — Danutę (p. Gvaverą), Angelę (p. Myklosky), Dalią, žmoną Onutę, tris vaikaičius. Daugiau kaip 30 metų giedėjo chore tenoru. Visada buvo pasirušęs padėti parapijai ir spaudai. Laidotuvių Mišiose giedėjo par. choras ir solo — Juozas Skerys. Šermenys, Mišiose ir laidotuvių dalyvavo daug giminių ir parapiečių. Iš Australijos atskrido velionies brolio Kazimiero žmona Ema. Lietuvoje liko du broliai su šeimomis. Parapijos šventainėje gausiems laidotuvių dalyviams buvo surengti pietūs. Sk.

Grįždami iš atostogų okupuotoje Lietuvoje lankėsi Sov. Sąjungos ambasados Vašingtone konsulas Vaclovas Sakalauskas, žmona Jūratė, dukra Jurga ir sūnus Marius. Tuo pačiu lėktuvu taip pat grįžo "Mascow News" ir "Tiesos" korespondentas Sigitas Krivickas su žmona Irena, dukra Jurga ir sūnumi Juozu. Viešėjo Montrealyje ir propagandinio sovietų laikraščio red. Vacys Reimeris su žmona, vykdamas ilgesnei viešnagai JAV-se. Juos globojo Jono ir Janinos Vilkelių šeima, o anksčiau minėtus svečius — J. Urbanavičius ir Ch. Juska. Svečiai lankėsi daugiausia pas komunistinės linkmės tautiečius. L.

"Litui" Montrealyje reikalingas tarnautojas-ja.

- Turi mokėti ir prancūzų kalbą.
- Pageidautinas nusimanymas apie buhalteriją.

Kreiptis į vedėją raštu arba telefonu darbe 766-5830, namuose 487-4938.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Penktadieniai	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmdieniais	10.00 — 12.30	—

Certifikatai: min.	\$1,000.00	DUODA PASKOLAS:
1 metų	9 %	nekilnojamo turto,
Terminuoti indėliai:		asmenines ir prekybines.
1 metų	8.5 %	Paskolos mirties atveju
180 — 364 d.	8 %	apdraustos iki \$10,000
30 — 179 d.	7.5 %	
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau:		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su drauda	7.5 %	
Čekių sąskaitos	5 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ORKESTRAS "Malūnas", grojantis lietuvių ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronte.

IŠNUOMOJAS KAMBARYS, virtuvė ir prausykla trečiame aukšte su baldais nerūkančiam vyresnio amžiaus asmeniui. Skambinti tel. 535-0258 Toronte.

PIETŲ FLORIDOJE — SURFSIDE išnuomojamas naujai išdažytas dviejų miegamųjų butas. Rami vieta, svarus rajonas, netoli Atlanto maudyklų. Skambinti telefonu 242-5139 Toronte.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškomis ir pooperacinėmis problemomis daugybė žmonių pasveiko arba rado pagerėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

REIKALINGA MOTERIS saugoti mūsų namuose dienos metu du vaikus nuo spalio 31 d. Skambinti tel. 622-8221 Toronte.

JIEŠKAU BUTO iš dviejų ar trijų kambarių, virtuvės ir prausyklų High Park rajone. Skambinti vakarais tel. 762-4212 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Biliūnas.

L I E T U V I Š K A

gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronte, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jono St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.